

ÁDVENTTŐL VÍZKERESZTIG

az „A”, „B”, „C” év vasárnapjaival

A Pesti Ferences, azaz Alcantarai Szent Péter-templom nagy hagyományok őrzője volt 1950 után is. A délelőtti óránkénti és a délutáni-esti szentmisék, a reggel 6-tól délig és délután 4-től 7-ig tartott gyóntatói ügyelet folytatták, amennyire lehetett, a ferences atyák lelkipásztori szolgálatát. Horváth Richárd OCist, majd 1977-től Bucsi László templomigazgatósa alatt a lehetőségek bővülését követve nagy egyházzenei élet folyt, az orgonánál Gergely Ferencsel. Ebbe az összefüggésbe tartoztak 1980-tól a reggel hatos roráté szentmisék. Az alábbi hétköznapi homíliák a 2004-es év Ádventjében a ferences templomban, a vasárnapi homíliák az Egyetemi templomban hangzottak el 2004, 2008 és 2012-ben.

**Ádvent első vasárnapja „A” évben
2004. november 28.**

Napi könyörgés

Istenünk, ki mindenható vagy, kérünk, ébreszd föl akaratumkat, hogy amikor az Úr Krisztus eljön, jótetteinkkel léphessünk elébe, és az Ő jobbjára kerülve birtokba vehessük a mennyek országát. Ugyanazon a mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Jer 33,14–16.*
Szentlecke *1Tesz 3,12–4,7.*
Evangélium *Lk 21,25–36.*

Testvéreim! Ádvent az Úr eljövételére való készülődésnek az ideje. Mennyire tartalmas az élet, ha várni lehet valamit, és mennyire értelmetlenné válik, ha valaki úgy gondolja, hogy neki semmi várnivalója nincsen.

A tanító Egyház dolga, hogy esztendőről esztendőre emlékeztessen, kézen fogjon, és a megszentelő Egyháznak a dolga, hogy a kézen fogott embert odavigye a liturgiában az Úr Krisztushoz, és megmutassa: Nézd, Ő az, akire várhatsz. Ő az, aki minden reményedet beteljesíti, főleg akkor, ha megtanulod Tőle, mi az, amit várnod lehet, és hogyan kell várnod. Ezt nem én találtam ki – mondja az Egyház –, nem egymást áztatjuk vele, hanem azt mondom el neked, amiket Ő ígért, mint ahogy azt is Tőle tanuljuk, hogyan kell várni.

Az egész Ószövetség nem más, mint az Ábrahámnak adott ígéretre való várakozás és készülődés. Ez azért különös, mert sok-sok nemzedék adta egymásnak a reményt, tanította és tanulta a készülődést, mígnem eljött a beteljesedés, és eljött akire vártak: az Ige testté lett.

De mennyi buktatója volt a várakozás idejének! Mennyi ellenvélemény volt! Főleg akkor, amikor a beteljesedés megtörtént. Milyen kevesen maradtak a végére, a Golgotára! Intő példa ez. Mert maga az Úr, amikor itt járt, elmondta, hogy mi az, amit az Ő tanítványainak várniuk lehet és várniuk kell.

Készülnünk kell az Ő dicsőséges eljövételére, amikor eljön és ítélni fog élőket és holtakat. Mert amikor dicsőségesen eljön, az a föltámadás napja is lesz, ami elől nem lehet kitérni. Ott senki nem mondhatja azt, hogy „én úgy látom, hogy elkárhoztam, nekem nincs értelme föltámadnom, hagyjanak engem a porban!” – Nem lesz por. Ez a világ megsemmisül. Az újjáteremtés mindenkire vonatkozik; akarja, nem akarja.

Hogy a föltámadás milyen lesz - az Úr világosan megmondta – az az ember cselekedeteitől függ, meg a szavaitól függ, meg a vágyaitól függ. És aki megtanult igazságban gondolkodni, aki megtanulta szeretni a jót, megtanult vágyakozni az igazságra, az teszi is a jót. Küszködik érte, ha elvét megbánja, és egyre inkább törekszik arra, hogy a cselekedetei jók legyenek, igazak legyenek. Azt tegyem, amit mondok. Akkor nyugodtan lehet készülődni, nem csak a föltámadásra, az életünk végére is. Mert az Úr figyelmeztetett, hogy ennek a földi életnek egyszer csak vége van, és az ember úgy jár, mint a kidöntött fa, amelyik eldől és ott marad. A cselekedeteink, az életünk határozza meg, hogy amikor kidöntenek, azaz meghalunk, jobbra vagy balra dől-e az életünk. Mennyire más egy ember, ha ezt nem tudja, vagy ezt tagadja.

Amikor bennünket az Egyház tanít, mindig kettősséget állít a szemünk elé: beszél a menyek országáról és a feléje tartó Egyházzal, és a másik oldalon beszél a világról. A világnak lényegi jellemzője, hogy amiket az Egyház tanít, arról nem vesz tudomást. Enyhébb esetben, mert nem tudja, rosszabbik esetben, mert tagadja.

Most elkezdődik egy hosszú Advent. Négy hét, amiben az első nagy kérésünk az, hogy: Istenünk, Te vagy a mi Teremtő Urunk és Neked van hatalmad még az *akaratumk* fölött is. Amiről nekünk olyan tapasztalatunk van, hogy a másik ember akaratára nem tudok hatni, hacsak nem kezdek el neki hazudni és nem vezetem félre őt. Akkor igen. Akkor az akarata megmozdul, ha én valamit jó színben tüntetek neki föl – és becsaptam. Így meg tudom mozdítani az akaratát. De közvetlenül az akaratára nem tudok hatni. Mint ahogy a sajátomra is alig-alig. Hányszor történik meg az, hogy látom a jót, és az akaratom vagy képtelen megmozdulni, vagy másfelé mozdul.

Istenünk, Teneked viszont hatalmad van a mi akaratumk fölött is. Hát segíts nekünk és ébreszd föl akaratumkat a jóra! Amihez persze kell, hogy megvilágosítsd az értelmünket, hogy különbséget tudjunk tenni és idejében fölismerjük azt, hogy ez igaz, az meg hamis, ez jó, az meg rossz. És az akaratumk mozduljon az igaz és a jó felé! Aztán tegyük meg, amiről úgy láttuk, hogy a Te tanításod alapján meg kell tennünk. Hogy a jócselekedeteinkkel léphessünk oda majd a mi ítélő Krisztusunk elé.

Nagyon komoly dolog ez, de úgy tűnhet, hogy egyszerűbb és főleg hasznosabb figyelmen kívül hagyni. – Hát éppen erre ébressze rá az Úr a lelkünket, hogy nem a haszon, nem a pillanatnyi érdek, hanem az igazság és a jóság az, amiből élet fakad.

És aki az Adventet megkezdi és szeretné jól végigcsinálni, az az élet felé indul el újra. Adja meg hát nekünk az Úr, hogy jól tudjunk készülődni. Oda tudjunk érkezni Betlehembe úgy, hogy a Szűzanya, a Szent József beengedjen minket az újszülött Jézushoz. Aztán úgy éljük az életünket, hogy nyugodtan léphessünk az ítélő Krisztus elé. Akkor is, amikor meghalunk, és akkor is, amikor majd föltámadunk. Amen.

**Ádvent első vasárnapja „B” évben
2008. nov. 30.**

Olvasmány Iz 63,16b–17; 64,1. 3b–8.

Szentlecke 1Kor 1,3–9.

Evangelium Mk 13,33–37.

Testvéreim! Az adventi idő a kicsinyeknek, akik hívő családban élnek, a boldog várakozásnak az ideje. De az Egyházban az advent mindenkinek szól. S minél idősebb valaki, annál inkább. Mert ebben a négy hétben arra kapjuk a figyelmeztetést, hogy várakozó állapotban élünk. Készülődnünk kell. Mert találkozás vár ránk. Mégpedig kettő. Az egyik az életünk végén, a másik a világ végén. És hogy az a végső, nagy találkozás, a világ végén, a föltámadáskor milyen, attól függ, hogy a halálunk milyen. A halálunk pedig attól függ, hogy észre vesszük-e a kegyelemmel érkező Istent az életünkben. Mert ha igen, akkor az idő tartalommal telik meg. Akkor értelmet nyer minden. És nem rémülünk halálra attól, hogy elfogy az időnk. Hanem felnőtt fejjel egyszer csak merünk szembenézni azzal a ténnyel, hogy visszafelé kell számlálnunk az időt. Hogy már csak... - nem tudjuk a pontos mennyiségét, de ma este egy nappal kevesebb van hátra, mint volt tegnap... És egy évvel kevesebb van hátra, mint volt tavaly...

Egy készülődő, várakozó lélek ettől nem megrémül, hanem csöndesen örül, hogy a veszedelmek is, a bajok is fogynak. És találkozunk...

Ha az Úr engedi, akkor ebben az adventi időben néhány ígén szeretnénk elgondolkodni. Szavakon, amiket lépten-nyomon használunk és nem reflektálunk rá. Mert az advent a várakozás, a készülődés ideje. Nehogy hirtelen csapjon le ránk az a pillanat, amikor az Úr eljön. Illetve... amikor teljesítenünk kell a parancsot, amivel Ő maga elé szólít. S kapunk a várakozáshoz, meg a készülődéshez modelleket.

A nagy modell az ószövetség népe, Izrael. Amelyik konkrét ígéreteket kapott. A végére, a beteljesedés idejének a közelében minden adatot lehetett tudni. Csak azt nem, hogy mikor. De hogy az Úr, Aki jön és találkozni akar a népével, szüztől fog születni, Betlehemben fog születni, Dávid családjában. Mind-mind tudni lehetett. És lehetett készülődni. Lehetett Őt várni. Ez a nagy modell.

Aztán van egy kisebbnek látszó, egyszemélyes modell, a gyermeket váró Szűz. Ő a tökéletes minta, az angyali üdvözlés után kilenc hónapig készülődő, várakozó, várandós Mária. Akihez az adventi időben nagy-nagy szeretettel és bizalommal sietünk. És kérjük, hogy Mária, taníts minket! Hogyan kell várni. Hogyan kell készülődni.

Mert egy várandós kismama híreket kap. Amikor mozdul a szíve alatt a magzat, kapja a hírt, hogy az a gyermek él! És főleg a mai orvostudomány segítségével szinte napra tudja a kismama visszafelé számlálni az időt. Hogy már csak 5 hónapom van... már csak 4... már csak 2... már csak 2 hét. És akit várunk, a párommal együtt várunk, - megszületik. Nem tudjuk, hogy milyen lesz. Azt az orvosok már esetleg előre meg tudják mondani, hogy kisfiú lesz, vagy kislány. De hogy a szeme színe milyen lesz?... Milyen az arca?... Milyen lesz akkor, amikor egyszer csak megcsillan a szemében a fölismerés, hogy: Mama!... meg: Papa! Meg rácsodálkozik a világra. Ez majd csak akkor derül ki, amikor megtörténik. Azaz a gyermeket váró édesanyától meg lehet tanulni azt a serény készülődést, hogy mindent előkészít a születendő gyermek fogadására, de nem tudja beprogramozni, hogy milyen lesz...

Bennünket, mai embereket a családtervezésnek a szava meg tud téveszteni. Gondolhatnánk, hogy nekünk projektjeink vannak és aki gyermeket akar, az megtervezi a gyermeket. – Dehogyan tervezi meg! Ha elfogadja, ajándékba kapja. És így, hogy először várandós, aztán készülődik és amikor a kicsi megszületik, akkor kezd kiderülni, hogy kit kaptak. Ajándékba. Nem mit, hanem kit. Akivel egyszer csak beszélgetni lehet...

Mi itt a földön – és ezt lehet a Szűzanyától megtanulni, - amíg itt a földön élünk, várandós állapotban vagyunk. Várakoznunk lehet Valakire. Arra, Aki értünk, emberekért leszállott a mennyből és emberként megszületett. Értünk, emberekért. Mert Isten, a Mindenható találkozni akart velünk. Hiszen magának teremtett minket! Nem játékszerűen. Hanem magának teremtett, hogy egyszer csak megcsillanjon a lelkünk szeme, hogy: Miatyánk! – Meg: Jézusom! – Meg: Istenem! – S elkezdjük beszélgetni Vele. Mint személy a személlyel.

Az Úr eljön. Az időnk fogy. És senki nem mondhatja, hogy én ennek még a neszt sem hallhattam, engem hirtelenül ér a baj a végén. Mióta az Úr apostolait elküldte a világba, ez a hír hangzik minden ember felé, hogy: ember, nem reménytelen a léted! De vedd komolyan! Az időt, a lehetőségeidet és készülj! Készülj a te Uraddal, Isteneddel való találkozásra.

A *találkozás* is egy érdekes szavunk. Mert azt jelzi, hogy amikor két ember találkozik, vártak egymásra. Keresték egymást. Egymást. És nem elveszett jószág megtalálásáról van szó, hanem – néha pályaudvarokon, repülőtéren, busz-pályaudvaron történik meg ez, hogy a nagy sokaságban egyszer csak föltűnik az, akit az ember vár és összenézünk. És a tömegeből senki mással úgy nem találkozik az ember tekintete, mint azzal, akire várt... Akivel most találkozik. Megtaláltuk egymást!

Hát találkozóra készülünk. Ami a Betlehemmel kezdődik el. Mert ha készülődik az ember karácsonyra, ott a betlehemi jászolban a tekintetünk találkozhat a Megtestesült Ige tekintetével. Az Isten tekintetével!

Adja meg az Úr, hogy ez az advent áldott legyen! És ne féljünk az Úrral való találkozásoktól, hanem készülődjünk. Beleértve egy jó karácsonyi szentgyónást is. Hogy az életünk, amely várandós, amikor véget ér, boldog beteljesedés lehessen. Ámen.

**Ádvent első vasárnapja „C” évben
2012. december 2.**

*Olvasmány Jer 33,14–16.
Szentlecke 1Tesz 3,12–4,2.
Evangélium LK 21, 25–28. 34–36.*

Testvéreim!

Amikor a Püspöki Szinódus tagjai az egész világról beszámoltak arról, hogy a hit milyen formában él a földkerekségen, minden megszólalásban benne volt: meg kell gondolnunk, hogy mit vétettünk el a hit továbbadása területén? Mert nemzedékek nőttek föl, melyek tagjai – nem Távol-Keleten, nem Afrika kellős közepében, nem a brazíliai őserdőben, hanem Euróópában – mondják, hogy: „Nekem senki nem beszélt a másik világról, a Teremtőről, a Megváltóról, meg a Szentlélekről... én nem hallottam róla”. Ezt európai emberek mondják. Azok a már meglehetősen koros felnőttek is, akik olyan családokban nőttek föl, ahol a szülők úgy gondolták, én nem kötöm meg a gyermekem szabadságát, majd ha eljön az ideje, akkor döntse el, hogy melyik keresztény felekezethez akar tartozni, ha egyáltalán akar tartozni valahova.

Tehát elhangzott a Szinóduson ez a kérdés: Mit vétettünk el? És mit kell annak érdekében tennünk, hogy a most fölnövekvő fiatal nemzedék ne járjon így? De vajon hogyan lehetne megszólítani azokat, akik vallásilag légüres térben nőttek fel?

Ezért akkor a Szentatya, XVI. Benedek pápánk október közepén, a szerdai általános kihallgatásain elkezdett egy kis hittanóra-sorozatot a hitről. Amit, ha valaki már beleolvastott, akkor egy kicsit meg kell csodálnunk, micsoda kegyelmet kap a pápa ahhoz, hogy egy A/4-es lapon, 10 perc alatt vagy negyedóra alatt a hit egy rész-területén össze tudja foglalni az Egyház egész tanítását a kezdetektől mostanáig.

Az elmúlt szerdán a Szentatya arról beszélt, hogy a hit továbbadásához két dolog kell. Az egyik: beszélni kell az Istenről. A másik: ennek a beszédnek kapnia kell az élet tanúságát, hogy aki hallja, rájöjjön, hogy itt nem egy újabb ideológiát hallok a sok között, itt nem a sok vallás után hallok megint egy újabbat, hanem itt az életről és az életből beszélnek nekem. Lehet, hogy én, a hallgató, először azon kezdek mosolyogni, hogy ezt én sokkal elegánsabban el tudnám mondani. Igen ám! Csak a hallgató rájön, hogy aki beszél, misztériumokról beszél! Mert az élet minden esetben – misztérium. Amit nem lehet kimondani. Csak beszélni lehet arról: én találkoztam Valakivel, Aki átalakította az egész életemet... magam sem értem, hogyan vagyok képes így élni, ahogy az Ő példája szerint és szavai szerint élek és csak annyit tudok mondani, hogy érdemes így élni, ahogyan engem erre megtanítottak.

A Szentatya Szent Pált állítja oda példaként: Gyermekeim! Időzzetek el egy kicsit Szent Pálnál. És figyeljétek meg, hogy ő hogyan tudta továbbadni a hitet? Ő nem volt Jézus tanítványa. Neki nem voltak olyan tapasztalatai, mint a Tizenkettőnek. De amikor a hitet továbbadja, ugyanazt csinálja, mint a Tizenkettő, mert nem önmagát hirdeti. Pedig ő szakképzett rabbi volt. Tehát neki megvolt az ószövetségi teológiai műveltsége, képzettsége, fölhatalmazása. Ma azt mondanánk megvolt az államvizsgálója ahhoz, hogy iskolát nyisson.

És nem iskolát nyitott, hanem fennen hangoztatta: „Akár zsidók vagytok, akár pogányok, emberek vagytok, a testvéreim vagytok. Én egyvalakiről akarok nektek beszélni: a

megfeszített Krisztusról. Akivel én találkoztam. Úgy, hogy Ő keresett meg engem." – és elmondja a damaszkuszi történetet. Hogy mi történt vele a város kapuja előtt. Mi történt vele bent, a városban. És micsoda megvilágosodásban volt része. Attól, Akit üldözött. – És a hallgatói, meg a kísérői látták, hogy ez az ember mindenét odaadja azért, akiről beszél, s vállal érte mindent. hajótörést, megkövezést, mindent.

A hallgatósága elgondolkodott, hogy ki lehet az, akivel ez a Saul úgy találkozott, hogy Pál lett belőle, és ilyen életet tud élni, amelyet látunk. Amikor megkérdezték tőle: „és én, aki pogány vagyok, hogyan találkozhatnék Azzal, Akivel te találkoztál?” – akkor Pál elkezdett beszélni a keresztségről. Hogy: keresztelkedj meg! Mert a keresztségben részesülsz a Föltámadott Krisztus halálában, azért, hogy Ő elkezdjen benned élni. Mert én megtapasztaltam, hogy annak a régi embernek, aki olyan magabiztos tud lenni, rengeteg energiát tud beleölni sok-mindenbe, de végül is belefulladás a bűneibe. Annak a régi embernek meg kell halnia! De ez nem a pokol, hanem az élet kezdete. Keresztelkedj meg! És higgy a Megfeszített és Föltámadott Krisztusban!

Azt mondja a Szentatya, hogy egyenként is, a pápától az utolsó katekétáig, közösségileg is, ezt kellene megtanulnunk. Először meghallani, elfogadni, aztán próbálgatni, hogy mi történik akkor, amikor nem az a fő-kérdésem, hogy tetszem-e a környezetemnek, népszerű vagyok-e, gazdag leszek-e, ha így viselkedem, hanem a fő kérdésem az, hogy hogyan tudnám jelezni a Megváltó Krisztus felé, hogy: Jézusom, a szavad nekem parancs! Elhiszem a Tanító Egyháznak, meg azoknak, akiktől hallottam Rólad, elhiszem, hogy ha Neked engedelmességek, akkor nem gúzsba kötsz, nem beletiporsz, beledöngölsz a földbe, hanem megtanítasz élni. Szabadon. Abban a tágasságban, ami az Isten szeretetének a tágassága.

Nagyon fontos a szó, amit mi, emberek ki tudunk mondani. De a szónak alkalmakra van szüksége, helyzetekre, amelyekben magától értetődik, hogy most elkezdünk beszélni az Istenről.

Itt vagyunk az Ádvent elején. Hát ha van kedvező helyzet és pillanat az Istenről szólni, akkor a karácsony az! Meg ez a készületi idő. Mert ha egy családban azt lehet látni – főleg a kicsinyek azt látják, hogy persze, készül valami ajándék, de nem csak erről van szó. Hanem most közösen imádkozunk... vagy az apu vagy az anyu elmegy rorátéra... vagy most téma az, hogy: majd, ha kicsit nagyobbak lesztek, akkor megyünk misére... hétköznap is... - Egyáltalán... téma az, hogy az Ádvent mire készít föl. – Aztán maga a karácsony. A szenteste. Az éjféli mise. A Karácsony ünnepe.

Ha a felnövekvő kicsinyek hallják, hogy a szüleim Valakiről beszélnek, Valaki születésének tudnak örülni... aztán egyszer csak hallom, hogy elhangzik a kérdés a szüleim között, hogy „Meggyóntál már? – Még nem, de holnap megyek” – micsoda beszéd ez az Istenről!

Nagyon kérnünk kell a Mindenható Isten segítségét, hogy ebben a szekularizált világban, amire pontosan ez a jellemző, hogy „Istenről szó se essék! Minek? Fölösleges!”, a felnövekvő gyerekek lássanak olyan felnőtteket, akiknek Isten fontos! Akik tudják, hogy Karácsonykor mit ünneplünk. És akiket ha egyszer megkérdeznek, hogy: honnan volt erőd úgy élni, ahogyan élni láttalak? – akkor tudjanak annyit mondani, hogy az nem az én erőm volt. Azt én kaptam. Attól, Aki annyira szeret bennünket, téged is, hogy emberré lett, meghalt értünk és föltámadott. És ha akarsz, és engeded, akkor ezt az erőt te is megkapod. Ezért imádkozunk. Ámen.

Ádvent első hétfője
2004. november 29.

Napi könyörgés

Kérünk, Istenünk, segíts minket, hogy Fiad eljövetelét fölkészülten várjuk, hogy amikor eljön és bezörget, imádságban virrasztva találjon minket, és ujjongva dicsőíthessük Őt, aki Veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik, igaz Isten, mindörökön örökké.

Szentlecke *Iz 2,1–5.*
Evangélium *Mt 8,5–13.*

Testvéreim! Isten hozott mindnyájatokat erre az első Rorátéra! Engem is. Az Úr gyűjti maga köré az Ő népét. A Pásztor a nyáját. – A liturgiában most újra kezdődik egy esztendő és újra itt lehetünk hajnalban, jelezvén az Úrnak, hogy próbáljuk tenni a szavát, amit nekünk mondott. Azt is, hogy „virrasszatok és éberek legyetek, és imádkozzatok, hogy megállhassatok az Emberfia előtt”, aki eljön.

Itt lehetünk megint. Gondolom, közös élményünk, hogy „hiszen tegnap voltunk itt utoljára... a minap lett vége az előző Ádventnek!” Hát persze, csak közben eltelt megint egy esztendő sok-sok tapasztalattal, terhekkel, gondokkal. Örömmel is, bűnbánattal is. És megint itt vagyunk.

Itt, a kezdet kezdetén fogadjunk a szívünkbe két dolgot. Az első, hogy aki Rorátéra jár, nem jön egyedül. Hozza magával mindig mindazokat, akikhez így vagy úgy a szeretet köteleke fűzi. Ez tény, de most kérés is, hogy amikor idedefelé jövünk reggelenként, gyűjtsük magunk köré azokat, akiket szeretünk. Meg azokat is, akiket nem szeretünk. Akikről úgy gondoljuk, hogy ez nekem ellenségem. Fogadjuk meg az Úr szavát, mert mit is mondott? Azt mondta, hogy *szeressétek az ellenségeiteket, imádkozzatok értük.* – Nagy alkalom adódik most, hogy abba a zsákba, amit hozunk a hátunkon, bele lehet rakni azokat is, akikről úgy gondoljuk, hogy nem szeretem, vagy az ellenségem. Hátha az Úr megbékít velük. Először minket velük, aztán őket is mivelünk.

A másik: főleg az idősebbeket ilyenkor megkísértheti, hogy minek is járok én templomba? Főként minek járok én Rorátéra, amikor nem történik semmi? Az életem ugyanolyan gondok közt vergődik, mint tavaly meg tavalyelőtt. Aztán mi az, amit én még várhatok? Esetleg már teljesen egyedül vagyok, még a szomszéd sem nyitja rám az ajtót... - mit várhatok én? Hogyan fog eljönni hozzám az én Uram, Akihez itt, a Rorátékon annyira és annyiszor imádkozzuk, hogy: *Jöjj el Urunk és ne késlekedjél...*

E kísértésnek a kivédéséhez és a legyőzéséhez adja nekünk az Egyház a talpunk alá a sziklát: „Vigyázz! Tévedésbe ne ess! Nehogy azt gondold, hogy te most valami óriásit csinálsz és viszonzás nélkül marad. Te hívod a te Uradat, Istenedet – és Ő nem jön. Ne gondold! Ő vár téged. És ha tudod venni a fáradságot és eljössz Hozzá, nem úgy hívjuk az Urat, hogy valahonnan az égből végre már jöjjön el, hanem az Úr itt van. Velünk van.”

Ezért indul az Ádvent a nagy próféciával, Izaiástól, hogy anya lesz a szűz. És a Fiút, aki születik, így fogják hívni: Emmanuel, azaz velünk az Isten. Amikor Gábiel jött, ez kezdett megvalósulni.

Amikor a Szentatya meghirdette, hogy ez a 2004. októberétől 2005 októberéig tartó év az Oltáriszentség éve legyen, alapgondolatul az emmauszi tanítványok kérését adta a szívünkbe: „Maradj velünk, Urunk!” Ez a két tanítvány a már föltámadott Krisztus felé fogalmazza meg az ádventi kérést: maradj velünk! És amikor az Úr megtöri a kenyeret, akkor ráismernek: Itt van!

Amikor mi ide, a templomba jövünk és térdet hajtunk a tabernákulum előtt, a közöttünk és velünk lévő Megváltó Krisztus előtt hitvallást teszünk. De kérjük Őt, hogy legyen velünk! Maradjon velünk! És amikor az ember azt gondolja, hogy én jövök, de nem történik semmi..., akkor vegyük észbe: mi az, hogy nem történik semmi? Először is el tudtam jönni. Egyáltalán eszembe jutott, hogy most az Egyház hív és Roráté van. És össze tudtam magamat szedni és itt lehetek. És az valószínű majd csak a halálunkkor fog kiderülni, hogy mi minden kegyelmet kaptunk egy-egy Rorátén, egy-egy Ádventben. Amit akkor, közben nem is észleltünk, de belőle éltünk.

És most itt, az Ádvent elején a Szűzanyát kérjük. Őt, aki a maga szeplőtelenességéből fakadóan – mert teljes volt a kegyelemmel – nem értette félre a nagy helyzeteket, és tudta, hogy mi a teendője. Kérjük meg őt, segítsen nekünk fölismerni életünk nagy óráit. Fölismerni azt, hogy az Úr Krisztus itt van velünk. Segítsen fölismernünk, hogy amikor megáldozunk, az Úr jön és szállást vesz a szívünkben. Segítsen fölismernünk, hogyan lehet megtenni azt, amit az Úr mond. Hogyan lehet megélni itt és ma, akármi történik körülöttünk, hogyan lehet megélni azt, hogy *íme, az Úr szolgáló leánya vagy az Úr szolgálója vagyok és legyen nekem az Úr Igéje szerint*. Kezdve azzal, hogy *csak a te Uradat, Istenedet imádd...!* – folytatva azzal, hogy: Ne ölj! Ne paráználkodjál. Ne lopj. Ne hazudj a felebarátodnak. És ne kíváncsi a másét. És folytatva azzal, hogy: Jézusom, segíts nekünk! Segíts nekem úgy szeretni, ahogyan Te szeretted – és Te szeretsz minket. Most is.

Ebben a Szűzanya nagyon tud segíteni! Meg Szent József. Aki végigélte az Isten Fia gondviselőjének az életét a Szűzanya oldalán. És megtapasztalták, hogy mi történik akkor, amikor „velünk van az Isten”. – Hát, segítsenek nekünk! Segítsenek fölébredni reggelenként, illetve segítsenek időben befejezni a napot este, hogy reggel föl tudjunk kelni. És az Úr Krisztus adja meg azt, hogy az Ő jelenlétének az örömét már most, Ádventben meg tudjuk érezni. Merjünk bízni abban, hogyha Ő velünk van, senki nem árthat nekünk. De nekünk hűségnek kell lenni Őhöz. Amen.

Ádvent első keddje
2004. november 30.

Napi könyörgés

Kérünk Téged, irgalmas Istenünk, ebben az ádventi időben jóságosan siess oltalmunkra, hogy eljövendő Fiad jelenlétéből vigaszt merítve a régi ember bűneiből egészen megtisztuljunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 11,1–10.*
Evangélium *Lk 10,21–24.*

Testvéreim! Akik nem először hallják ezt az állatkertes, állatszélidítő Szentleckét, már nem ütköznek meg és nem sértődünk meg, mondván, hogy ne hasonlítsanak engem se oroszlánhoz, se kígyóhoz, se tigrishez, se farkashoz. Én ember vagyok. Hát persze. Csak az eredeti bűn terhét hordozó ember vadember, aki ellenfelet lát a másikban, akivel – rosszabb esetben – küzdeni, harcolni kell; és meg kell ölni, ha én élni akarok.

Jobb esetben versenyezni kell vele és mindenképpen nekem kell győznöm a természetes adottságaim szerint: vagy erővel – és akkor vagyok oroszlán; vagy kegyetlenséggel – akkor vagyok farkas; vagy ravaszsággal – akkor vagyok kígyó, és így tovább...

Ezek az állatok, amiket itt Izaiás felsorolt, először Jákob áldásában hangzottak el, amikor Jákob sorra vette mind a tizenkét fiát, és a halála előtt megáldotta őket. És mindegyik fiút egy állathoz hasonlított: te olyan vagy, mint a kígyó. Te olyan vagy, mint a szarvas. Te olyan vagy, mint az öszvér. Júdára mondta: te olyan vagy, mint az oroszlán. De szelídülők kellene. – És nem történt meg. Mindaddig nem történt meg, amíg az a kicsinyke Fiú el nem jött, aki képes arra, hogy a legszélsőségesebb ellenfeleket összebékítse, mert képes arra, hogy a vad emberi természetet megszelídítse.

A nagy Evangélium, amit ez a kicsinyke Fiú elhozott, arról szól, hogy Isten nem állatszélidítő. Ő nem ostorral meg koplaltatással, meg veréssel szelídít, hanem – szeretettel. És amikor Izaiás azt látja, hogy meg fognak szelídülni az emberek, és már nem fognak ölni többet, mert az Úr ismerete betölti a földet, mint ahogy a tenger betölti a maga medrét, még nem látta ennek az istenismeretnek a pontos tartalmát. Jézus pedig ezt hozta nekünk el. Hogy ki az Isten, és miért is teremtette az embert.

Elmondta nekünk, hogy Atyánk az Isten, aki lélek és szeretet, és Ő azért jött, hogy ezt kinyilvánítsa nekünk. És amikor Ő azt mondja, hogy senki nem tudja, hogy a Fiú, meg az Atya között miféle kapcsolat van és kik Ők, azaz hogy ki a Szentháromság, csak az sejt meg belőle valamit, akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni. Ő pedig annak akarja kinyilatkoztatni, aki engedi magát szelídíteni. Aki csendesen és szelíden hajlandó meghallani, hogy mi a főparancs. Mert ugye, mindegyikünk tudja, a főparancs ez: *Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből.* Mert szeret téged az Isten. *És szeresd a felebarátodat, mint önmagadat.* Mert szeret bennünket az Isten.

Nagy titok ez! És nem mindjárt világosodik ki, hogy mit is jelent! Főleg annak nem világosodik ki, akinek a szeretetről meg a szerelemről vagy nincs fogalma, vagy csak ezek bűn által megfertőzött formáit ismeri: csak azt az önszeretetet ismeri, amelyik kíméletlenül ér-

vényesíti a saját érdekeit, vagy csak azt a szerelmet ismeri, amely az önzés csúcса, amely a másikat fölemészti, tekintet nélkül arra, hogy az a másik esetleg belepusztul. Neki ez így tetszik, mert csak a saját érdekeit ismeri, csak önmagát szereti.

Az igaz szerelem és az igaz szeretet valami egészen más! Az igazi szerelem ősmintája a Szentháromság. Az, amiről az Úr Krisztus beszél: hogy *az Atya mindeneket átadott nekem. És csak én tudom, hogy ki az, akit ti is Atyának szólíthattok. És én is szeretem az Atyát, odaadom az életemet Neki.* – Ez történik Betlehemtől a Golgotáig. Szeret bennünket az Isten! És erről a szeretetről – figyeljünk föl erre! – a szentek mernek úgy beszélni, hogy az Isten szerelmese az embernek. Szerelmes szeretettel szereti az embert.

Ennek a nyelvi vetülete, hogy néha, igen nagy kérések megerősítésére mondjuk: „Az Isten szerelmére!”, és imádságainkban, énekeinkben tudjuk szólítani Istent, vagy Jézust hogy: „Szerelmes Istenem! Jézusom, szerelmem!” De micsoda tiszta szerelem-fogalom kell ehhez, hogy az ember ezt kimerje mondani!

Isten pedig viszonzást vár. Nemcsak annyit, hogy az ember, az emberi értelem hajoljon meg Előtte, hogy: igazad van. Hanem azt várja az embertől, hogy a szívét adja Neki oda. Szerellemmel. Azzal a szeretettel, amelyik teljesen átadja magát az Istennek. Méricskélések, számígtatások, számvetések nélkül. – Megint: a szentek merik mondani, hogy ebben a szerelemben az ember egyesülhet az Istennel.

Ehhez a legutóbbi évtizedek természettudománya szolgáltat egy olyan képet, ami nagyon közelíti a valóságot: fölfedeztük a hidrogénbombát, amely a másik atombombával szemben atommagok egyesülésére alapul. Először elméletileg tűnt föl a magfúzió lehetősége, aztán gyakorlatban megvalósították, hogy mi van akkor, amikor két, különálló atommag egyesül és megszületik egy harmadik mag: két hélium magból a hidrogén. Iszonyatos energiák szabadulnak föl. Fény és hő, ami rettenetes pusztításokra is képes.

A szerelemben valami ilyesmi történik. Emberi szinten is, az Isten és az ember kapcsolatában is. És amikor az Úr Krisztus azt mondta, hogy *aki szereti az életét, elveszíti azt; és aki elveszíti az életét énértem, azaz odaadja magát nekem egészen, az életet talál. Az megtalálja az Istenével egyesült emberi életet.* Ami egy kimondhatatlan misztérium, amit csak csodálni lehet, amikor ez valakiben megvalósul, vagy átélni lehet.

És erre nevel bennünket a mi Urunk, az Egyházban. Mert amikor mi szentáldozáshoz járunk, odalépünk az Úr Krisztus elé azzal, hogy: Jézusom, hívtál, itt vagyok. S nézd, teljesen Neked adom a szívemet. Jöjj! – Ő jön és a konszekrált ostyát magunkhoz vesszük, egyesülünk Vele. Ő meg egyesül velünk. – És nagyobb csoda történik, mint egy hidrogénbombában: Isten és ember – legalább néhány pillanatra, már itt a földön – eggyé tud válni. És a szeretetnek, az odaadásnak elmondhatatlan energiái szabadulnak föl.

Ennek első megnyilvánulásai közé tartozik a kérés, hogy: Jézusom, eljöttél, nálam vagy, szelídíts! A természetemet, azt a kígyó, szarvas, oroszlán, öszvér, tapír (az egész állatvilágot végig lehet sorolni, mert valamelyikhez hasonlítunk) természetet, amit örököltünk, s amit a bűnök meg tudnak vadítani, szelídíts meg bennem! Hogy azok az energiák, amik természetszerűen enyéme, de Általad megszelídítve megsokszorozódnak, a felebaráti szeretetnek adhassanak testet. És az a másik megtapasztalhassa, hogy mit jelent egy Isten-szerető ember közelébe kerülni. – Óriási dolog!

Az, hogy az Úr velünk maradt az Oltáriszentségben, ebből a szempontból is rendkívül fontos, mert konkrétá válik a szelídülésünk. Konkrét formákat tud ölteni az Isten iránti odaadásunk. Konkrét formában tudjuk megtapasztalni, mit jelent az, hogy *ember, szeret téged az Isten!*

Ebből egy önmagát ismerő emberben, minél idősebb, annál inkább, megszületik a szégyen is, meg a bűnbánat is: Istenem, ha Te engem szeretsz, hogy-hogy nem csaptál még agyon?... a figyelmetlenségem, hálátlanságom, süketségem, vakságom, gyarlóságaim, meg a bűneim miatt? Hányszor de hányszor kedvesebb volt nekem a vadító szó, mint a Te szelíd, szelídítő szavad. És nem csaptál agyon.

A szeretetnek, a szerelemnek újabb energiákat tud adni az, amikor az ember fölfogja a méltatlanságát. Hogy engem nem azért szeretnek, mert én annyira szeretetreméltó vagyok, hanem azért szeretnek ennyire, hogy egyszer csak végre, majd a végén méltó legyek arra, hogy belépjek a szeretetbe, a tiszta szeretet világába. Abba a másik világba, ahol többé nincsenek vadak, a szentek világába, Isten világába. Merjük elhinni, hogy szeret bennünket az Isten. Isteni szerelemmel szeret. És próbáljuk meg viszonzni Neki. Amen.

Ádvent első szerdája 2004. december 1.

Napi könyörgés

Kérünk, mindenható Istenünk, készítsd föl szívünket Egyszülötted eljövetelére, hogy méltónak ítéljén minket az örök élet lakomájára és Tőle fogadhassuk az égi eledelt, aki Veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 25,6–10.*
Evangélium *Mt 15,29–37.*

Testvéreim! Szeret bennünket az Isten. Szerelemmel szeret – meri tanítani az Egyház. Mert szeretni sokmindenkit lehet, hiszen a szeretet annyit jelent: „Jót akarok neked. Nem ártok neked, és adom *amim van*, amire szükséged van. Visszavárás nélkül.” Ezt nagyon sokak felé meg lehet élni.

Ezzel szemben – vagy e fölött – a szerelem nem azt adja, amije van, hanem önmagát. Odaajándékozta magát valaki másnak. És ha ez kölcsönös, akkor valami olyasmi történik, mint egy hidrogénbombában. Elképzelhetetlen energiák szabadulnak föl, élet fakad ebből a kölcsönös odaadásból – emberi szinten is. Ez a házasság és a család csodája, de Isten és az ember között is.

Hogy ez lehetséges, erre az ember magától rá nem tud jönni. Mert hogy az Istennel szerelemben lehet egyesülni, az úgy fölötte van az egész teremtett valóságnak, ahogy az ég van a föld fölött. Ezt ember ki nem találhatja, de a kinyilatkoztató Isten elmondta.

Az egész ószövetségi kinyilatkoztatás erről szól, hogy Isten szeret egy népet és készít valamit, ami a menyegzőhöz hasonlít. Készíti azt az egyesülési formát, ami végleges lesz és boldoggá fogja tenni az embert. Válogatás nélkül.

Ezt nem a próféták találták ki, hanem a legnagyobb megdöbbenésükre az üzenetben, amit nekik át kellett adniuk az Úrtól a nép felé, az üzenetben ez a téma újra meg újra fölhangzik. Képekben is mondja az Úr: ti olyanok vagytok nekem, mint egy gazdának a szőleje,

ami egész gazdaságának a legnemesebb része. Olyanok vagytok nekem, mint egy anyának a gyermeke. Olyanok vagytok nekem, mint egy vőlegénynek a menyasszonya. És az utolsó prófétánál, Malakiásnál elhangzik az Úr panasza, hogy én szerettelek titeket, én akartam, hogy egyesüljete velem, és ti nem hallottátok meg.

De az Úr hű maradt. És amikor az Ige testté lett, akkor ez az ígért egyesülés valósult meg a maga csúcsmójában, és ennek lehetősége nyílt meg az ember előtt.

Amikor az Egyház megfogalmazza önmagát, hogy mi vagyok én a világban, újra meg újra, s legutóbb a II. Vatikáni Zsinaton elhangzik a mondat, hogy „az Egyház jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek, és az emberi nem önmagán belüli egységének.”

Más szavakkal ez úgy szól, hogy az Egyház az Isten iránti szerelemnek a jele és megvalósítója, tehát aki ezt keresi, annak oda kell találnia az Egyházhhoz. S ugyanakkor az Istennel való egyesülés csodája az emberiségen belül is jele és megvalósítója az egymás iránti szeretetnek és szerelemnek. Ez a Római Katolikus Anyaszentegyház, amelynek mi a tagjai lehetünk.

Izaiás úgy látta, hogy amikor majd az ígéretek teljesülnek, amikor ez az egyesülés Isten és a népe, Isten és az ember között megvalósul, az olyan lesz, mint egy lakoma, amit az Isten rendez az embernek. De mert az ember halandó, ahhoz, hogy tényleg egyesülhessen Istennel, meg kell szabadítani a bűneitől, meg a haláltól.

Amikor a szenvedése előtti estén a mi Megváltó Krisztusunk asztalhoz ült a Tizenkettővel, ez a lakoma kezdődött el. Ennek Ő a kenyérszaporításokkal már adta a jelét, hogy nekem itt van a szívemben és a kezemben a hatalom, hogy ezt a lakomát nektek megrendezzem, és az egyesüléssel, amire annyira vágyik az emberi szív, megajándékozzalak titeket. Ott voltak az előjelek.

És az Utolsó vacsorán a kenyér és a bor konzekrálásával elindította az Úr ezt az egyesülést. Amiért Neki meg kellett halnia, hogy ott legyen a jel. Az ember számára kiáltó jel legyen ott, hogy Isten a maga részéről igazán odaadja önmagát.

Ez nem üzlet, nem taktika, nem csel fogás, hanem szerelem. Amit ha egy emberi szív elkezd fölfogni, először megőrül: akkor nem születtem hiába! Akkor van értelme mindennek! Amim van és aki vagyok – és itt van a lehetőség, hogy odaadjam magamat az én Istenemnek.

A második alapélményünk a rémület. Hogy... de így?!... Uram Istenem! Hiszen Te vagy a Szent! Te vagy az Isten! – én meg féreg vagyok. Olyan vagyok, mint egy állat. Vagy... rosszabb vagyok, mint egy állat! – Mert egy állat nem tehet arról, hogy olyan a természete, amilyen. De amikor én rossz vagyok, tudom, tehetek róla, mert képes vagyok rá, hogy tudva és akarva szembeszegüljek Veled, és bántsalak. Még erre is képes vagyok. – De ez a ritkábbik eset. – Hanem... piszkos vagyok... meg... elkoszolódom. Elég az, hogy nem figyelek oda, eltelik néhány hét és... hol van az a szépség, amit Te várnál tőlünk... és tőlem?!

És ez az élmény kíséri végig az embert az életén. Ezért, amikor a legnagyobb szentek ajkáról, a vége felé, esetleg a haldoklásukban elhangzik az, hogy „Istenem, irgalmazz nekem, mert a bűnösök között én vagyok az első...” – ezek a szentek igazat mondanak. Mondják, amit átélnek. Mert érzik, hogy mindazon egyesülések után, amiket a szentségekben én kaptam, mi mindent joggal vár tőlem az én Istenem – és hol vagyok attól?! Vagyok egy törékeny, haldokló, gyarló ember.

De... szeret bennünket az Isten! Isteni szerelemmel. Nem azért, mert mi olyan tökéletesek vagyunk, hanem azért, hogy alkalmasak legyünk belépni a mennyek országába. De ehhez

hagynunk kell, hogy ez az isteni szerelem formáljon bennünket. Hasson ránk. Ezt a szerelemet meg kell tanulnunk szeretni. Meg kell tanulnunk viszonzni.

És a szerelemnek tulajdonsága, hogy tud aprólékos lenni. Tud egészen miniatúr dolgokkal is jelezni, hogy ... én szeretlek! Akkor is, ha most éppen másfelé járok, mást kell csinálnom, de a szívem közepében Te vagy. – Ezt egy istenszerető lélek éli. Élhetjük. Bármit csinálunk, a szívünk újra meg újra oda tud villanni az Úr Krisztus felé, hogy: Jézusom, ez is a kedvedért történik! ... meg ezt is Érted viselem el... - És ezt leggyakrabban az Oltáriszentség felé tudjuk megélni. Ebben az adventi várakozási időben különösen is törekedjünk erre. Amen.

Ádvent első csütörtöke 2004. december 2.

Napi könyörgés

Mindenható Istenünk, kérünk, ébreszd föl hatalmatod és nagy erőddel siess segítségünkre, hogy amit a mi bűneink késleltetnek, azt a te irgalmasságod siettesse. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 26,1–12.*
Evangélium *Mt 7,21–27.*

Testvéreim! Isten az embert isteni szerelemmel szereti. Nemcsak úgy nagy általában, hanem a konkrét embert. Bennünket is. És óriási pillanat – szokták mondani: kopernikuszi fordulatot jelent –, az Egyház nyelvén: megtérést hoz egy léleknek, amikor megérzi, kezdi fölfogni, hogy *szeret engem az Isten!* Engem. Itt és most. A múltammal, a jelenemmel, a jövőmmel... És ez a szeretet mindent megtesz a maga részéről azért, hogy szerethető legyen az ember. Mindent, amiről az Ószövetség jövendöl. Mindent, amit az Úr Krisztus tanított és tett. A kereszthalála is erre szolgál, hogy az ember fölfogja az isteni szeretetet és engedje magát alkalmassá tenni, hogy szerethető legyen.

Ezeknek az ajándékoknak a foglalata?... kivonata?... a tömény párlata?... vagy a csúcsa? – nem is lehet tudni, minek mondható – az Oltáriszentség. Amiről énekeljük is: „Zálogát adtad, ó, Jézus, örök szeretetednek. Adtad ezt a nagy szentséget” mint jegygyűrűt..., vagy mint jegykendőt. Adtad a szereteted jeleként.

És most, amikor a Szentatya meghirdette ebben az évben az Oltáriszentség évét, az öreg pápa ajkáról megrendítően hat a sóhaj, amikor azt mondja, hogy „bárcsak minél több szerelmes lélek fedezné föl Isten szeretetét, mely ott él az Oltáriszentségben, a tabernákulumban!”

Ezt minden nemzedéknek és igazában mindegyikünknek föl kell fedeznünk! Ez az isteni szeretet annyira személyre szóló, hogy nem lehet megvenni, nem lehet megtanulni: föl kell fedezni. – Segítenek nekünk ebben a szentek, köztük Liguori Szent Alfonz, akit mi magyarok nem nagyon ismerünk. Mert a rendet, amit alapított, mi, magyarok igazában nem is-

merjük. Ez a szent a 18. századot élte végig. Azokat az évtizedeket, amikor itt, minálunk a török utáni újjáépítés zajlik, és Mária Terézia a királynő.

Ő pedig Nápolyban és Dél-Itáliában – először fiatal, rendkívül sikeres ügyvédként indul. A nápolyi királyi bíróságon egyre gyorsabban és egyre feljebb ívelt a pályája, mindaddig, míg el nem veszített egy főbenjáró pert. És akkor magára eszmélt: „Uram, Istenem, nem az az én dolgom, hogy itt a királyi, meg ilyen-olyan törvények alapján védjek és támadjak bűnösöket és ártatlanokat!”

Pap lett. Olyan hévvel vetette magát a lelkipásztorkodásba, hogy megbetegedett és a püspöke fölküldte a hegyekbe, gyógyulni. A hegyekben találkozott – a mi fogalmaink szerint – tanyai emberekkel, akik 15–20–30 km távolságban élnek templomtól. Fogalmuk sincs a katolikus hitről, és Alfonz elkezdett közöttük apostolkodni. Hamarosan rájött, hogy az emberi lélek fogékony az igazságra. A rendjét is erre a tapasztalatra alapította, mondván a fiának: „Menjetek fiaim, és vigyétek el az Evangéliumot a vidéken szerte, műveletlenül és teljesen elhagyottan, pap nélkül élő emberekhez, és tanítsátok meg nekik, hogy jól lehet távol van a templom, azért lehet katolikus módon élni!” Ebbe a programba tartozik Szent Alfonz egy imakönyve, aminek a címe: *A szentséglátogatások imakönyve*. Ebben Szent Alfonz arra tanít, hogy az Oltáriszentségben mi a legnagyobb kincset kaptuk meg, azt a szeretetet, amire válaszolni kell. Mert a szeretetnek, a szerelemnek igénye, hogy reagáljanak rá. És Szent Alfonz tanítja, hogyan lehet válaszolni az Oltáriszentségben közöttünk élő, Megváltó Krisztus szeretetére. Szerelmére.

Mert ha egyszer az ember fölfogja, hogy a Megváltó Krisztus lakik itt közöttünk, a templomainkban, akkor – mivel nem 50 km távolságban lakom a templomtól, hanem esetleg naponta elmegyek mellette –, módom volna be-beköszönni Őhöz. Mert erre az ajándékra az Egyházban többféle visszajelzés lehetséges. Vannak személyes visszajelzések, vannak közösségi visszajelzések. A viszont-szeretetnek a csúcsa?... megint... a tömény kivonata?... foglalata?... mindent el lehet róla mondani – a szentmise. Amin itt vagyunk. Amikor bűnbánattal, jóakarattal jelezzük azt, hogy bennünket Krisztus szeretete gyűjtött össze. Mi nem egymással akarunk találkozni, hanem Ővele. De ez a közösségi válasznak a csúcsa. A közösségi válasznak egy másik szintje, amikor ünnepélyes szentségimádást hirdetnek egy templomban. Amikor a közösség vagy a közösség képviselői jelét adják annak, hogy: Jézusunk, mi hiszünk Benned és próbáljuk jelezni Neked, hogy nem hiába maradtál itt. Mi tudjuk, hogy itt Vagy. És fontos nekünk, hogy itt Vagy. – És akkor jön a személyes válasz, aminek a csúcsa egy jó szentáldozás. És a részvétel a szentmisében.

A másik személyes változat az, amit a Szent Alfonz tanít, a szentséglátogatás. Amikor nincs a templomban szentmise, semmi közösségi program nincs - de viszem a szívemet oda, az Úrhoz és egy kicsit elidőzök Előtte, Vele.

De e téren a Tanító Egyház nemzedékről nemzedékre el tudja követni azt a hibát, hogy kéri a híveit: tessék szentséglátogatást végezni. – Ami azután nem történik. – Ilyen süketek lennének a hívek? – Vagy esetleg a Tanító Egyház elfelejti megtanítani, mit is kell csinálni egy szentséglátogatáskor? – Biztos vannak kreatív lelkek, akik pontosan tudják vagy kitálálják, hogy mit kell csinálniuk. De a magunkfajta többség nem találja ki. S a maximum, amit tudunk csinálni, hogy elmegyek a templomba, letérdelek, aztán... azután csönd van.

Szent Alfonz, aki mint ügyvéd a szó mestere volt, szakmai alapokon tudta, hogy ha én valamit közölni akarok egy értelmes lényvel, azt nekem meg kell fogalmaznom. Érthető formában kell megfogalmaznom. Lehetőleg szépen kell megfogalmaznom, hogy megnyerjem azt, akihez beszélek. Amikor már az 50. éve körül járt, és ezt az imakönyvet összeállította, már tudta, hogy a lelkeket meg kell tanítani szépen beszélni az Úrhoz. És ha valaki ezt engedi és átveszi ezt a tanító ima-anyagot, egyszer csak rájön, hogy ezek után én a saját dol-

gaimat is el tudom már mondani érthetően és szépen. – Mert téveszme az, hogy „spontán imádkozzál, hiszen úgy születél, hogy magadtól is tudod...”. Nem úgy születtem. Imádkozni tanulni kell.

Ehhez nagy segítség az imakönyve. Amit ő úgy szerkesztett meg, hogy a hónap minden áldott napjára ad egy-egy imádságos anyagot. Az első, a szentséglátogatási ima az Úr Krisztusnak szól. Ezután – mondja Szent Alfonz – miután az Úrnál voltál, és búcsúzol Tőle, menj oda a Szűzanyához, és köszönts őt is. Miután őt is köszöntöted, menj a dolgozóra. – Minden napra egy szentséglátogatás és egy Szűzanya-köszöntő van megírva. – Nagy szeretettel ajánlom a testvérek figyelmébe ezt az imakönyvet, amit kézirat formájában most átadunk, kérve, hogy az első lapot holnapra olvassuk el (lásd a Függelékben).

Az Úr Krisztus pedig ezeket a reggeleket, meg a rendesen befejezett estéinket, az összeszedettségünket, az igyekvésünket fogadja el szeretetünk jeleként. Hogy mi elhisszük, hogy Ő itt van, hogy a szentmisében jön, hogy amikor áldozunk, akkor a szeretetével ajándékoz meg. A szerelmével ajándékoz meg. Úgy szeretnénk, ha ez a szeretet befogadást és válasza találna bennünk. Amen.

Ádvent első péntekje 2004. december 3.

Napi könyörgés

Kérünk, Istenünk, ébreszd föl a te hatalmadat és jöjj el, hogy bűneink fenyegető veszedelméből kiragadjon minket a te oltalmad, és üdvözítsen szabadító kezed. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szent-lélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 29,9–24.*
Evangélium *Mt 9,27–31.*

Testvéreim! Mit is hallottunk Izaiástól? „Ez a nép a szájával közeledik hozzám, de a szíve távol van tőlem. És teszek majd nekik egy hatalmas csodát – és nem fogják meglátni.”

Az Úr Krisztus ez a hatalmas csoda: a fogantatásától a mennybemenetelig. Ő az, aki az Oltáriszentségben itt van közöttünk, és történik, ami a próféta által az Úr mondott: aki nem a szívével közeledik Istenhez, nem veszi Őt észre. Aki csak szövegeket tud, vagy ideologizálni tudja azt, hogy miért nem borul le a Megváltó Krisztus előtt, még ha fizikailag közel is van, a szíve távol van az Úrtól. Ő pedig nem a külsőt nézi. Nem a testi ápoltságot nézi, hanem a szívet. Még csak nem is az értelmeket, hanem az ember legtitkosabb belsőjét, ahova senkinek nincs bejárata, csak annak, aki felé szerelemmel megnyílik az ember. Senki másnak.

Szent Alfonz, akinek az imakönyvét kéziratban kézbe adtuk, nem a szavaival hódít. Mert amikor ezt az imakönyvét írja, akkor ő már nem a nápolyi királyság első jogásza, hanem fölszentelt pap, aki az Úr Krisztus pásztori szeretetével szeretné megtalálni az elveszett bá-

rányokat is. Szeretné megtanítani a lelkeket arra, hogyan kell közelíteni a legnagyobb csodához, az Oltáriszentséghez.

Tegnap kértem, hogy az első lapot lehetőleg olvassuk el. Ez az első lap két bevezetéssel szolgál. Az egyik a stílusa, a nyelv, amit Szent Alfonz beszél. A másik, amivel az egészset nyitja, a lelki áldozás. Amiről nem sokat hallunk, pedig sok mindennek adja a magyarázatát.

A stílusa először ellenkezést támaszthat: „Hát... atya, ezt elhibázta, ezt a barokkos anyagot kár volt egyáltalán kinyomtatni. Kár volt a papírért. Mennyibe került? Oda kellett volna adni az aluljáróban a szegényeknek. Sokkal jobb lett volna!”

A stílus, ahogyan ez a Szent Alfonz beszél nem az övé, hanem a szenteké. Azoké, akik őszinte szívvel közeledtek az Úrhoz, s egy-egy kiváltságos pillanatban meg merték fogalmazni és le merték írni, hogy mit is mondanak ők a legnagyobb csodának? Ezért, ebben az imakönyvben nagyon sok ima-mondatot, konkrét imádságot kapunk a 2., 3., 4. századi szentekről. Meg a 11., 12. századi szentektől. És a meglepetés, az igazi meglepetés nem az, hogy micsoda barokkos nyelvet beszél, hanem a nagy meglepetés az, hogy az összes idézett szent ugyanazt a nyelvet beszéli, ugyanazokat a kifejezéseket használja.

Ha nem az Oltáriszentség előtt imádkozom, hanem otthon olvasom, ettől a nyelvtől vagy idegenkedem, vagy azt mondom, hogy „erről... így nem illik beszélni!”. De akkor olyan állapotban vagyok, mint amikor irodalmi szöveggyűjteményben találkozom altatódal, munkadal szövegével, vagy szerelmi vallomással. Amit ha elkezdek ízekre szétszedni, azt mondom, hogy „kérem... ez először is értelmetlen. Másodszor... kár volt leírni. Kár a papírért, mert nem mond semmit.” – Semmit nem mond nekem, aki tudálékosan közeledem hozzá. De annak a kisbabának, akinek a mama éneke ezt ismételgeti: csuj-csuj-csuj vagy tente-tente-tente..., és semmi mást nem énekel, csak ennyit, annak a kicsinek ez az életet jelenti. Ha fölnyitja a szemét, ránevet a mamára, miközben az énekel neki.

A szeretetből és szerelemből fakadó mondatok, szövegek mind ilyenek. Ha idegen veszi kézbe, vagy nem érti, vagy kineveti. Aki pedig ismeri a szeretetet és a szerelmet, annak meg tud dobbanni a szíve, és át tudja venni a szöveget, hogy legközelebb én is ezt fogom mondani, mert... éreztem én ezt... de ilyen szépen meg nem tudtam fogalmazni.

Na, a szentek imái is ilyenek. Főleg ezek a szentséglátogatási imádságok ilyenek, ezért nem villamoson kell olvasni. Nem is irodalmárként, nagytitkárként kell vizslatni. Hanem – esetleg – még össze is lehet hajtani, zsebre lehet tenni, és el kell vele menni, el kell vele jönni ide, a templomba, az Úrhoz. És Őelőtte nem olvasni kell – bár eleinte lehet, hogy szükséges ez –, hanem elmondani Neki azt, amit a szentek már annyiszor elmondtak. És az Úr érti a szót.

Az első lapon van egy bevezető-ima és egy záróima, amiről Szent Alfonz azt mondja, hogy valahányszor elmegy látogatóba az Úr Jézushoz, ezzel kezd és fejezd be. Ezt a bevezető- és záró imát, tehát el lehet mondani minden nap: olyan ez, mint a szeretetből és a szerelemből fakadó énekek vagy versek refrénje. Nem lehet megenni. De a természetes közege ennek az imádságos anyagnak a templom, az Úr Jézus közelében.

A másik a lelki áldozás. – Néha fölteszik a kérdést, hogyan tudta megtenni a katolikus Egyház azt, hogy a 15., 16., 17., 18. században nem engedte áldozni az embereket, csak húsvétkor, s még a kolostorokban is csak esetleg hetente egyszer. Hogy tudta megtenni ezt?

Úgy, hogy megtanított a lelki áldozásra. Úgy tudta megtenni, hogy nagyobb érzéke volt az Oltáriszentséghez, mint a modern embernek. Tudták azt, hogy amikor áldozom, az életem

legfontosabb eseménye történik: életem Urával, életem Forrásával, életem Bírójával találkozhatom, éppen ezért erre nagyon készülni kell.

Lélek az Isten – és azt várja, hogy az ember lélekben és igazságban imádja Őt. Éppen ezért nem zárkózik el az elől, hogy az ember szíve az Övé legyen. A lelki áldozás pontosan ez: nem fizikailag lépek az Úr elé (esetleg ezt meg azt demonstrálva) s kérem az Eucharisziát, hanem senkitől nem látva, bűnbánatból fakadó szeretettel vágyakozom a legnagyobb csoda után. S a magam részéről fölkinálom Neki a szívemet. Amint a száraz, szomjas föld fölkinálja magát a harmatnak és az esőnek.

A szentek tanúsítják, hogy az Úr ezeket a följánlott szíveket elfogadja. Ő nincs odakötte az ostyához. Neki van hozzá hatalma, hogy a kegyelmét tudja adni a vágyakozó szíveknek – bárhol és bármikor – föltéve, hogy az a szív őszintén vágyakozik Utána.

Azok az imádságok, amiket Szent Alfonz javasol a lelki áldozás elvégzéséhez, ezt fogalmazzák meg. És itt a magyarázata, hogy az Eucharisziát ugyan ritkán vették magukhoz ezek a századokkal előbb élt testvéreink, de a szívük alighanem közelebb volt az Úrhoz, mint néha a miénk. Mert szentek mondják, hogy egy jó lelki áldozás több kegyelmet hozhat, mint egy rutinszerűen, figyelmetlenül és kapkodva végzett, fizikai szentáldozás.

Ma elsőpéntek van. És minden elsőpéntek arról beszél, hogy a legnagyobb csoda a közöttünk jelenlévő Úr Krisztus, aki szívből adja a szívét. Nem üzletel. Hanem várja az embereket, akik meghallják a szót, olvassák az írást, és mert a szívük vágyakozik Isten után, megértik a szót, és megteszik, amit hallanak: szívből ajánlják a szívüket neki. Amen.

Ádvent első szombatja 2004. december 4.

Napi könyörgés

Istenünk, ki elküldted Fiadat a világba, hogy kiszabadítsd az embert a bűn hatalmából, kérünk, add, hogy akik áhitattal várják segítségedet, eljuthassanak az igazi szabadságra. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 30,19–26.*
Evangélium *Mt 9,35–38; 10, 1–8.*

Testvéreim! Ezeken az ádventi reggeleken a Szűzanyával is találkozunk. Ellátogatunk hozzá Názáretbe, Betlehembe, aztán megkérjük, hogy tanítson. Tanítson arra, hogyan is kell várni az Üdvözítő Krisztust? Aztán mikor eljön, hogyan kell fogadni? Hogyan kell Vele bánni? – Mert ő tudja. Ő, a Szeplőtelen, akit soha, semmiféle bűn nem akadályozott a szolgálatában, még az eredeti bűn sem. Az időt, amit az Úr neki adott, maradéktalanul jóra használta föl.

Amikor vele találkozunk Názáretben, még mielőtt Gábiel jött volna, megdöbben az ember a szegénységen, amiben Isten legszebb teremtménye élt. És nem lázadozott. Nem követe-

lőzött sem a mamával, sem az édesapjával szemben: „Hogy-hogy csak ennyit tudtok nekem nyújtani?!” – Élt, figyelt, imádkozott. És amikor Gábrriel jött, addigra ő készen volt. Nem kellett azt mondania Gábrrielnek: „Jaj, ne haragudj, rosszkor jöttél... gyere holnap!” – Készen van. És tudja a választ. Nem kell azt mondania Gábrrielnek: „Nem értem, amit mondasz, gyere vissza holnapután, addig én elszaladok Jeruzsálembe, és megkérdezem a főpapot, hogy mit kell erre mondanom”. – Tudta, hogy mit kell mondania. És az Ige testté lett.

És aki tőle tanulni akar, azt a Szűzanya, mint a legjobb mesternő, a legapróbb részletekben is személy szerint el tudja igazítani. De ennek föltétele, hogy amikor ellátogatunk hozzá, amikor találkozunk vele, akkor tudjuk, hogy kit látogatunk meg, és tudjunk viselkedni. Tudjuk, hogyan kell feléje fordulni. Nemcsak azért, hogy őt meg ne sértsük, hanem azért, hogy megértsük, amiket mond.

Ugye, Ádventben hangzik az ének: „Harmatozzatok egek, onnan fölülről” – de hiába harmatozik az ég, ha le van aszfaltozva a föld, vagy le van döngölve mondjuk egy sportpálya számára és műfűvel van betérítve. Teljesen hiába harmatozik az ég. A harmatnak szüksége van a fogékony földre. A megdolgozott földre, hogy meg tudjon tapadni, át tudja nedvesíteni, és az ott rejlő magvagnak tudja hozni az éltető vizet.

Ugyanígy, ha valakihez elmegyek látogatóba, és egyáltalán nem vagyok rá tekintettel, hogy kicsoda ő, hanem eljátszom az egyenlősdit, mondván: hát hiszen mi egyenrangúak vagyunk... tehát akkor jövök, amikor akarok, azt mondom és úgy viselkedem, ahogyan nekem tetszik, követelem, amire éppen szükségem van... Ezt az emberek felé el lehet játszani, egy ideig működik is ez a fajta kapcsolattartás. Az égiekkel azonban nem lehet. Nem azért – újra hangsúlyozom –, nem csak azért, mert sérti az égieket, sérti a Szűzanyát, hanem mert ilyen magatartással aszfalttal fedett föld vagyok és hívom a harmatot. Ami még ha jönne is, teljesen fölöslegesen jön. Isten országában pedig fölösleges dolgok nem történnek.

Tehát, ha nem megfelelő módon közeledem, nem hallom meg a tanítást, aztán utána nem is következik semmi. Míg ha a lélek tudja, hogy kivel is állok szemben, hogyan is kell szólítanom és mennyire át kell neki adnom a szót, mert nemcsak arról van szó, hogy én berontok hozzá, ledarálom a saját dolgomat és már rohanok is, hanem mondom esetleg két mondatot és hallgatok. Hallgatom Őt, hogy mit mond nekem.

És ebből a szempontból is rendkívül tanulságos Liguori Szent Alfonz imakönyve és benne a Szűzanyához szóló imádságok. Mert ez a szent, aki a nápolyi királyságban nagyon magas rangú jogász volt, forgott a királyi udvarban, beleivódott, hogy amikor a király elé megyek, mikor, mit és hogyan mondhatok. Ha a királyné elé megyek, megint: mikor, hogyan, mit mondhatok neki. Amikor már pap volt, kézen tudta fogni a lelkeket, hogy gyertek és én most megmutatom nektek, hogy ha a Szűzanyához megyünk, mikor, hogyan kell hozzá menni, és mit kell neki mondani:

„Szeretlek szeretetreméltó Úrnőm... És az irántad való szerelemből ígérem, hogy mindig neked akarok szolgálni. És amennyire képes vagyok, másokban is föl akarom ébreszteni a szerelmedet. Beléd vetem minden reményemet, rád bízom egész üdvösségemet. Fogadj szolgálóddá, boríts be palástoddal, Irgalmasság Anyja! És mert Istennel együtt olyan hatalmas vagy, szabadíts meg minden kísértéstől. Vagy legalább is szerezd meg nekem az erőt, hogy halálomig le tudjam győzni azokat. Tőled kérem a Jézus Krisztus iránti igaz szerelmet. Tőled remélem, hogy jól tudok majd meghalni. Anyám, Isten iránti szerelmedre kérlek, légy mindig segítségemre, de leginkább életem utolsó pillanatában. El ne hagyj mindaddig, amíg csak ott nem látsz az üdvözültek között az égen. Hogy áldjalak téged és énekeljem a te irgalmasságodat az örökkévalóságon át. Ebben remélek. Így legyen.”

Semmi líra. Semmi pátosz. Semmi fölösleges virágzás. Lényeges dolgokat mond. S ha az ember ezt megtanulja, akkor kezdi pontosabban tanulni, akkor elkezdjük megbecsülni az Egyház szöveges imáit, amelyek lényegre törők, szépek. Az Egyház ugyanis tudja és tanítja, hogyan kell odafordulni az Úrnőhöz, aki ott Názáretben, az a 12-14 éves kislány, aki tudta, hogyan kell fogadnia Gábrielt.

Ezzel szemben a mai világ tele van az ellenkező kísértéssel. Például a mobiltelefon. Ami – amikor reklámozzák, arra büszke, hogy velem bármikor, bárkit el tudsz érni. – Hát, ez az. Csak néha adódnak rendkívül kínos pillanatok, amikor szinte hallható, hogy most odavágták a mobiltelefont, mert a legrosszabb percben jutott valakinek eszébe, hogy fontos közölnivalója van. Amiről azután kiderül, hogy egyáltalán nem fontos.

De ez a „bármikor, bárkit” nekünk, embereknek rendkívül csábító. Mert benne van az a mozzanat, hogy akár most, azonnal. És ezzel, hogy most!... azonnal!... teljesedhet, amit kívánsz... ezzel bennünket a legnagyobb örültségekre rá lehet venni. Az ördög ezt tudja. Felüti az ember a Szentírást és az ősbűn történetéből ez világlik ki. Az első embert ez vitte a bűnbe, hogy most és azonnal olyanok lesztek, mint az Isten... csak a tiltott fáról kell enni.

A mennyek országának pedig az a törvénye, hogy mindennek megvan a maga ideje. A legnagyobb dolgoknak is, a legkisebbeknek is. És a nagy dolgokra készülni kell. És mert a mennyek országa felől jönnek ezek a nagy dolgok, nem akkor jönnek, amikor nekem éppen eszembe jut, hanem azoknak rendje van.

Ennek szemléltető modellje a Roráté. A Rorátéra nem lehet éjjel 2-kor menni. Vagy ha nekem eszembe jut, hogy délben fél egykor akarok Rorátéra menni... Nem lehet. A Roráté reggel 6-kor kezdődik. Ha az ember elfogadja ezt, hogy nem azonnal és amikor nekem tetszik és nem bármikor és bárhogy, hanem rendje van a dolgoknak. És amikor kell, addigra készen vagyok, és ahogyan kell, úgy fogok ott viselkedni, megszólalni, hallgatni, odafigyelni. Akkor lassan-lassan ki tud bennünk is alakulni az a lelkiület, ami a Szűzanyáé: ... íme az Úr szolgáló leánya... szolgálja...

Mennyi időbe kerül ez, amíg ez bennünk kialakul... és mennyi küzdelembe kerül! – De megéri! S kérjük a Szűzanyát, hogy segítsen nekünk most, ebben az Ádventben – külön, ebben – hogy a rendet, amit a mennyek országa felénk sugároz, elhiggyük, elfogadjuk és bele tudjunk illeszkedni. Amen.

**Ádvent második vasárnapja „A” évben
2004. december 5.**

Napi könyörgés

Irgalmas Istenünk, kérünk, add, hogy ne késleltessenek minket földi gondjaink, hanem az égi bölcsességtől vezérelve siessünk Fiad eljövetele felé, hogy részesei lehessünk az örök életnek. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Bár 5,1–9.*
Szentlecke Fil 1,4–6;8–11.
Evangélium *Lk 3,01–6.*

Testvéreim! Keresztelő János megdöbbenette az embereket. Mikor megszólalt – „közel van az Isten országa” –, nem harcra hívott. Nem azt a próféciát ismételte el, hogy most majd az összes pogány nemzeteknek meg kell térnie Izraelhez, és térdre borulva kell hozniuk az áldozati adományokat, hanem Izrael fiainak mondja: „Térjete meg és tartsatok bűnbánatot, mert közel van az Isten országa.”

Az ország, amiről két hete, Krisztus Király ünnepén hallottuk magát a Megváltó Krisztust, „nem ebből a világból való!” – mondja a vallató római helytartónak, Pilátusnak. És ez nem egy megszorongatott ember utolsó mentsége és leleménye, hogy legalább látszólag ártatlan legyen. Nem azt mondja, hogy én ugyan királyként léptem föl, de ha halállal fenyegetve vonsz felelősségre, akkor az én országom nem innét való.

Az Úr Krisztus nem így beszélt. Az, hogy ez az ország, amit Ő hozott, nem innen való, nem az életét mentő manőver. Ez az ország kezdettől fogva nem innen való. Az első ígértől kezdve, amit Ábrahám kapott, ez az ország nem ebből a világból. Keresztelő Szent János ezt az országot hirdeti meg.

És éppen azért, mert nem ebből a világból való, nem hatalmi harcok eredménye, hanem ajándék az égből az embernek, aki hajlandó meghajolni az Úr Isten előtt, és megtenni az Ő akaratát. Aki erre hajlandó, azt a mennyek országa befogadja.

De Keresztelő János ezzel megdöbbenette a hallgatóit. Azokat is, akik kimentek hozzá, azokat is, akik nem mentek ki hozzá, hanem követet küldtek, hírnököket, pontosabban nyomozókat küldtek hozzá, hogy: „Ki vagy te? Honnan a szó, amit hirdetsz? Netán te vagy a Krisztus?”

János, az utolsó próféta világosan válaszol a kérdésekre, jóllehet tudja, hogy az életébe fog kerülni. Mondja: Nem én vagyok a Krisztus, de már köztetek van. Én csak vízzel keresztelek. Én nem látok belétek. Aki hozzám jön, engem becsaphat. Hozzám jöhetnek a farizeusok, meg a szaduceusok, akiknek én ismerem az életét, de nem tudhatom, hogy amikor megmerítem őket a Jordánban, őszinte-e a bűnbánatuk? Nem tudhatom. De aki utánam jön, az nálam nagyobb és erősebb. És ő tűzzel fog kereszteni. A vízpróbát sok mindennel ki lehet játszani. A tűzpróbát nem. Ami éghető, az a tűzben elég. Előtte nem lehet majd hazudni. Aki az Ő országába be akar menni, annak őszintén bűnbánatot kell tartania, tekintet nélkül arra, hogy test szerint, Ábrahám fia-e, vagy sem.

János tudja, hogy csak egy szavába kerülne és a főtanács meg a főpap a vállára véve vinné be a templomba, ha őket hirdetné. De a küldetése nem róluk szól, hanem a már köztük lévő Krisztusról.

Az Egyház is minden nemzedékben megtapasztalja, hogy csak néhány szavába kerülne és a világ a vállára véve vinné a trónusra, ha róla beszélne. De az Egyház nem ezt a küldetést kapta. Az Egyháznak a megfeszített Krisztust kell hirdetnie. Az országot, amely nem ebből a világból való, amelyet nem lehet hatalmi trükkökkel megszerezni, ahová csak a bűnbánatnak a szűk kapuján lehet belépni. Mégpedig az őszinte bűnbánattal. Nem azzal, hogy mondom: Uram, Uram... így... meg úgy... - Hanem azzal, hogy belátom a bűneimet, a bálványimádásaimat, a hűtlenségeimet, a csalásaimat, a hazugságaimat. Megvallom és megpróbálom jóvátenni, amíg lehet.

Mert – amint egy hete hallottuk –, az Emberfiának eljövetele olyan lesz, mint Noé napjai voltak. Látszólag ment az élet, gördült a maga útjain, s egyszer csak vége lett az időnek. A mennyek országa is ilyen. Ez a földi történelem is – úgy látszik – vég nélkül zajlik! Persze. Az időnk végéig. S az időnek egyszer vége van. Egyenként is, együttesen is.

Ádventben az Egyház készülődik, tanít és hív, hogy gyertek és készülődjünk az Úr eljövételére. Most, az Oltáriszentség évében a Szentatya fölhívja a figyelmünket arra, hogy ne gondoljuk, hogy ki tudja, hol van az Úr, és ki tudja, mikor jön és használjuk ki az időt, mert ki tudja, hogy a holnap a miénk-e? – Az Úr eljött! És itt van. És hogy az országában részed lesz-e – részed van-e? – attól függ, eljössz-e Hozzá. Odatalálsz-e Hozzá?

Az Oltáriszentséget fölfedezni ezt jelenti: Úristen, hiszen Isten országa itt van! És ha én azt szeretném, hogy nekem is, meg a hozzám tartozóknak is része legyen abban az országban – ami nem ebből a világból való, de van! és az Úr Krisztus ezt az országot építi –, akkor nekem oda kell találnom Őhozzá. A jelenlévő Krisztushoz. Őszintén, szelíden, alázattal. Akár kígyó voltam, akár medve, akár oroszlán, akár párduc, akár bármi voltam az állatvilágból kapott képek szerint. Megszelídülhetek! És amíg mi itt a földön élünk, addig mindig egy kicsinyke Fiú szeretetével szelídít bennünket a mi Urunk. Amíg az időnk tart.

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, hogy az időt, ami rendelkezésünkre áll, becsüljük. Meg úgy lássuk, ahogyan azt az Úr nekünk adja. Szelídüljünk, és amikor és ahogy lehet, induljunk el és jöjjünk el az Úr Krisztushoz. Őszintén, hittel és szelíden. Amen.

**Ádvent második vasárnapja „B” évben
2008. dec. 7.**

Olvasmány Iz 40,1–5. 9–11.

Szentlecke 2Pét 38–14.

Evangélium Mk 1,1–8.

Testvéreim! Az Ádvent készülődni és várni tanít. Kapunk két nagy modellt: az ószövetség népét és a Boldogságos Szűz Máriát, Szent Józseffel együtt. A nép várakozása kétezer esztendővel ölel át. A Szűzanyaé kilenc hónapot.

Egy készülődő, valamire váró ember másként él, mint akinek vagy olyan céljai vannak, amelyek egészen lekötik egy darabig, vagy akinek nincs reménye s aki úgy érzi: énnekem igazában nincs értelme élnem. Nincs mit várjak.

Az ószövetségi nép várakozásában ismételtelen voltak periódusok, amikor a várakozás és a készülődés örömét fölváltotta a félelem, a szomorúság és a kétségbeesés. Mert akik meghallották a prófétai szavakat, hogy térjetek meg, mert rátok zúdul mind az az átok, amit Mózes megjövendölt, - azokat olykor elfogta a félelem. Mi lesz velünk, ha tényleg megtörténik, amit Mózesről kezdve a próféták mondtak, hogy az Úr nem hagyja büntetlenül a bűnöket. Mi lesz velünk?! Aztán néha megtörtént a baj. Királyok meghaltak, polgárháborúk voltak és volt a babiloni fogság. Amikor elfogta a népet a szomorúság, hogy bajban vagyunk és nem tudunk segíteni sem egymáson, sem magunkon.

Ezekben a periódusokban hangzott föl a zsoltárokban a panasz, hogy: Uram, hol vagy? Miért mondják a pogányok csúfolódva, hogy „hol van a ti Istenetek?” Olykor megkísértette a népet a kétségbeesés, hogy talán az Úr nincs is?! S ezt a máig tartó történelemben nyomon lehet követni Izrael történetében.

Ugyanakkor a próféták által az Úr vigasztalja a népet. Mint az imént hallott Izaiás-részletben is. Hogy bajban vagytok, mert elért benneteket az átok a bűneitek miatt. De reménykedjete! És hallgassátok csak: az Úr eljön! De készítsétek el az Úr útját. Várjatok Rá. Ne adjátok föl a reményt!

Amikor valaki egy ilyen üzenetet kap, az első kérdés, hogy De honnan jön? Mi az az irány, amerre az utat nekem el kell kezdenem építeni? És meddig? – S erre már a prófétáknál fölhangzott a szó, hogy ez nem azt jelenti, hogy az Úr az égből szekéren vagy csillagon, rakétán vagy a villámon érkezik. A szívetekbe érkezik! Ott készítsétek el – még csak nem is annyira az Úrnak az útját – helyet készítsétek az Úrnak!

Ezen mi, mai emberek már részletesebben is el tudunk gondolkodni, hogy még ha elkezdem is készíteni az utat és a helyet, ha nem kapok pontos információt, elvéhetem a dolgot. Mert készítek én egy utat, lebetonozom, lebitumenezem, mindent megcsinálok s mi lesz, ha az, akit várok, a Dunán érkezik hajóval?!... O

Oda kikötőt kellett volna építenem... Vagy megfordítva: kikötőt építek a tengerparton vagy a Dunán és kiderül, hogy – nem! ... repülön érkezik az, akire várok. Repülőteret kellett volna építenem...

Ezért rendkívül fontos, hogy a kinyilatkoztató Isten nem hagyott bennünket bizonytalanságban. Ebben a bizonytalanságban sem. Hogy: készíts nekem utat, készíts nekem helyet, ahova érkezhetek, de nem mondom meg, hogy hogyan jövök. – Megmondta. Megmondta, hogy majd egy szűz fogan és Fiút szül. És Ő lesz az Emanuel. Ő

lesz az, Aki meghozza a bajokra a megoldást, a szomorúságra a vigasztalást. A reményt meg fogja testesíteni.

És akkor ott áll előttünk a Szűzanya, a Szeplőtelen, akiben maga a Mindenható Isten mutatta meg azt, hogy hova érkezik, hogyan kell Őt várni. S ezért ajándékozta meg Máriát a Szeplőtelen Fogantatással. Hogy ne legyen benne az eredeti bűn csúfsága, férgé, foltja, szennye. Semmije. Legyen teljesen szeplőtelenül tiszta. És Mária az!

És amikor az Úr Krisztus elmondja a Hegyi beszédben a 8 boldogságot, erről beszél. Hogy aki vár engem és fogadni akar, az hallgassa csak: legyen lélekben szegény, szomorkodjon a bűnei miatt, legyen szelíd, éhezze és szomjazza az igazságot. Legyen irgalmas a testvérei iránt. Legyen tisztaszívű, békességes és türelmes, ha üldözés éri. – Ilyen az a hely, ami – mint egy fészek – méltón tudja fogadni az érkező Urat. Ilyen volt Betlehemben a Szűzanya meg Szent József.

S mivel a mi Istenünk öröktől fogva mindörökké ugyanaz, Őt ma is, itt, a 3. évezred elején, Európában, Magyarországon, Budapesten, bárhol ugyanígy kell várni, s ugyan így kell készíteni számára a helyet, ahová nyugodtan megérkezhet, ahol huzamosan szállásra talál. Méltó szállásra talál. A szívünkben.

Az Ádvent, mint a karácsonyra való készület, jel az ég felé, a mi Üdvözítő Istenünk felé, hogy készülődünk a Vele való találkozásra! És várjuk Őt! Rméljük, hogy egyszer találkozunk Vele szemtől-szembe és átadhatjuk Neki – nem az életünket! – önmagunkat! Azt a szívet és azt az embert, akivé itt, ebben a földi életben lettünk. A végére. – Ez a reményünk. Van értelme élnünk. Mert Ő, Aki mindenkinél nagyobb, erősebb és jobb, Ő tudja, hogy mi az, ami bennünket, embereket boldoggá tud tenni. És készíti számunkra a boldogságot. Örökre.

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz készülődni, várni az Urat! És amit a lelkiismeretünk mond, hogy: próbálj itt egy kicsit jobbnak lenni, ott jobban kerülni a rosszat, türelmesebbnek lenni, szelídebbnek lenni és hinni a hallott isteni szónak! Segítsen nekünk a Szűzanya, hogy ez az Ádvent jobba tegyen minket! Ámen.

**Ádvent második vasárnapja „C” évben
2012. december 9.**

Olvasmány Bár 5.1–9.
Szentlecke Fil 1,4–6. 8–11.
Evangélium Lk 3,1–6.

Testvéreim!

Ha azt szeretnénk, hogy ez az Ádvent jól felkészítsen a Karácsonyra, akkor ugyancsak igyekeznünk kell, mert a harmada már el is telt. Egy hét elmúlt s két hét múlva karácsony lesz.

Az Ádvent sok mindenre tanít. Tanít visszafelé számlálni az időt. Tanít várni. Tanít arra, hogyha én tudom, hogy van egy időpont az életemben, amikor valakivel találkoznom kell, akkor elkezdek készülődni erre a találkozásra és elkezdem visszafelé számlálni az időt. Mint a kicsinyek. Olyan gyorsan megtanulják, hogy már csak tizet, már csak ötöt, már csak kettőt alszunk – és jön a Jézuska!

Ez nagyban ugyanígy van. Közben az Ádvent megtanít az időben létezni és gondolkodni. Meggondolni azt, hogy mi az, ami már mögöttem van, mi van most pillanatnyilag és mi az, amit várnom kell még. Ez elsősorban az üdvtörténetre vonatkozik.

Mert hogy a történelemben mi minden van mögöttünk, ezt úgy nagyjából sejtjük. Sulykolják is belénk, hogy: ezt se szabad elfelejteni, azt se szabad elfelejteni, ami már a múlté, és ezt azért nem szabad elfelejteni, nehogy a jövőben újra megtörténjék... És általában gaztettekről van szó. Személyek, családok, népek, emberiség elleni bűnökről van szó.

Ezzel szemben az üdvtörténetben olyan dolgokról van szó, amelyekre azért kell emlékeznünk, hogy egyszercsak elkezdjük látni, hogyan dolgozik az Isten. Hogyan hajtja végre azt, amit akar. Mi az, ami már megtörtént, mi az, ami most, az életem jelenlegi szakaszában zajlik nagyban, az Egyház történetében, kicsiben a személyes életemben, s mi az, ami még a jövőben van? És ezek nem gaztettek, hanem jótettek. Csodák. Az élet misztériumai.

Mert amit az Egyház lát a múltban, az mind arról beszél, hogy a mi Istenünk nem bírta a véletlenre a teremtést, hanem terve van. Mégpedig szeretetből és a maga végtelen gazdagságából fakadó jóságos terve van, amit megvalósít. A már megtörtént eseményekben láthatóvá válik, hogy Isten ura az időnek. Nem késik el. A maga örökkévalóságából teljesen átlátja a történelmünket. Végtelen a hatalma. Nem csak a természet fölött, az emberiség fölött is! És nem automataként beprogramozta az embert, hanem megszólítja. Mert értelmesnek és szabadnak teremtett bennünket és így akar kommunikálni velünk. Elmondja nekünk a tervét, és kérdez:: Ember – és a nevünkön szólít!–, akarsz együttműködni velem? Akarod-e, hogy ez a jóságos terv, amely boldoggá akar tenni mindent, akarod-e, hogy benned is valóra váljon? Ha akarod, akkor működünk együtt!" Erre egy épeszű ember nem mondja azt, hogy nem akarom. Hiszen rólam van szó! A tulajdon boldogságunkról van szó.

Ezt a tervet az Utolsó vacsorán az Úr Krisztus így mondja: „Én tudtotokra adtam mindent. Atyám, a dicsőséget, amit átadtál nekem, én átadtam nekik. Mert a Te dicsőséged ez, hogy üdvözíteni akarod az embert, boldoggá akarod tenni és az emberben a világmindenséget boldogítod. A Te tervednek nem állhat ellen semmi."

Erre mi megkérdezzük: Jézusunk, akkor miért haltál meg? Hisz a halálodban úgy tűnt, hogy mindennek vége. – A föltámadott Krisztus pedig mondja: Én a halállal hoztam el nektek a békét meg a megbocsátást! A föltámadással mutattam meg nektek azt, hogy micsoda hatalma van az én Atyámnak! A bűn nem tudja megakadályozni az Ő tervének a megvalósulását. Se nagyban, se kicsiben. Ember – és Ő is nevünkön szólít – akarsz, hogy ez a végtelen hatalom szeressen? Elhiszed-e Neki, hogy jót akar?"

Részünkről a legnagyobb tett, amivel el tudunk indulni Istenünk felé, a hit! Az a bizonyos találkozás, ami tetőtől-talpig átformálja az embert. A Szentatya vette a bátorságot és ezt a találkozást egyik hittanóráján a mi emberi szerelmünkkel modellezte azzal, hogy amikor egy szerelemből már házasság lett és ez a házasság él és már évek, évtizedek vannak a házaspár mögött, néha, egy csöndes pillanatban elhangzik egy kérdés: „Mondd, melyikünk vette észre előbb a másikat? Te láttál meg engem, vagy én láttalak meg téged előbb? Emlékszünk rá?” – És általában kiderül az, hogy – nem emlékszünk rá. Nem tudjuk megmondani, melyikünk volt az első.

A hitre vonatkoztatva a kérdés így hangzik. Vajon én kerestem Istent és megtaláltam, vagy Ő keresett engem és megtalált engem? Most, itt az Ádventben, mi várunk Őrá. vagy Ő vár minket?

A szentek elmosolyodnak és azt mondják, hogy: gyerekes a kérdés. Nekünk, a mi Istenünkkel szemben soha nincs elsőbbségünk. Az elsőbbség mindig az Ővé. Ő az, aki várja, hogy végre észrevegyük. Már a megteremtésünk előtt várt ránk, hogy megszülessünk. – A találkozásunk akkor vált egyáltalán lehetővé, amikor megteremtett minket. És hol voltunk mi addig?. És mikor kezdtünk eszmélni arra, hogy élek? Miért is születtem meg? Mire való az, hogy egyáltalán a világon vagyok? – A mi Istenünknek egy örökkévalóságnyi előnye van velünk szemben azzal a tervvel, amelyben mindegyikünknek helyet biztosít – és kérdez, hogy: részt akarsz venni ennek a tervnek a kidolgozásában? Hajlandó vagy-e érte valamit tenni? Hajlandó vagy-e érte kísértésekkel megküzdeni? Hajlandó vagy-e érte szenvedni, ahogy az Úr Krisztus megmutatta az emberi életet?

A Karácsonyban arra emlékszünk, hogy megszületett, eljött. Elkezdett egy emberi életet, amelyben minden ott van, mint a miénkben, kivéve a bűnt. És azért jött, hogy bevigyen minket ebbe az isteni tervbe, amely boldogítani akar. mindenkit.

Segítsen meg minket a Szűzanya, akinek tegnap ünnepeltük Szeplőtelen fogantatását. Ami azt jelenti, hogy a büntelenségével ő van legközelebb az Úr Krisztushoz, ő van legközelebb ahhoz az isteni tervhez, ahova bennünket is hív az isteni szeretet. Segítsen minket! Mi meg engedjük, hogy tanítson minket. És merjük néha Tőle megkérdezni: „Szűzanyám! Abban a helyzetben, amelyben éppen most vagyok – és talán nagyon kínos a helyzet –, mondd! Te mit tettél, ha voltál ilyen helyzetben, és mit tennél az én helyemben? A Szűzanya erre megszólal és a válasza mindig pontosan beleillik az isteni tervbe. Abba a jóságos, boldogítani akaró, isteni tervbe. Ha hallgatunk rá s engedjük, hogy neveljen, akkor mi magunk is, egyre inkább megtaláljuk a helyünket ebben a boldogító, isteni tervben. Ámen.

Ádvent második hétfője
2004. december 6.

Napi könyörgés

Istenünk, szálljon föl színed elé imádságunk: segíts minket, hogy tiszta szívvel szolgáljunk Neked és így köszöntsön ránk Egyszülötted megtestesülésének nagy ünnepe. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 35, 1–10.*
Evangélium *Lk 5, 17–26.*

Testvéreim! A próféták által az Úr megígérte, hogy ha majd eljön a Megváltó, minden bajából és nyomorúságából kiszabadítja az embert. S ennek a képe, amit Izaiás lát és mond, hogy a némák megszólalnak, a bénák futni kezdenek, a leprások tisztulnak. Nincs az a baj, amit az Úr meg ne tudna gyógyítani.

Amikor az Úr Krisztus eljött, megtette ezeket. Az emberek ámulva látják, hogy bárkit visznek oda Hozzá, bármilyen nyomorúsággal, bárki megy oda Hozzá, ha hittel közeledik Krisztushoz, Ő meggyógyítja. Nem teszi gazdaggá az embereket, meg nem viszi őket fegyverrel győzelemre. De gyógyít. Hitet kér és megbocsátja a bűnöket. Jelét adja, hogy az embernek az igazi baja a bűnei. Az eredeti, amivel mindegyikünk születik, aztán a későbbiek, a személyes bűneink, amelyektől a lélek megsántul, homályosodni kezd a látása, aztán megvakul; gyöngülni kezd a hallása, megsüketül. De nincs az a baj, ami fölött az Úr Krisztusnak ne volna hatalma. És ez nemcsak arra a nemzedékre vonatkozott, akikkel személy szerint találkozott itt földi életében az Úr. Mert velünk maradt. És a hatalmas Krisztus maradt velünk. A gyógyító erejére nem úgy emlékezünk, hogy: Ó, ha én is ott lehettem volna akkor...! A gyógyító erejű Krisztus itt lakik velünk, az Oltáriszentségben.

De változatlanul nem evilág kategóriái szerint gyógyít és segít, hanem a maga kategóriái szerint. És erre mindegyikünknek szüksége van, leszámítva az egyetlen, Boldogságos Szűz Máriát. Holnapután a Szeplőtelen fogantatásban éppen ezt fogjuk ünnepelni, hogy megteremtett valakit, akinek nem volt szüksége gyógyulásra. Rajta kívül mindegyikünk rászorul az Úr Krisztus gyógyító erejére és szeretetére.

Akik belépnek a mennyek országába, azaz üdvözülnek, azok mind meggyógyult lelkek. A tisztító tűz az utolsó fázis, amikor a gyógyulás befejeződik. Ez a földi élet pedig nem csak a szelídülés, hanem a gyógyulás ideje is, ha az ember fölfogja az Isten szeretetét, ha fölfogja azt, hogy engem is, itt és most, úgy ahogy vagyok szeret az Isten, és meggyógyítana, ha kérném Tőle. Ha elmennék Hozzá. Mert ez egy nagy föltétel, hogy Krisztus senkivel sem erőszakos. Várja, hogy az ember, a beteg ember vagy a már megnyomorodott ember elmenjen Őhöz. Vagy megkérje egy felebarátját vagy többet, hogy vigyék el Hozzá. De egy harmadik eset is van: amikor valaki, aki azt a nyomorult embert szereti, először lélekben elviszi őt az Úrhoz. Magyarul: elkezd érte könyörögni imádkozni, hogy Jézusom, ő még nem is tudja, hogy Hozzád kellene eljutnia. Én már tudom. Úgy szeretném, ha elhoznám Hozzá! – És az Úrnak megvan hozzá a mindenható hatalma, hogy teremtsen olyan helyzeteket, hogy egyszer csak a legelvesztettebbnek és a legbetegebbnek látszó embert is ölbe lehet venni és oda lehet vinni a gyógyító Krisztus elé.

Csak egy nagy kísértés az, hogy az embert a szégyenérzete visszatartja. Főleg a katolikus Egyházban, ahol a gyógyulás útja a szentgyónáson keresztül vezet. Ahol nekem, a betegnek, a bűnös embernek kell megmondanom, hogy mit vétettem. És ezt a vallomást a szégyenérzettel vissza lehet tartatni. Azzal, hogy „Csak nem alázod meg magadat egy másik ember előtt?! Hogy jön az ahhoz egy pap, hogy belelásson a te legtitkosabb dolgaiddba? El ne menj győnni, mert mit fognak gondolni rólad?” – mondja a kísértő.

Ezzel szemben, aki meggyónt, az tudja, hogy nem gondolnak rólam semmi rosszat, hanem örülnek nekem. Velem együtt, amikor megkapom a föloldozást, a feloldozó pap, az Egyház velem együtt örül, és hálát ad az Úrnak egy újabb gyógyulásért.

A mennyszámban pedig a szentek örömének nem kis összetevője, amikor egymásnak elmesélik: „Figyelj csak! Tudod, hogy én mitől gyógyultam meg? ... Tudod, hogy velem az Úr miket művelt, hogy én most itt vagyok?” – És az a másik nem azzal válaszol, hogy „Ne haragudj, azért ezt rólad nem gondoltam volna!” – hanem azt mondja: „Az semmi. Ide figyelj! Énvelem mit tett a szabadító Isten! Engem miből gyógyított ki! És most együtt boruljunk le Előtte, és adjunk Neki hálát!”

Így válnak a meggyógyított betegségek is az Istennek dicsőségére, nekünk meg örömünkre. És aki nem a gyerekkorát éli, hanem egyet és mást már megtapasztalt az életben, az tudja, hogy az Egyház igazat mond. Persze, a bajainkat mindegyikünk csak saját magunk, meg az Úr Krisztus ismerjük. Meg néhány, közvetlen felebarát, aki látja. De ezen a reggelen adjunk hálát az Úr Krisztusnak azért, hogy elkezdett bennünket gyógyítani. Köszönjük meg Neki, hogy mi tudhatjuk, hova kell mennünk, ha bajunk van. Tudhatjuk azt, hogy betegséget, bajt, nemcsak szánt-szándékolt gonosszággal lehet összeszedni, amikor bajt akarok okozni magamnak. Mert ki az, aki ezt akarja? Hanem figyelmetlenséggel is, és érdekek szolgálatában is sok-sok bajt lehet magunknak okozni!

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, aki nem szorult rá ugyan a gyógyulásra, de éppen ezért nagyon tudja, hogy micsoda kincs az épség, az egészség, a lélek csorbítatlan és sérületlen szépsége. Ő ezt tudja. És aki hozzá fordul, arról ő tudja, hogy ez a lélek miben szorul gyógyulásra és mennyire lehet majd szép és egészséges. S a maga részéről segít.

Ezért van az, hogy abban a kis imakönyvben, amit Szent Alfonzról kaptunk, újra meg újra fölhangzik a Mária-köszöntőkben, hogy „Mária, te vagy a mi egyetlen reménységünk és a reményünk alapja.” Mert ha mi odafordulunk az Úr Krisztushoz, ott lehet bennünk a bizonytalanság, hogy oda figyel-e ránk? Annyi bajjal a vállunkon és annyi bűnnel a hátunkon reánk tekint-e?. De Mária, ha te szólsz csak egy szót értünk, a te gyógyító erejű Fiad csalhatatlanul meghallgat téged és meggyógyít minket.

Hát, segítsen nekünk a Szűzanya gyógyulni! Meg segítsen abban, hogy oda tudjunk figyelni az életünkre. Hogy fölismerjük a helyzetünket. Meg hogy hálásak legyünk a gyógyító Krisztusnak, akinek megvan hozzá az ereje, hogy teljesen meggyógyítson minket Amen.

Ádvent második keddje
2004. december 7.

Napi könyörgés

Istenünk, ki az egész emberi nemért küldted Egyszülöttedet, kérünk, engedd, hogy születésének ünnepét örvendezve várjuk, és érezzük, hogy üdvösséget hoz nekünk a te Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus, aki Veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik, igaz Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 40,1–11.*
Evangélium *Mt 11,2–15.*

Testvéreim! Az Ádventhez, az Úrral való találkozásra való készülethez vannak nagy példaképeink. Akiktől tanulhatunk s akiket segítségül tudunk hívni a magunk készülődéséhez.

Az első a Boldogságos Szűz, a második Szent József, a harmadik Keresztelő Szent János. Időben az utolsó a próféták között, de rangban és feladatában az összes próféta között az első. Mert ő nem azt a küldetést kapta, hogy menj és amikor jönnek hozzád az emberek, akkor a nevükben kérdezd meg az Urat – és az Úr neked válaszol. Neked pedig el kell mondanod a népnek, mit mondott az Úr. Nem is annyi a küldetése, hogy: menj és figyelmeztess és jövendőlj. Hanem az ő küldetése ez: menj és mutasd meg az embereknek a várt Krisztust. Ezért ő a legnagyobb a próféták között.

De ahogyan ő él, ahogyan teljesíti a küldetését és amilyen kapcsolatban van vele az Úr Krisztus, ez rendkívül tanulságos mindegyikünknek. Elsősorban az Egyházban a tanítónak, a lelkipásztoroknak, a papoknak, meg a püspököknek. Akiknek a dolga, a küldetése ugyanaz, mint Keresztelő Jánosé volt. Akiknek a küldetése nemcsak annyi, hogy: menj és a világnak abban a sarkában, ami a te kis birodalmad és a felebarátaid szűk körében tégy tanúságot a Megváltó Krisztusról, és mutasd meg nekik, hogy a hitnek micsoda ereje van! Az ő küldetésük nemcsak ennyi. Hanem ezen túl az, hogy menj és hirdesd a megfeszített és föltámadott Krisztust és a rád bízottakat tanítva fogd kézen és vezesd el Őhozá, aki az Ol-táriszentségben itt él közöttünk.

Keresztelő János a prófétai becsület ragyogó példája. Korán föl kellett ismernie: „Én nem adhatom el magamat senkinek. Nekem egy dolgom van, hogy fölkészítsem a bűnbánó embereket a Krisztussal való találkozásra. És ha majd eljön, bemutassam Izraelnek.”

Ő maga, Keresztelő Szent János mondja, hogy ez olyan, mint egy menyegző esetében a vőfély szerepe. Aki azt a feladatot kapta, fogja kézen a menyasszonyt és vezesse oda a vőlegényhez. De a menyasszony nem az övé, a vőlegénnyel nem osztozkodik a menyasszonyon. Hanem vigyáznia kell a menyasszonyra, és amikor odaér vele a vőlegényhez, akkor át kell adnia, mert a menyasszony a vőlegényé. És János teljesítette küldetését.

Miután Jézus ott járt Jánosnál, és negyvennapos böjtölés után elkezdett tanítani, és azok közül, akik korábban János tanítványai voltak, egyik a másik után megy és csatlakozik Jézushoz, figyelmeztették Jánost: „Aki ott volt nálad a Jordánnál, akiről te tanúskodtál, az tanít és egyre többen csatlakoznak Hozzá. Fogy a pártod, János!” Erre mondta Keresztelő János azt, hogy a menyasszony nem az enyém, hanem a Vőlegényé. Én hallottam a Vőlegény hangját, és ezzel az én örömöm beteljesedett. Én a küldetésemet elvégeztem. Neki növekednie kell, nekem pedig fogynom. És a végén elfogynom.

Amikor Heródes, a negyedes fejedelem, a felesége bosszúvágya miatt elfogatta és börtönbe zárta Jánost, akkor mutatkozott meg János nagysága és tanításának prófétai fénye. Elküldi néhány tanítványát Jézushoz, de nem azt az üzenetet küldi, hogy „Mester, baj van. Börtönben vagyok. Szabadíts ki engem.” – Nem erről szól az üzenet. Hanem ő, aki tudja, hogy ez a Názáreti Jézus a Krisztus, a tanítványait akarja még szorosabban odakötni Jézushoz. A menyasszonyt akarja megerősíteni a vőlegény iránti szerelmében.

Ezért a kérdés, amit a küldöttek visznek, így hangzik: „Te vagy az eljövendő, vagy mást várunk?” – És jön a válasz: Én vagyok. – Burkolt, mai szóval élve kódolt a válasz, de akinek van füle, akinek volt füle és tényleg az üdvösséget kereste Jánosnál is, az meghallotta, hogy Ő az, Ő az eljövendő. Jézus adja a bizonyosságot, hogy amiről a korábbi próféták beszéltek, hogy majd ha a Messiás, a Krisztus eljön, akkor a vakok látni fognak, a süketek hallanak, a leprások tisztulnak, halottak támadnak föl. Menjetek és mondjátok meg Jánosnak, a jelek itt vannak.

Amikor a hírvivők elmentek, maga Krisztus beazonosítja Jánost: ő a próféták között a legnagyobb. Akiről a korábbi próféták – főleg Malakiás – az Úrtól kapott látással mondta, hogy mielőtt a Krisztus jön, föllép egy Illés-szellemű próféta. S Jézus azt mondja: ez a Keresztelő János. Akinek van füle, hallja meg.

Tehát a római katolikus Egyház papjai, püspökei ezt a küldetést kapják, hogy mint Keresztelő János hirdessék a bűnbocsánatot, hirdessék az élet evangéliumát és akinek van füle és megmozdul, azt fogják kézen és vezessék oda Krisztushoz. Ne magukhoz láncolják őket, hanem vezessék oda őket a közöttünk élő Krisztushoz.

Nem könnyű feladat és becsületet igényel. Mert egy vőfély – akár játékból is, - egy időre el tud szórakozni azon, hogy mi lenne, ha az én menyasszonyomról volna szó?! – De nem arról van szó. A menyasszony a vőlegényé. Az üdvösségre meghívott ember nem a papoké, nem a püspököké, hanem az Úr Krisztusé. Aki megígérte, hogy velünk marad.

Ezért a Római Katolikus Egyház nem légüres térbe vezeti a híveket. Nem a pusztába vezeti a híveket, hanem az oltárhoz és a tabernákulumhoz. És akinek van füle és megteszi, amit az Egyház mond, hogy Térj meg! Tarts bűnbánatot! Ha nem vagy megkeresztelve, keresztelkedj meg! Ha már meg vagy keresztelve, és a lelkiismereted bánt, gyónj meg! Aztán gyere és hallgasd az Evangéliumot, ami a Megváltó Krisztusról szól. Hallgasd Őt magát, Aki az Egyházban tanít, aztán jöjj és vegyél részt az áldozatában. Tanuld meg, hogy mi történik a szentmisében és fogadd a szívedbe a Vőlegényt. Őt, aki a mi égi Vőlegényünk, aki a maga isteni hatalmával és szerelmével és a szerelmének találékonyságával itt maradt velünk az Oltáriszentségben és társunk lett. Útitársunk lett. Az első lépéstől kezdve, amit Feléje, aztán Vele megteszünk az üdvösség útján, Ő velünk járja az utat. És támogat. És segít. Sőt, Ő maga az Út. Amin odatalálhatunk Hozzá.

Hála érte. És köszönjük meg a mi Mindenható Istenünknek, hogy hallhatjuk a Római Katolikus Egyházban azt a Keresztelő János-féle prófétai szót, amely nem maga köré gyűjt pártokat, hanem a megfeszített és föltámadott Krisztust hirdeti, aki eljött. Aki mindegyikünkhez eljön. Nem késik, eljön.

Segítsen hát Ő maga, aki küldi a papokat, a püspököket hozzánk. Segítsen készülődni a Vele való találkozásra, hogy a menyasszony menyegzős öröme, amire az egész Egyház és benne mindegyikünk meghívást kapott, egyszer megvalósulhasson bennünk is. Amen.

Szeplőtelen Fogantatás 2004. december 8.

Napi könyörgés

Istenünk, ki Egyszülöttednek a Boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatása által méltó hajlékot készítettél, kérünk add, hogy az Ő közbenjárására megtisztult lélekkel adhasunk Neked szállást. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Ter 3,9–15.20.*
Szentlecke *Ef 1,3–6; 11–14.*
Evangélium *Lk 1,26–38.*

Testvéreim! A liturgikus esztendőnek az első Mária-ünnepe az új kezdet ünnepe. Minden, ami üdvösségünkért ezután következett, teljesen logikusan jön a kezdetből. A kezdet pedig az új teremtés. Mert az, ahogy Mária szeplőtelenül fogantatott, azt jelenti, hogy őrá nem származott át az eredeti bűn, mert az Úr megóvta tőle. Az ősbűntől, amit mióta ott a Paradicsomkertben megtörtént, nemzedékről nemzedékre adunk egymásnak tovább, s ebből a láncból nincs kilépés. – Máriát kiemelte ebből a láncolatból az Úr azért, hogy méltó anyja legyen Annak, Aki ezt a láncolatot majd fölbontja és megoldja. Hogy anyja legyen az Üdvözítőnek.

1848-at írtak. Európán a forradalom vihara söpört végig. Eközben a megyéspüspökök asztalára világszerte érkezik egy levél, a feladó IX. Pius pápa s a levélben a kérdés: „Főtisztelendő Püspök Úr, az egyházmegye, amelynek főpásztora vagy, hogyan vélekedik a Szeplőtelen fogantatásról? Alkalmasnak tartja-e Főtisztelendőséged, hogy a pápa ezt a tételt dogmaként kihirdesse?”

És miközben zajlanak a forradalmak, a püspökök részéről meg a válasz, egyik a másik után: „Az én katolikus híveim hiszik Mária szeplőteleniségét. A népeneinkben, imádságainkban, egyházművészetünkben újra meg újra föltűnik a kígyótipró Asszony, a Szeplőtelen alakja.”

A pápa persze nemcsak a püspököket kérdezte, hanem a teológusokat, a Szentírás tudósait is. S a vélemény egyöntetűen az volt, hogy megérett a helyzet arra, hogy ezt a pápa dogmaként kihirdesse. Azaz hozza tudomására először a katolikusoknak, másodsor mindenkinek, aki Krisztus ügye iránt érdeklődik, hogy az Egyház hitének része Mária Szeplőtelen fogantatása. Mária különleges helye és szerepe az üdvösség művében.

Eltelik hat év, és 1854. december 8-án a pápa kihirdette a dogmát. Hirdeti, hogy aki katolikusnak vallja magát, annak ezt a tételt is hittel vallania kell. És ami nem történt meg a többi dogmával, ez közvetlen igazolást kapott az égből. Ugyanis eltelik négy év, a Szűzanya megjelenik Lourdes-ban, és nem véletlen, hogy amikor a kis Bernadett kérdegeti, hogy „Úrnő, ki vagy te?” – a Szűzanya megszólal: „*En vagyok a Szeplőtelen fogantatás.*” Ő maga így mutatkozik be: amit rólam az Egyház tanít, az úgy van.

Mi pedig ma, ezen a Rorátén ez előtt az Úrnő előtt meghajlunk, és megkérjük őt, engedje meg, hogy az angyalokkal meg a szentekkel együtt adjunk érte hálát. Hogy megköszönjük őt, hogy megkaptuk a mi megváltó Istenünktől. Mert ha ő nincs, akkor a Megtestesülés

még nem történt meg. A szent Isten önmagának tartozik azzal, hogy ha a Megtestesülést választotta a megváltás módjának, akkor az olyan legyen, hogy magában a kezdetben láthatóvá váljék, hogy ez nem ebből a világból való.

Azaz a Szűzanyát, Máriát, ezt a kis názareti szüzet nem szépségkirálynő-választáson választották meg a föld legszebb nőjének, hanem a teremtő Isten adta őt második Évának. Mert amint Ádám segítőtársa, Éva, akit Ádám nevezett az Élők Anyjának, s aki nekünk, bűnös, halandó embereknek, mindegyikünknek ősanyja; ugyanúgy a Szeplőtelen Fogantatás Anyja, kezdete mindazoknak, akiket az Úr Krisztus megvált, akik akarják, hogy a részesei legyenek az új teremtésnek.

Ez az ünnep ezt jelzi a Szeplőtelen felé: „Mária, segíts! Segíts nekünk, hogy ahhoz az új teremtéshez tartozzunk, amelynek te vagy a kezdete! Légy Anyánk, hogy megváltott emberek lehessünk!”

Erre a Szeplőtelen a Magnificattal az ajkán ránc mosolyog: „Örülök nektek. Köszönöm, hogy hiszitek az én titkomat. Örülök nektek, ahogyan csak egy jó édesanya tud örülni a gyermekeinek.” Amen.

Ádvent második csütörtöke 2004. december 9.

Napi könyörgés

Istenünk, kérünk, serkentsd föl szívünket hogy utat készítsünk Egyszülöttednek, és engedd, hogy az ő eljövételének erejéből megtisztult lélekkel szolgáljunk Neked. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 41,13–20.*
Evangélium *Mt 11,7–15.*

Testvéreim! Liguori Szent Alfonz imakönyvének naponkénti imádsága mindig három részből áll:

Az első rész tanít. Rendszerint egy szentírási mondatot idéz, s kicsit kibontja, hogy ez a mondat mit is jelent. A második részben kezd a hallottakra válaszolva imádkozni. Megmutatja, hogy a hallott mondat után mit lehet mondani és hogyan lehet mondani a jelenlévő Úr Krisztusnak. A harmadik részben pedig odavisz a Szűzanyához, és ugyanannak a tanító mondatnak a fényében megmutatja, hogy ezek után a Szűzanyának ezt és így lehet mondani.

A mindennapi élet sorozatban teszi oda a szemünk elé a példákat, hogy nem mindegy, hogy mikor, hova, milyen kérvénnyel, kéréssel fordul az ember. Mert előfordul, hogy egy teljesen jogos és megalapozott kérést nem tudok megfogalmazni, ezért el kell mennem egy ügyvédhez és meg kell kérnem, legyen szíves, öntse formába és mondja meg, hol van az a fórum, ahová ezt a kérést be lehet nyújtani. Mert ha nem ez történik, akkor bizony meg-

esik, hogy megfogalmazom én a magam módján a kérvényt, talán meg is találok a fórumot, ahol be lehet nyújtani és három hét múlva visszakapom ezzel a megjegyzéssel: „Formahiba miatt teljesíthetetlen.” Azaz a kérvény nem úgy van megfogalmazva, ahogyan fogalmazni kellett volna. Kezddhetem az egészet előlről.

Milyen jó az, amikor valaki ismeri a formát, meg tudja fogalmazni a jogos kéréseit a megfelelő fórum felé. Vagy meg tudja találni azt a szószólót, aki magáévá teszi az ügyét és a megfelelő helyen elintézi.

A Szűzanyát Szent Alfonz is, meg előtte az összes szentek is, meg azóta is, hányszor de hányszor nevezik Szószólónknak! Aki érti a bajainkat, és tudja, hogy kinél, hogyan kell elmondani egy szenvedő, bajokkal küszködő embernek a kéréseit.

Na de amikor az ember a templomba jön, itt vagyunk az Úr Krisztus előtt. A mi Urunk és Üdvözítőnk előtt. És imént az evangéliumban hallottuk tőle: „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradotok és terheket viseltek, és én megnyihítelek titeket!” Ha Hozzá eljön valaki hittel és szeretettel, Ő senkit el nem küld azzal, hogy „tessék megvenni a megfelelő nyomtatványt, illetékbélyeget rá, kitölteni, megfogalmazni és benyújtani valahol, vagy bedobni a megfelelő perselybe!” Ez nem így megy. Hanem eljövünk Hozzá terheinkkel, meg a bajainkkal, meg a – nemcsak a fáradozásainkkal, mert amíg az ember a fáradozásával jön, addig nincs baj, mert addig be tudok számolni arról, hogy: Jézusom, nézd, tegnap, tegnapelőtt, ma ezt meg ezt el kellett viselnem, ezt meg kellett csinálnom. Megcsináltam. Belefáradtam, de megcsináltam. – Hanem amikor az ember úgy jön Őhöz, hogy: Jézusom, összeestem. Csinálnom kellett volna – és nem tudtam. Viselnem kellett volna a terhet – és agyonnyomott. Nem tudtam fölkelni. S most itt vagyok Nálad. – Ő nem kerget el. Nem mondja azt, hogy: Ne haragudj, rajtad nem tudok segíteni.

Ha Nála vagyunk és halljuk Őt, halljuk az Ő mondatait, meg egy kicsit is ismerjük az ő életét, akkor a Vele való találkozásnak, meg a Nála tett látogatásnak az első üdvös és megkönnyebbítő hatása az, hogy elkezdünk a helyes arányokban látni.

Elkezdem látni, hogy ami tegnapelőtt, meg a templomon kívül, meg amikor nem gondoltam az Üdvözítő Krisztusra, úgy tűnt, hogy ilyen még nem történt senkivel, ilyen terhet még nem viselt senki, ez elviselhetetlen és túrhetetlen... És amikor ott vagyok Nála, akkor eszembe jut, hogy... és Ő? Miket szenvedett el Ő? Miket viselt el Ő? Meg a Szűzanya is. S ahhoz képest, amit ők, az ártatlanok, a Szeplőtelenül fogantatott és az Isten megtestesült Fia, amit ők szenvedtek, ahhoz képest amivel én ide jöttem – miniatúr. Tehát nincs jogom fölháborodni. Meg nem igaz, amivel elindultam, hogy ilyen még soha nem történt. Történt. Másokkal is történt – történik! – és sokkal nagyobb dolgok és nehezebb dolgok történtek Övelük.

Amikor pedig helyes arányokban kezdünk látni, megkönnyebbülünk. Mert kezdjük látni, hogy nem is olyan kilátástalan a helyzet. Azután meghalljuk Őtőle, az Úr Krisztustól, hogy „Ne háborogj, hanem tőlem fogadd el az ígát. Aztán viseld. És fogadd tőlem hozzá az erőt.” – Ilyenkor az ember elszégyelli magát, és bánkódva mondhatjuk: „Istenem, mennyi időt és energiát el tudok fecsérelni a lázongással. Meg a fölháborodással. Meg a felelőske- reséssel. Ahelyett, hogy átölelném az ígát és kérném Tőled az erőt hozzá.”

Főleg a fiatalabb lelkek erre azt mondják: „Lehet, hogy ez a nagy szentekkel megtörténik, de számomra ilyen nincs!” – Erre az érettebb lelkek tapasztalatukra támaszkodva mondhatják: „Próbáltad már?” – Nem én. – „Akkor honnan tudod, hogy ilyen nincs? Próbáld meg. Vedd egyszer magadnak a fáradságot és térj be egy templomba. És időzzél egy kicsit az Oltáriszentség előtt. Meg fogod látni, hogy amiket az Úr mond, történik. És meg fog békélni a szíved. Mert belátások fognak születni a szívedben, meg föl fog ébredni a remény.”

Ha mi, emberek annyira fontosak vagyunk a mi Istenünknek, hogy nekünk adta az Oltáriszentséget; hogy megtette értünk azt, hogy a Megtestesülés pillanatától kezdve velünk van – amint maga mondta: „Nem hagylak árván titeket. Én veletek vagyok minden nap, a világ végezetéig.” És itt van! Velünk van! –, ha tehát Ő ennyire hűséges és megteszi azt, hogy megfosztva önmagát a maga isteni dicsőségétől elrejtőzik a legegyszerűbb kis templom legegyszerűbb kis tabernákulumában is, és ott van, akkor nekünk nincs mitől tartanunk. Akkor egyikünk sem mondhatja azt, hogy lehet, hogy másokkal törődik, de énvelem ...?!

Ő mindegyikünkkel törődik! S mindegyikünknek mondja, hogy „Vedd magadra az én igámat”. Ő tudja adni a világosságot ahhoz, hogy az ember elkezdjen különböztetni, hogy mik azok a dolgok, amik az Úr Krisztus igájához tartoznak, és azt hordoznom kell, abból nem bújhatok ki, és mik azok a dolgok, amiket teljesen fölöslegesen, esetleg nagyon meg-nem-gondoltan vagy esetleg hamis szándékkal cipelek – és sajnálom magamat. Ha az ember ezt a világosságot megkapja, megszabadul a nem neki szóló terhektől.

A jogállamból, meg a jogrendből jó megtanulni, hogy a kéréseinket meg kell gondolnunk. Mert ha én azzal megyek oda az Úr Krisztushoz, hogy „Jézusom, nekem olyan medve természetem van, de azt szeretném, ha szárnyaim lennének és röpdülni tudnék! Szeretném elkápráztatni egy mutatvánnyal a felebarátaimat.” Helytelen a kérés. Ilyen kérésre nincs válasz. De ha azt kérem, hogy „Jézusom, nekem medve természetem van, szelídíts meg, hogy ha valakit magamhoz ölelek, ne roppantsam össze, amihez ott van karjaimban az erő, hanem úgy tudjam ölbe venni, mint egy újszülöttet. Segíts!” – Erre van válasz, ez megtörténik.

Tanuljunk az Egyházzal a szentektől. És néha vegyük a fáradságot és látogassuk meg az Urat. Meg fogjuk tapasztalni, hogy Ő tényleg itt van és fogad. És megáldja azokat, akik meglátogatják Őt. Amen.

Ádvent második péntekje 2004. december 10.

Napi könyörgés

Mindenható Istenünk, kérünk, engedd a te népednek, hogy Egyszülött Fiad eljövetelét virrasztva várja, s miként üdvösségünk Szerzője tanított, égő lámpással siessünk elébe. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 48,17–19.*
Evangélium *Mt 11,16–19.*

Testvéreim! Az Ószövetség története hatalmas példa az egész emberiségnek. Az apostolok mondják, hogy ezért is írták le. Ezért sugalmazta az egész ószövetségi Szentírást a Szentlélek, és gondoskodott róla, hogy megmaradjon, hogy minden nemzedék megismerhesse az ember tragédiáját. Az emberét, aki ha nem fordul oda az Istenhez és nem ismeri meg az élő Istent, bárhol, bármikor születik, bárhogyon zajlik az élete, értelmetlenségbe fullad.

Az Ószövetség első nagy tanítása, hogy a világ teremtett valóság. Nem véletlenül keletkezett, nem csak úgy van, ki tudja honnan, ki tudja miért. Nem is szükségszerűen van, hanem a teremtő Isten szerelméből és szeretetéből van. A világ azért van, hogy megismerje az élő Istent és az emberen keresztül, az ember által odaforduljon Teremtőjéhez és szeresse Őt. Mert amikor elhangzott a főparancs, hogy „Szeresd a te Uradat, Istenedet, mégpedig teljes valóddal, szíveddel, lelkeddel, minden erőddel”, az ember megkapta az élet értelmét adó alaptörvényt. Ábrahám pedig kapta a nagy ígéretet, hogy jön majd Valaki, Aki az ivadékok lesz, és áldás lesz mindenkinek.

Az Ószövetség népének történelme azonban azt mutatja, hogy nemzedékről nemzedékre megkísérti az embert a hűtlenség. Korszakonként más és más nevet adunk neki, de a lényeg mindig az, hogy egy Istentől független világot akarunk építeni. Magunknak is, a saját kis világunkban, meg nagyban is, az egész világban amiből rendszeresen baj lesz.

A szentleckében Izaiás beszél Izrael népéhez. Ezt mondja: „Bárcsak hallgattál volna az Úr szavára!”, ezt nem én mondom, Izaiás, Ámosz fia, hanem a te Szabadítód, az Úr, Izrael szentje. Aki a teremtéstől fogva megmutatta nektek, hogy micsoda szeretettel van irántunk. Mert kiszabadított Egyiptomból, a szolgaságból és hazát adott. És mi nem hallgattunk Rá. Hiába volt minden figyelmeztetés, pedig Ő küldte a prófétákat. És mi nem hallgattunk Rá. – Amit mond az Úr, rettenetes: „Ha ügyeltél volna a parancsaimra, akkor a békéd olyan lett volna, mint egy nagy folyam” – és most nincs békéd. „Ha hallgattál volna rám, az igazságod olyan lett volna, mint a tenger árja.” – és nézz körül. A Szahara van körülöttetek és bennetek. Nincs igazságotok. – Meg mondja: „Ivadékok annyi lett volna, mint a tenger partján a fűnyelvény” – és nincs, el fogtok fogyni.

Az Egyháznak is, minden nemzedéknek meg kell hallania ezt a fájdalmas felszólítást: „Bárcsak hallgatnánk az Úr szavára!” Aki elmondta nekünk a Hegyi beszédet, és nem lehetetlen dolgokat kér, csak azt, hogy ismerjük meg Őt, meg Azt, aki Őt küldte, az Atyát. – Nem lehetetlenségeket kér, hanem azt, hogy „szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket”. Meg azt kéri, hogy ne mondjátok nekem, hogy Uram, Uram, hanem tegyétek meg, amit mondok. – És a negatív példa mellett, hogy mi történik akkor, ha az ember nem hallgat oda a Szentre, a Szabadítójára, amit mutat az Ószövetségi nép története, pozitív példaként ott van nekünk a Szűzanya, meg Szent József, akikben láthatóvá válik, hogy mi történik akkor, amikor egy lélek észreveszi a feléje hangzó isteni szót, fölfogja és engedelmeskedik.

Az Angyali üdvözléttől kezdődően a Szűzanyának egész élete ez a figyelmes engedelmeség. Észre kell vennünk, hogy az Angyali üdvözlés nem emelte ki őt az élet mindennapos dolgai közül. Épp ellenkezőleg. Olyan kérdések elé került, ami csak amiatt volt, hogy Gábrriel jött.

Szent József esete ugyanez. Mária jegyese, és amikor kiderül, hogy a Szentháromság legdrágább kincsét kapta, ott marad az ácsműhelyben. Ott marad a mindennapok gondjai közepe és vállalnia kell néhány, a külvilág felől érkező olykor szemtelen, olykor meg nem értő kérdést. És vállalják. Engedelmeskednek az akkori világ törvényeinek, de ők ketten tudják, hogy az Úr szava elhangzott. És az a szabadítás, amit az Ószövetség népe nem hallott meg, jön. Itt van. Ők ketten már tudják. És szolgálják. Szelíden, türelemmel, olykor megalázottan, olykor üldözötten. De szolgálják.

A Szűzanyától és Szent Józseftől minden nemzedék megtanulhatja, hogy ha valaki a hitben kezd odahallgatni a Szabadító Isten, az Üdvözítő Krisztus szavára, szembe kerül olyan kérdésekkel, amelyekkel korábban nem, vagy amelyekkel a hitetlen kortárs világ nem foglalkozik. Neki pedig, a hitből fakadóan igenis foglalkoznia kell a kérdéssel. Mondjuk azzal, hogy imádkozom-e? Meg engedem-e, hogy a főparancs, meg az Egyház erkölcsi rend-

je határozza meg az életemet. Engedem-e? Mert ha igen, akkor kerülök olyan helyzetekbe, amikor rám sütik azt, hogy te nem vagy normális. Ott volt a helyzet, ott volt a pillanat, amikor csak a kezdet kellett volna kinyújtani, hogy meggazdagodj, de nem tetted meg. – Hát persze, hogy nem tettem meg, mert én vonatkoztatom magamra a törvényt, hogy ne lopj. Meg: ne ölj. Meg: ne vedd el a másik becsületét. Még az is vonatkozik, még azt is vonatkoztatom magamra, hogy: ne kívánd a másét. Meg azt is, hogy nekem van Uram, aki az én Istenem, aki átlát rajtam.

A hívő embernek a világi karrier szempontjából nézve alapvető hátránya – ha tetszik, hátrányos helyzetben születik –, alapvető hátránya, hogy „én nem tehetem meg azt sem, amit senki nem vesz észre. Mert én tudom, hogy az én Istenem mindent lát és mindent tud. És ha öltem, hiába mosom bármivel a kezemet, hiába húzok bármiféle kesztyűt a kezemre, ha odaállok Eléje, Ő rám néz és én tudom, látja a kesztyű alatt a kezemen a vért. Éppen ezért becsületesnek kell lennem akkor is, amikor senki nem látja. Ez teremt egy olyan hátrányos helyzetet, hogy ezek után egyik, másik, harmadik felebarátom húz el mellettem, aki meg mer csinálni olyan dolgokat, amiket nekem nem szabad. És én nem teszem.”

No de ebből a hátrányból megszületik – már közben – a lelkiismeret békéje, és a végén megszületik a dicsőség. Mert az, hogy az én Uram Krisztusom, mert Isten, mindent tud, az nem csak rám vonatkozik. Ez mindenkire vonatkozik. Azokra is vonatkozik, akik ezt tagadják vagy a homlokegyenest ellenkezőjét hirdetik. Az Úr Krisztus őket is látja. És róluk is pontosan tudja, hogy mi tapadt a kezükhöz. Tudja, miféle terheket cipelnek már a lelkiismeretükben, miközben még hangzik a nagy ideológia is: „Mi vagyunk a világ építői!” Az Úr pedig látja, amit a kortársainak ki is mondott, hogy: ti igaznak tartjátok magatokat az emberek előtt és örültök neki, hogy megtapsolnak, pedig olyanok vagytok, mint a meszelt sírok. Kívül hófehér, de belül tele van rothadással.

Az Ádvent annak is ideje, hogy mi emberek eszmélődjünk. Ébredjünk. Aztán kicsit visszatekintve a múltunkra, elgondolkozzunk azon, hogy mennyire hallgatok oda a Római Katolikus Egyházban a Szabadító Krisztusra. A Szentre. Az én Istenemre. A mi Istenünkre. Mert ha küszködünk azért, hogy odahallgassunk Rá, és amikor nem csináltuk, amit kellett volna, vagy tettük, amit nem lett volna szabad és megbánjuk, akkor a lelkünk békéje gyapapszik. Mert ahogy a próféta mondta, ha odahallgattál volna, nem vesztett volna ki a békéd: ez fordítva is igaz. Ha odahallgatsz az Úrra, növekszik benned a béke és ebből fakadóan a teherbírás. Egy békés lélek, aki tudja, hogy szereti őt az Isten, és ő is próbál szeretettel válaszolni Isten szeretetére, próbálja meghallani, amit mond, sokszoros terheket tud viselni – szelíden és türelemmel.

Adódnak a lélek életében pillanatok, amikor az Úr meglátogat. Vannak pillanatok, amikor az ember átéli, hogy meglátogatott az Úr. Nem csapásokkal, hanem meglátogatott, és mert én próbálom Őt szeretni, megéltem azt, hogy megnyugodott rajtam az Úr szeme – és örült. És én nem rettegtem, hanem valami elmondhatatlan öröm töltötte be a szívemet. A szentek mondják, hogy ez egy csöpp kis ízelítő a mennyországból.

Kérjük meg a Szűzanyát, segítsen nekünk azt a hátrányos helyzetet örömmel vállalni és élni, amit a hit jelent. Aztán imádkozzon értünk, hogy következetesen, ha kell, bűnbánattal újra meg újra indulva halljuk meg, amit az Úr mond és tegyük meg, amit mondott. Amen.

Ádvent második szombatja
2004. december 11.

Napi könyörgés

Mindenható Istenünk, keltsd föl szívünkben dicsőséges ragyogásod napját, s miután elszlott bennünk az éjszaka minden homálya, Egyszülötted eljövetele nyilvánítson minket a világosság fiaivá. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Sir 48,1–11.*
Evangélium *Mt 17,10–13.*

Testvéreim! Gondolom, mindegyikünkben föl-fölvillan a csodálkozás, hogy „Édes Jézusom, most kezdtük az Ádventet, és már a felénél vagyunk... Mindjárt itt a karácsony!” – Amikor az ember ilyen pillanatokát átél, ébred, és látva, mennyire fut az idő, egyre serényebb lesz. Használni kell az időt. Élni kell az idővel.

Karácsonyra készülünk, akkor a szent ünnepen ott leszünk Betlehemben. De ezek a Roráték már most odavisznek minket Betlehembe. Mert ha meggondoljuk, amiket az evangélisták elmondanak, akkor az az Augustus-féle rendelet, hogy írják össze az egész földkerekséget, már több mint egy éve hatályban volt. És ment mindenki, mert a parancs úgy szólt, hogy mindenkit a származási helyén kell összeírni. József is fölment Máriával a városába, Betlehembe. És nem 23-án éjszaka érnek oda, hanem már hetekkel előbb ott vannak Betlehemben. Éppen ezért mi már a Rorátékon körül vesszük a betlehemi barlangot, ahol ott benn a Szűzanya, meg Szent József várják a Gyermekek születését. És kettőjük életének nagy pillanatai már emlékek. Tudnak úgy beszélgetni egymással, hogy „Köszönöm neked, Józsefem – mondja Mária -, köszönöm neked, hogy nem taszítottál el.” József pedig: „Én köszönöm az Úrnak, hogy téged adott nekem, mert a szívem sejtí, a hitem pedig tudja, hogy itt valami olyasmi történik, ami nem volt soha még. Te szűz létedre gyermeket hordozol!” Ma reggel a Szűzanyától szeretnénk hitet meg szeretetet kérni. Ugye, amikor tanítjuk az isteni erényeket, akkor a sorrend mindig ez: hit, remény, szeretet. De ki tudja megmondani, hogy melyik az első? Hogy a hitből fakad-e a remény, és utána a szeretet; vagy nem inkább úgy van e, hogy fölébred egy emberi szívben a szeretet, és azért elkezd hinni? A lélekben a szeretet az első, minden utána következik. S alighanem ez az Istennel való kapcsolatunkban is így van.

A Szűzanyáról, az ő szavaiból következtetve tudhatjuk, hogy mire ő eladósorba került, ami azt jelenti, 13-14 éves, addigra benne, mert ő a Szeplőtelen, az Isten iránti szeretet olyan hőfokot ért el, hogy már egészen odaadta magát az Úrnak. Ezt az Egyházban úgy szoktuk mondani, hogy szüzességi fogadalmat tett. Hogy hogyan fogalmazta meg, ez az ő titka. Majd a mennyországban megkérdezhetjük tőle, hogyan tette. De az eredménye látszik. Ő a szívét, önmagát, teljes egészen már odaadta az Úrnak. Fogadalmából az következett volna, hogy nem megy férjhez, nem lesz gyermeke, Isten szerelmében ég el. De ezt az életformát az ószövetségi Izrael az átkok között tartotta számon. Ha valaki nem tudott férjhez menni, ujjal mutogattak rá: „Miféle gonoszságot hordozhatsz magadban, hogy még férjed se akadt?” Vagy ha valaki férjhez ment és gyermektelen maradt a házasság, két ujjal mutogat-

tak rájuk: „Ver benneteket az Isten! Micsoda gazságokat követhettek el, ti, vagy a szüelitek, és rajtatok csattan az ostor... még csak gyermeket sem kaptok!”

Mária vállalja ezt. Az Isten iránti szerelem meggondolatlanságával, ha tetszik szertelenségével: nem számít, mit mondanak az emberek, ő a maga Szeplőtelen fogantatásából következően úgy érzi, neki oda kell magát adnia az Úrnak. Maradéktalesanul. – Aztán jön a szülői akarat, a természet rendje szerint, eljegyzik Józseffel. Amit Mária elfogadott. Nyilván nem kis próbája volt ez a szívének. – És akkor jön Gábriel.

Eddigre pedig a kis Mária már ismeri a törvényt. Mert Mózes törvényében meg van írva, konkrétan, szóról szóra: „Amennyiben egy menyasszony gyermeket fogan, és nem a vőlegényétől, vagy a vőlegénye nem vállalja el a fogant gyermeket, fogják meg azt a hűtlen menyasszonyt, vigyék oda az atyai házához a küszöbéhez és kövezzék meg. Mert a fogant élet, ami benne van, bizonyítja, hogy atyja házában paráználkodott. Az ilyet pedig ki kell irtani Izraelből.”

Ezt Mária tudja. És amikor Gábriel jön, és mondja, hogy gyermeket fogansz, Mária visszakérdez: Hogyan történik ez, mert én férfit nem ismerek. Ebben a kérdésben Máriának ez a törvényfélelme is ott hangzik: Nekem férfihez nincs közöm, de jegyesem van. Mi lesz velem? Ha valóra válik a szavad, engem kinn, a küszöb előtt meg fognak kövezni.

Gábriel pedig nem a Törvénnyel szemben kezdi védeni Máriát. Nem azt mondja, hogy ne félj, mi angyalok majd jövünk, és ha netalán elkezdenek vádolni, mi majd jövünk és megvédünk téged. Nem ezt mondja. Hanem azt, hogy: a Szentlélek száll tereád. – Azt mondja Máriának, hogy az a szerelem, ami a szívedben ébredt az Úr iránt, isteni eredetű. És a Szentlélek ölel téged magához. És ez már nem a testnek a világa. Ez nem a természetnek a rendje. Olyannyira nem, hogy az élet, ami benned fakad, s a Fiú, aki tőled születni fog, a *Jézus* lesz. Te fogod így nevezni, ami azt jelenti: *az Istentől jött Szabadító*. Akit szentnek fognak nevezni. Mert az Isten Fia Ő.

És akkor ez a teljesen odaadó szerelemből fakadó hit szólal meg Mária ajkán: „Legyen nekem a Te Igéd szerint!” Ebben az engedelmes beleegyezésben benne van az, hogy lesz, ami lesz. Én szeretem az Urat, hiszek neked, az Ő küldöttjének, és ezek után történjék, amit az Úr akar.

Most jön József, aki, amikor fölfedezi, hogy a menyasszonya gyermeket vár, csalódásában töpreng, és úgy dönt, hogy titokban elbocsátja Máriát, mert nem akar bajt okozni annak a menyasszonynak, akit ő még mindig annyira szeret. Ekkor újra jön Gábriel, az angyal és elmondja Józsefnek, hogy ne féld magadhoz venni Máriát, nem csalt meg ő téged. Hanem ti ketten vagytok arra kiválasztva, hogy amit az Úr kezdettől fogva ígért, megtörténjék.

Hogy Józsefnek eszébe jutott-e a kígyótipró asszonynak a próféciája? Eszébe juthatott. Ami pedig ezután következik, az kettőjük élete a Gyermekért. Amit tettek a születendő, a megszületett, az üldözött, a fölnevelendő Jézusért azt mutatja, hogy ők értik, ami velük történik.

A Szűzanyától kérjük: Imádkozzon értünk, hogy az Isten iránti szeretet és a belé vetett hit erősödjön meg bennünk. Segítsen nekünk! Ő, aki elsőként és mindenkinél tökéletesebben tudott szeretni és hinni. Segítsen nekünk. Hogy a magunk gyarló módján itt és most szeretni tudjuk a mi Istenünket és hinni tudjunk benne. Amen.

**Ádvent harmadik vasárnapja „A” évben
2004. december 12.**

Napi könyörgés

Istenünk, ki látod, hogy a te néped hittel várja Urának születése napját, add meg kérünk, hogy elérkezzünk az üdvösség öröméhez, s ünnepi áldozattal és vidám örömmel adhassunk érte hálát. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Szof 3,14–18.*
Szentlecke Fil 4,4–9.
Evangélium Lk 3,8–18.

Testvéreim! Idén majdnem a lehető leghosszabb Ádvent van, négy teljes hét, és már a felénél vagyunk, a harmadik vasárnapon, amikor halljuk a hívó szót: „Örvendjetek! Örvendjetek mindig az Úrban! „

Az öröm annyira hozzátartozik az ember életéhez, hogy tőle van az életnek íze, lendülete, fénye. Ha egy élet örömtelenné válik, bele lehet halni. De különös dolog az öröm: nem lehet állandósítani, nagyon mulandó, és nem lehet megvenni. Mert örömet az ember akkor érez, amikor egy vágyott jónak a birtokába kerül.

Vágyott jónak a birtokába kerül. Azaz az örömnek előzménye van. Hosszabb-rövidebb időszak, amíg az ember vágyódik valamire, amiről úgy érzi, vagy úgy tudja, hogy erre nekem szükségem van, ez nekem jó. Ha megkapom, így vagy úgy, birtokba veszem: és akkor tölti el az ember szívét az öröm, ami általában nem tart sokáig. Föllobban, bearanyozza az ember lelkét, talán még a környezetét is, aztán elmúlik.

Ha az a dolog, amire vágyódtam és a birtokomba került, igazán jó, akkor megnyugszik a lelkem, és az öröm után békesség marad benne mindaddig, amíg újra valami igény, éhség, szomjúság föl nem ébred bennem és kezdődik a egész előlről. De ha rossz volt, amire vágyódtam, és esetleg nem ismertem föl a rosszását és mégis vágyódtam utána, s is megszereztem; vagy tudtam én, hogy rossz, de nekem mégis kellett, a pillanatnyi föllobbanó öröm után egyre nagyobb keserűség marad vissza, amit a lelkiismeret így ítél meg: „Kár volt. Ezt nem kellett volna!” Enyhébb esetben mulandó dologról van szó, és elfelejtem. De előfordul, hogy valamire nagyon törekedtem, nagyon vágyódtam, úgy éreztem, hogy a legnagyobb öröm lobban most föl bennem – és utána az egész életemen át bánom, hogy megszereztem. Nem kellett volna.

Minden szentmisében hallunk egy szentírási részletet, ami így kezdődik: Evangélium Máté – Márk – Lukács – János könyvéből. Örömhírt hallunk. Hallunk valamiről, és Valakiről, akire nekünk – mindegyikünknek – szükségünk van. Aki nekünk jó. És örömhírt hallunk Róla. Azt, hogy – jön. Meg hogy már eljött. Meg halljuk Róla, hogy közöttünk van. – És az ember idővel egyszer csak kezdi meghallani az Egyház tanításában, hogy hiszen minden, amire vágyódom, ami igazán jó, az Nála van. Tőle van. És ha Ővele találkozhatunk, ha Őt – legalább néha – birtokba vehetem, ha elmondhatom, hogy a szívemet odaadtam Neki szállásul és eljött, Ő mindig igazi jókat hoz, ezért hosszabb-rövidebb időre megörvendeztetni a lelket és békességet hagy maga után. Meg reményt.

Mert az Úr Krisztusról tudjuk, hogy Ő a mi Megváltónk, Isten emberré lett Fia, Aki tudja, mire van szüksége az emberi természetnek ahhoz, hogy a vágyai beteljesedjenek. S Ő, mert Isten, minden vágyat be tud teljesíteni nem csak időlegesen, hanem véglegesen. Mert Ő a legfőbb Jó. És ha egyszer a legfőbb jó egy emberszív birtokába kerül, akkor nem öröm lobban föl benne, hanem boldog lesz. Az öröm és a boldogság között ez a nagy különbség, hogy az öröm részleges javak birtokbavételét kíséri egy ideig és elmúlik, a boldogság pedig a legnagyobb jó birtokbavételekor tölti el az emberi szívet és megmarad. De ehhez nekünk meg kell halnunk. Ki kell lépnünk az időből, mert ebben az időben és itt a földi életben nem lehetséges, hogy végleg boldogok legyünk. De a kilépés az életből, egy jó halál a boldogságba viszi be az embert.

Karácsonyra készülünk. Készülünk megünnepelni azt, hogy az Üdvözítő Krisztus és Benne az Isten eljött közénk. Amikor Ő tanítani kezdett, a Hegyi beszédet azzal kezdte, hogy Boldogok azok, akik tudják, hogy rászorulnak javakra. A lélekben szegények. Boldogok, akik tudják, hogy a bűn bajba vitte az embert. Tudnak emiatt szomorkodni és tudnak vágyódni a bűnbocsánatra. Meg boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot. Akik rájöttek már vagy rájönnek, hogy van igazság. Csak itt a földön nem lehet az osztályrészem. De az igazság – van. Mégpedig a Megtestesült Ige az. És ha Vele találkozhatom, akkor az éhség és a szomjúság, ami az igazság után ég bennem, elcsitul, mert megettetnek és megítatnak az igazsággal.

Ma halljuk: „Örvendjete az Úrban mindenkor!” Azaz ismerjük föl, hogy a mi legfőbb Jónk, Akire szükségünk van, a Megtestesült Ige. Aki itt él közöttünk. Ezért jó, ezért tud annyira jó lenni a templomba járás. Ezért tud a szívünk megnyugodni itt. És ha őszinte jóakarattal és tiszta lélekkel áldozik az ember, ezért van az, hogy néha egy-egy szentáldozásnál valami elmondhatatlan öröm tölti el az ember szívét. És utána béke marad vissza.

Amíg a földön élünk, mindegyikünk azt éli meg, hogy de jó lenne egyszer úgy igazán megnyugodni. De jó lenne, ha az igazság meg a béke utáni vágy be tudna teljesedni. De mennyi üldözés, meg mennyi megnemértés, mennyi baj közepette érezzük ezt!

De az Úr Krisztus biztat: Ne féljete! Az Utolsó vacsorán mondta, hogy „Én vágyva vágytam elkölteni veletek ezt a húsvétot, és az én örömöm most beteljesedik. Mindent, amit nektek mondom, azért mondom el, hogy az én beteljesedett örömöm bennetek legyen. És ezzel az örömötök teljes legyen.” Ezért jött. Megváltottan élni azt jelenti, hogy az ember egyre inkább fölismeri, hogy mik azok a javak, amikre vágyakoznom lehet, sőt, vágyakoznom kell. Mik azok a javak, amikből az igazi öröm fakad az életünkben. S ki az, akitől mindez való. S ki az, Akivel ha egyszer – a halálunkban – úgy tudunk találkozni, hogy az a szeretet találkozása lesz, akkor a boldogságunk kezdődik el, amiről az Úr azt mondta, hogy azt senki el nem veheti tőletek. Soha.

Készülődjünk a karácsonyra. S kérjük a Szűzanyát, meg Szent Józsefet, hogy tanítsanak rá, mire is kell igazában vágyakoznunk, hogy a vágyaink be tudjanak teljesedni az újszülött Krisztusban. Tudjunk örülni annak, hogy az Ige testté lett értünk, emberekért, és itt van, és mi találkozhatunk Vele. Ő tudja, mikor vannak olyan pillanatok, amikor meg kell éreztetnie mindegyikünkkel, velünk, hogy Ő a mi Istenünk, aki olyan örömmel tud megajándékozni, amivel a világban senki. És Ő ezt akarja. Amen.

**Ádvent harmadik vasárnapja „B” évben
2008. dec. 14.**

Olvasmány Iz 61,1–2a. 10–11.

Szentlecke 2Tesz 5,16–24.

Evangélium Jn1,6–8. 19–28.

Testvéreim! Ahogyan a rossz, meg a bajok, meg a hamisság az embert elszomorítja, olykor kétségbe tudja ejteni, úgy az ellentéte, a jó, az igazság, az igazságosság meg az élet az emberben először vágyat kelt, hogy ha van, akkor de szeretném megszerezni! És ha valaki megmondja az utat, hogyan juthatok hozzá, fölbred az ember szívében a remény. És amikor birtokba veheti az igazságot, az életet, meg amikor igazságot szolgáltatnak az embernek, öröm tölti el a szívünket.

Ezen a 3. ádventi vasárnapon a liturgiában fölhangzik: Gaudete! Örvendjétek! Testvérek, örvendjünk, mert van reményünk. A megváltásunk lehetővé teszi, hogy reménykedjünk. Akármilyen kilátástalan a pillanatnyi perc, valami megtörtént, ami azt jelzi, hogy van igazság. Van igazságszolgáltatás. Az élet nemcsak néhány évtizedre szól. Van örök élet.

Amikor erre a halandó ember gondolatban megszólal: Lehet, de nekem, aki látom, hogy elfogy az életem, nekem is szól ez? Akkor a Föltámadott Krisztus mondja: „Tanulj tőlem! Kövess engem és ahol én vagyok, ha nekem szolgálsz, te is ott leszel. És élni fogsz. Örökre. Boldogan élni fogsz.”

De ehhez legalább néha el kell gondolkodnunk a történelmen, az időn, az életen. Mert ha nem gondolkodunk, akkor jelszavaknak, meg divatos frázisoknak válunk az áldozatává. Az elmúlt 200 éven belül háromszor is megtörtént, hogy fölhangzott a nagy csatakiáltás: „Emberek, ami eddig történt, az tévedés volt vagy félrevezetés, de most... Ragadjatok fegyvert és megszerezzük a szabadságot, megalkotjuk a testvériséget, az egyenlőséget. Boldogok leszünk itt a földön. Fegyverbe! És igazságot szolgáltatunk!”

És kiderült, hogy nem tudunk igazságot szolgáltatni. Legalább is mindenkinek nem tudunk sem igazságot szolgáltatni, sem az igazság útját nem tudjuk megmutatni mi, emberek, és főleg az életet nem tudjuk maradandóan megragadni magunknak és nem tudjuk adni másnak maradandóan.

Az Úr Krisztus pedig erre képes! Meg tudja mutatni az utat az igazság felé, aki Ő maga. Birtokolja az életet, mert Isten, neki élete van önmagában mint az Atyának. És adni akarja. És mert mindent tud, múltat, jelent és jövőt és belelát az emberi szívekbe, ezért egyedül Ő tud igazságosan ítélni és igazságot szolgáltatni. Mindenkinek. S mert Isten, fölötte áll az időnek. Ő az eleveneknek és a holtaknak és a majd ezután megszületőknek egyformán a Bírója.

De Ő szent. Nem zsarnok, nem csúf játékot űz velünk, emberekkel, hanem szeret bennünket. Ezért a szeretet ünnepe a Karácsony. Nem azért, mert egy estére mi valahogyan kifejezzük egymás felé, hogy szeretlek ám! ... Lehet, hogy holnap megfojtalak de most kapsz tőlem valami ajándékot. – Nem így.

A szeretet ünnepe a Karácsony, mert az Ige megtestesült. Eljött értünk, emberekért. Hogy megmutassa mit jelent ez: én vagyok az Út, az Igazság és az Élet. Mit jelent mindenk fölötte szeretni az Istent! Ő megmutatta: én szeretem az Atyát. S amit nekem az Atya mond, én azt teszem, mert szeretem Őt. Aki szeret engem, az így viselkedik velem. Meghallgat, megérti, amit mondom és megteszi. És én örök életet adok neki.

Az Ő születésnapjára készülünk. De úgy, hogy minden szentmisében Ő jön és beszél hozzánk. Mert a katolikus Egyház meri tanítani, hogy a fölolvastott szentírási részekben és a Tanító Egyház hangján az Úr Krisztus szólal meg. A szentmise áldozatában pedig a kezünkbe adja magát. Engedi, hogy konszekráljunk. És akkor Ő jön. És a testét adja nekünk eledelül. Ő, Aki az Út, az Igazság és az Élet.

A jó szülők ma azt mondják a kicsinyeknek: „Figyeljete csak! Már csak ennyit alszunk – és mutatják a tíz ujjukat és biztatják a kicsiket, hogy nézd csak a két kezedet!... Látod?... Már csak ennyit alszunk és a Jézuska jön. ”

Egy gondolkodó ember ilyenkor, adventben mer szembenézni azzal a ténnyel, hogy egy év megint elmúlt s ennyivel kevesebb a hátralévő várakozási és készülődési időm. Az enyém. Hogy a többieknek mennyi van, meg a történelemmel mi van, nem tudjuk. De ezt biztosan tudom, hogy az én időm egy évvel rövidebb, mint tavaly volt. – És ez egy értelmesen gondolkodó embert sarkall! Hogy... akkor ne aludj... és amit a lelkiismeretemben hallasz, az Úr Krisztustól hallasz, hogy ha jól akarsz velem találkozni, akkor... ezt tedd, azt meg ne tedd. Sürgősen, amíg az idő tart, tedd meg!

Azaz lássunk túl a Szentestén, ami persze fontos. Akinek olyan körülményei vannak, tegyen meg mindent, hogy a körülötte lévőknek szép legyen a Szentestéje is, a Karácsonya is. De merjünk a jövőbe nézni! És remélni! Hogy amikor az időnk lejár, akkor azzal találkozunk, Akinek mindent köszönhetünk. Már most. Legyünk iránta hálásak és kérjük meg a Szűzanyát, aki azt az első adventet ott Betlehemben fejezte be és meglátta az Üdvözítőt. Segítsen nekünk jól készülni, jól várakozni, hogy amikor meglátjuk majd a mi Üdvözítőnket, az öröm, amit Ő ad, beteljesedhessen bennünk. Ámen.

**Ádvent harmadik vasárnapja „C” évben
2012. december 16.**

Olvasmány Szof 3,14–18a.

Szentlecke Fil 4,4–7.

Evangélium Lk 3,10–18.

Testvéreim!

Ez a Keresztelő Szent János által hirdetett Evangélium hangzik végig a történelem azóta zajló szakaszán mindvégig. János örömhírt mond. Azt várták tőle, hogy bemutatkozik: „Emberek! Ide nézzetek! Én vagyok a Krisztus!” De nem ezt mondja, hanem azt, hogy „Köztetek van. Már itt van. De készüljete a Vele való találkozásra. Mert – mint a próféták mondták – Ő olyan lesz, mint a kelmefestőnek a lúgja vagy mint az aranyművesnek a kohójában a tűz. Mert az égből jön. A Szent Isten küldi.”

Szent Lukács elmondja, hogy az egyszerű emberek, a Jeruzsálemből jött írástudók és farizeusok, a vámosok, a katonák, mind kérdezik: „Ha már itt van közöttünk, mit csináljunk, hogy találkozassunk Vele?”

János két teendőt mond: Tartsatok bűnbánatot és gyakoroljátok az irgalmasság tetteit. Aminek az alapvető föltétele, hogy legyetek igazságosak. Ha ezt megteszitek, nyugodtan készülhettek a Krisztussal való találkozásra. De készüljete! Mert amit Ő majd tesz az olyan lesz, mint az aratás és cséplés után a gabona és a pelyva szétválasztása.

Mi már nem láttunk ilyet gyakorlatban, de azért az ember megkérdezi, hogy egy kombájnbán mi történik, akkor elmondják, hogy ugyanaz, mint ősrégen, amikor a szérűre kiterítették a learatott kalászokat, aztán rendszerint ökröket hajtottak rá, vagy cséplőszekeret. Minden esetre a kalászból kitiporták a gabonaszemeket s közben a kalásznak a toklásza, meg a bajsza összetörött. A cséplés eredménye aránylag vastag rétegben vegyesen a búzaszem vagy a gabona szemek és a törek. És akkor jöttek a szórólappal, fölszórták szélben, magasba ezt a keveréket és a szél szétválasztotta. A pelyvát odébb fújta, a gabonaszem visszahullott.

János erről beszél, hogy Az, Aki nálam nagyobb, Akinek én a sarusziját sem vagyok méltó megoldani, mert én csak ember vagyok, Ő pedig az égből jött, szét fog választani. A jók a búzaszem, a rosszak a pelyva. A pelyvát el fogja fújni a szél, hogy miután egy kupacba összegyűlt, eléggésék. A búzát pedig a gazda viszi magával, hogy kenyér legyen belőle.

Hangzik végig az Evangélium a történelmen, hogy az égből a Krisztus eljött. S amikor a Szentatya a szerdai hittanóráin arról beszélt, hogy: Gyermekeim! A hittel kapcsolatban meg kell gondolnunk és föl kell fedoznunk, hogy nem véletlenül történnek a történelemben látható dolgok. Mint ahogy nem véletlenül történik egy-egy személyes életben is bármi. A Teremtő Istennek terve van a világgal és velünk, emberekkel. És ez a terv jóságos. Ez az életre szól. Mert üdvözíteni akar. Azt akarja, hogy mi, emberek, itt a földön megtanuljunk egy olyan élet-stílust, amivel be lehet menni a Mennyek országába. De előtte az a szétválasztás, amiről János beszélt, megtörténik. A Mennyek országában bűnösnek nincs helye. Nem lehet beslisszanni valamelyik mellékbejáraton vagy egy egérlyukon át. Nem lehet.

Itt vagyunk már a harmadik vasárnapon, itt az Ádventben, rózsaszín miseruhában, az öröm vasárnapján. Az idei Ádventnek már kétharmada eltelt. Már csak egy hetünk van. És örömünknek két oka van. Az egyik, hogy az elmúlt esztendőkből tudjuk, hogy a

Karácsonynak milyen öröme, milyen békéje tud lenni. Mennyi kegyelmet tud hozni a Karácsony. A másik, hogy a várakozási időnek az Ádventben már kétharmada eltelt. Ez azért lehet örömmel oka, mert a várakozási időnek vannak saját kísértései. És ha már a kétharmada elmúlt, akkor a kísértések kétharmada is már a hátunk mögött van.

A kísértések a várakozás idejében arra készítetnek, hogy az ember hagyja figyelmen kívül, hogy készülődnie kell. A gondok is, meg a jólét is el tudja takarni az ember szeme elől, hogy merre tart az élete. Ehhez most még hozzájárul az ünnepre való készületnek a forgataga.

Segítsen nekünk a Szűzanya, hogy az előttünk álló hetet türelemmel, szelíden tudjuk végigélni. Aztán a szívünk, mire jön az ünnep, tiszta legyen és készen legyen az Úrral való találkozásra! Ámen.

Ádvent harmadik hétfője
2004. december 13.

Napi könyörgés

Kérünk, irgalmas Istenünk, hajtsd hozzánk füledet, hogy szavunkat meghalld és bennünket meglátogató Fiad kegyelmével világosítsd meg szívünk sötétségét. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke Szám 24,2–7. 15–17a.
Evangélium Mt 21,23–27.

Testvéreim! Megkezdjük az Ádvent második felét. És Ádventben a lélek tud alázatot tanulni. Mindegyikünk. A pápától a tegnap megkeresztelt újszülöttig. S nagyon fontos, hogy megtanuljunk az alázatot, különben feleslegesen történik számunkra minden. – Alázaton értve azt a reálsan látó és tárgyilagosan gondolkodó elmét, amelyik fogadja az ajándékot, amit kap; fogadja a látogatót, aki jön hozzá és főleg, mert tudhatja, hogy ki az, aki hozzá látogatóba jön: *készül*. Készül a találkozásra, hogy az, aki jön, méltó fogadtatásra találjon.

Az Úr akarata az, hogy legyenek küldöttei. Akik erre figyelmeztetik az embert. Legyenek látó emberek, akiknek az Úr megmutatta – és megmutatja – az igazságot, és rájuk bízta, hogy menj, és mondd el a többieknek.

Ennek egy nagy esetét hallottuk a Szentleckében, a Számok könyvéből, Bálám történetét. Aki nem Ábrahám ivadéka. Izrael viszont, Isten népe már túl van az Egyiptomból való kivonuláson, túl van a Sínai-szövetségkötésen, sőt már eltelt 40 év, és a honfoglalás küszöbénél vannak. A környező népek között híre ment, hogy a vándorló Izrael népet nem lehet föltartóztatni.

Mózes kéréssel fordult Moáb királyához: „Engedd átvonulni országodon a népemet. Az utakról nem fogunk letérni, a vízért pedig megfizetünk. Engedd átvonulni a népemet.”

Erre mit tesz Moáb királya? Elhívhatja Bálámot, akiről az a hír járja, hogy mint Isten embere, ha valakit megátkoz, az elveszett, akire pedig áldást mond, az előtt kinyílik az élet. Moáb királya hívja Bálámot: „Gyere, én megfizetlek. Ha kell, odaadom neked az országom felét. Átkozd meg Izraelt!”

Bálám nem akar menni, mert neki az Úr megmondta: „Izrael az én áldottam. Te nem átkozhatod meg.” Bálám ezt tudja. De a király addig erőlteti, addig erőszakoskodik, míg végül elindul. És akkor a szamara meglátja a szűk úton az Úr angyalát, aki elállja az utat, akit Bálám nem lát. Ezért elkezd ütlegetni a szamarát, de a szamár megszólal: „Miért bántasz engem? Ha én meg nem álltam volna, téged az Úr angyala megöl!”

Ekkor Bálám kapja a figyelmeztetést: menj, de csak azt mondd, amit az Úr mond, és ne azt, amit hallani akar tőle a király. Bálám megy, és elmondja azt, amit hallottunk. Hogy ez a nép, amelyiket te föl akarod tartóztatni, erős és élettől duzzad. És én látom, hogy csillag támad Jákobból, azaz lesz egyszer egy királya, aki le fog győzni mindenkit. Amikor a király megpróbálja belefójtani a szót, mondván „Nem ezért hívtalak!”, akkor mondja ki Bá-

lám – ez a pogány ember – a nagy törvényt, hogy „Akit az Úr küldött, nem mondhat mást, csak amit az Úr a szájába adott. Különben hazudik.”

Ez a prófétaság törvénye. És Advent idején a tanító Egyház dolga, hogy magába tekintsen, és föltegye magának a kérdést: „Azt tanítom-e, amit rám bíztak? Azt mondom, amit az Úr a számba adott?” Mert a tanítót két kísértés éri. Az egyik, hogy elkezdje árulni önmagát. Árulni. Azaz a saját bölcsességének szabni egy tarifát, mondván: aki ezt kifizeti, annak elmondom. – De ezt nem lehet sokáig csinálni. Mert az a másik hamar észreveszi, hogy ne haragudj, én sokkal okosabbakat tudok mondani nálad. Becsaptál.

A másik kísértés azonban nagyobb és veszedelmesebb: a próféta tudva, mit akarnak tőle, azt kezdi mondani, amit várnak tőle, mint az Úr ígését, pedig az Úr nem azt mondta. Tehát hazudik.

Ez veszedelmesebb kísértés, és ezt huzamosan lehet csinálni, mert aki azt hallotta, amit szeretett volna hallani, boldogan megy el, és már jöhet is a következő ügyfél. – Igen ám, csak a próféta a küldetést nem erre kapta. Hanem arra, hogy azt mondja el hűségesen, amit az Úr neki mondott.

Ennek a prófétai hűségnek nagy példája Keresztelő Szent János. Aki tudta, hogy mit szeretnének tőle hallani. Tudta, hogy egy mondatával lángba tudná borítani Júdeát és harcba tudná vinni a rómaiak ellen a férfinépet. Ha azt mondaná: „Emberek, én vagyok a Krisztus! Fegyverbe!” Jöttek volna. De János becsületes próféta, aki tudja, hogy nekem nem ez a küldetésem, hanem az, hogy bemutassam Izraelnek a Krisztust. Aki nem háborúzni jön, hanem ott jön a bűnösök között, megfürdetteti magát Jánossal, aztán megy és tanít, gyógyít, békít. És amikor bevonul a városába, Ő, a Csillag, szelíden, számárháton vonul be. Nem lóháton, nem harci szekerekkel, hanem számárháton.

Amikor megtisztította a Templomot, mondván, hogy Vigyétek innét, amiket itt árultok és ne tegyétek vásárcsarnokká az Úr házat! – és igazoltatják, hogy „Ki hatalmazott föl téged erre?” akkor Ő Jánossal kérdez vissza: Ha megmondjátok nekem, hogy az ő küldetése honnan volt, akkor én is igazolom magamat. Én, akit a Atya küldött, és ti nem fogadtatok el. És sírt Jeruzsálem fölött: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Te, aki megölsz a prófétákat, akik nem azt jövendölik neked, amit te hallani akarsz... Megölted őket. Jánost is megöltétek. Mondom nektek, elhagyott lesz a házatok s nem marad itt kő kövön, mert nem ismertétek föl a látogatástok idejét. Nem ismertétek föl azt, akit az Atya küldött hozzátok.”

Ahogy a tanító Egyháznak nagy lelkiismereti kérdése, hogy azt tanítja-e, amit az Úr rábízott, a tanuló Egyháznak ugyanígy nagy lelkiismereti kérdése, hogy meghallja-e, amit az Egyház tanít? Vagy bedugom a fületem, ha olyat mond, amit nem akartam hallani, vagy otthagynom a tanító római katolikus Egyházat és elmegyek és keresek magamnak tanítókat, akiktől azt hallom, amit hallani szeretnék.

Ádventben az egyik nagy és megdöbbentő tanítás a Megtestesülésnek a misztériuma, az, hogy Betlehemben, karácsonykor mint a szűz újszülött fiacskája jön a Csillag. A mindenség Ura.

Aki olvasgatja és imádkozza Liguori Szent Alfonznak az imádságait, talán meg is ütközik rajta, hogy hányszor beszél Őfelségéről Szent Alfonz. A Királyról. Hányszor mondja, hogy amikor ott vagy a tabernákulum előtt, borulj le Előtte és hódolj a te Urad és Királyod előtt és úgy beszélj Hozzá, mint a királyodhoz. Aki a te Urad. Erről őneki, az egykori jogásznak nagyon pontos fogalma és tapasztalata volt, hogy micsoda különbség van a király és az alattvaló között. És hogyan kell viselkednie egy királyához forduló alattvalónak. Ezt próbálja belesöpögtetni a lelkünkbe. Hogy el ne felejtjük, hogy ki az, akihez mi ide, a templomba eljövünk. Ki az, Aki itt bennünket tanít? Ki az, Akit a szentáldozáskor a szívünkbe

fogadunk? Ez ma, a demokráciával átítatott közéletben és világban nem is olyan mindjárt, magától értetődő dolog. Meg lehet rajt ütközni, botránkozni. De az Egyháznak hirdetni kell, hogy Jézus Krisztus nem egyenlő velünk. Több, mint mi vagyunk. Annyival több, amennyivel több az ég a földnél. És mégis eljött.

A karácsonyban meg tudja rendíteni a lelket a fölismerés, hogy: Uram, Istenem, csoda dolog, hogy Te törödsz az emberrel és meg akartad váltani, de így?! Hát, ez Rád vall. Ez isteni. Ezt mi, emberek nem így csináltuk volna. Te meg így tetted. – Jön a csillag, mint egy mécses. Jön a Nap, mint gyertyafény, amiről az ember azt hiszi, hogy ugyan kérem, ezt el lehet koppantani, el lehet fűjni. – Nem lehet. A Napot nem lehet elfűjni.

Készülődünk a Vele való találkozásra, karácsonykor. És kérjük meg a szent szüzet, hogy segítsen a tanítóknak hűségesnek lenni a rájuk bízott üzenethez. Segítsen a tanulóknak, a hallgatóknak nyitott füllel hallani. És megörülni annak, hogy mit is hallok? Hallom, hogy az Isten egyszülött Fia jön megváltani minket – és engem. És ha akarom, és szeretettel fogadom ezt az isteni szerelmet, akkor üdvözülhetünk. Amen.

Ádvent harmadik keddje 2004. december 14.

Napi könyörgés

Irgalmas Istenünk, tekints reánk, akiket kegyelmedből újjáteremtettél, hogy Egyszülötted eljövételének ünnepére a régi ember minden bűnétől megszabaduljunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 5,1–7.*
Evangélium *Mt 21,27–33.*

Testvéreim! Ahogyan a második Rorátén akik már nem először vannak itt, összemosolyognak, hogy itt az állatkertes szentlecke, úgy vagyunk ezen a reggelen a szőlősgazdás szentleckével. Az egész Ószövetségen végigvonul a szőlőhegy képe azzal a jelentéssel, hogy amit az Úr Ábrahámmal és a belőle származott néppel tesz, az olyan, mint egy jó gazda gazdaságában a szőlő és a gazda kapcsolata.

Most, ez elé a homília elé jó volna hívni egy szőlősgazdát, hogy öt percben foglalja nekünk össze, hogy mennyi és micsoda gondot igényel a szőlő addig, amíg egy esküvőn az édesapa odatesz egy üveg bort a lánya vagy a fia elé azzal, hogy gyermekem, ezt a bort a menyegzőre érleltem 15 éve, 20 éve, mióta megszületted. És most kóstoljuk meg.

Rengeteg gondot igényel a szőlő és a sorsa a növények között a legfájdalmasabb. Mert amíg egy szőlőt telepíteni lehet, kemény munkával kell előkészíteni a földet. Aztán gondozni kell. Permetezni, kapálni, metszeni. Amikor már terem, a leszüretelt fürtökkel elbánni vele az ember – látszólag. Darálja, préseli, sötétben elteszi. De a pincében is... Mennyi gonddal kell bánni vele, míg abból egy kristálytisza, ízes, zamatos bor lesz!

Ez a kép vonul végig az Ószövetségen, hogy az Úr, a Mindenható ilyen gonddal bánik a népével, amelyet arra választott, hogy majd belőle szülessen az áldás, a Megváltó.

De hányszor, de hányszor el kellett hangzania a szőlősgazda panaszának a szőleje felé, amit Izaiás is elmondott, hogy mit kellett volna még tennem a szőlőmmel, hogy mustos és ízes és leves fürtöket teremjen; mit kellett volna tennem, amit nem tettem meg, mert íme én fürtöket vártam és vadszőlőt hozott.

Eljön az áldás, elkezd tanítani az Úr Krisztus és folytatja tovább a szőlőnek a példázatait. Úgy is, ahogy az előbb hallottuk. Hogy a szőlősgazda a fiait kéri, hogy munkáljátok meg a szőlőmet. Aztán egy másik példázatban bérbe adja szőlőmunkásoknak, akik ki akarják verni a gazdát a szőlőjéből, sőt, az örökösét megölik. –

Az Utolsó vacsorán pedig az Úr bort vesz a kezébe. Nem vizet, nem likórt, nem pálinkát, hanem bort és azt konszekrálja. Mint ahogy búzakenyeret vett a kezébe és azt konszekrálta. És ott mondta el a szőlő példázatának a beteljesedését, hogy „Én vagyok a szőlőtő, az én Atyám a szőlősgazda és a szőlőműves, ti pedig a szőlővesszők vagytok. És az dicsóíti meg az én Atyámat, ha bő termést hoztok. És én küldelek titeket. Menjetek és teremjete. És a természetek maradandó legyen. De azt a szőlővesszőt, amelyik nem maradt meg bennem, azt az én Atyám lemetszi. És tűzre kerül és ég.”

Amikor mi szentmisén vagyunk, itt vagyunk az Oltáriszentségben közöttünk lévő Krisztusnál. Mint termés vagyunk itt. Mert ki mindenki fáradozott azon, hogy a mi hitünk megszülessen, felnőjön, megmaradjon és – teremjen: imádságot, áhítatot, leborulást, hitet, szeretetet.

Nagy dolog ez. De itt az adventi időben az Úr Krisztus színe előtt mindegyikünk fölteheti magának a kérdést: Jézusom, ha Te vagy a szőlőtő, én meg a Te szőlővesszőidnek már a termése vagyok, tetszik-e Neked amit bennem láatsz? Mert mi, emberek el tudunk vadulni még a keresztség után is. Aki nincs megkeresztelve, vagy nem katolikus keresztényként él, az nem az a termés, amit az Úr Krisztus joggal elvár. Vagy meg vagyok keresztelve, de vadként élek. A szívem tele van gyanúsításokkal, vádaskodásokkal, átkozódásokkal, tulajdonképpen gyűlölettel és jobb, ha nem szólalok meg. Mert a szavam olyan, mint valami mérgezett nyíl. Akit eltalálok, jaj neki!

A keresztség után is megtörténhet az emberrel ez az elvadulás, ezért jó az Úr Krisztustól megkérdezni, hogy „Jézusom, milyen vagyok, a gondolataim, a szavaim, cselekedeteim, a stílus ahogyan élek, kedved szerinti-e?”

Persze, erre mondhatjuk azt, hogy én szeretnék jó lenni, de nem lehet. A környezetem tele van ellenségekkel, jó barátom csak egy-kettő, még a családon belül is, és jobb, ha nem kezdem sorolni az ellenségeimet.

Erre az Úr Krisztus egy odafigyelő léleknek csak annyit mond: „Nem emlékszel rá hogy én mit tanítottam nektek és neked?” Mert az Utolsó vacsorán mondta, hogy „ti már tiszták vagytok a tőlem kapott tanítás miatt”. Az Ő tanítása tisztít. És Ő tanította, hogy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket, s mi több, szeressétek az ellenségeiteket.

Ha a szívem tele van ellenségeskedéssel és azzal igazolom, hogy nekem annyi ellenségem van, akkor az Úr Krisztus kettőt kérdez: Tényleg ellenséged? Megkérdezted már tőle, hogy ellenségem vagy-e? – És ha igen, akkor hol van belőled az ellenségszeretet? Hol van belőled az az odaforduló, szelíd jóság, ami azt a vadat egyedül tudná megszelídíteni?

De tegyük fel, hogy ellenséged és egy vad ember. Ha te is vadul közeledsz hozzá, ebből kakasviadal, vagy bikaviadal lesz, s valószínű mind a ketten holtan maradtok ott a csatatéren. Ha pedig tudsz szelíd lenni, tudod jósággal fogadni és elszenvetni az esetleg szándékos ellenségeskedést, lehet, hogy holtan maradsz a csatatéren, de ártatlanul haltál meg és

számtalan a példa arra, hogy az ártatlant meggyilkoló áldozata fölött eliszonyodik, hogy mit csináltam? És bűnbánatot tud tartani.

Ez a szőlőkép sokszor vigasztalhat. Mikor az ember úgy érzi, hogy most mintha ledaráltak volna; vagy mintha présbe fogtak volna és a prés nem enged. Szorít. Vagy most olyan magányban vagyok, amihez csak egy sötét pince fogható. Jó, ha az embernek eszébe jut, hogy ez a szőlő levének az útja. Így lesz belőle ragyogó fényű, illatos, zamatos bor.

A Szűzanya élete, meg Szent Józsefé is, az összes szenteké ez. Akiknek élete végén fölragyog, hogy nézd csak mi lett belőle! S ők mind biztatva mondják: merjetez hinni! Merjetez remélni! Merjetez szeretni!... Azután majd meglátjuk, hogy mi lesz belőletek.

Segítsen nekünk maga a Szőlősgazda, Aki nem bérlője a szőlejeknek, hanem Gazdája! Éppen ezért szereti a szőlejeket. Segítsen nekünk! Adja nekünk a kegyelmét, hogy meghalljuk, meglássuk, hogy mi az, ami a Gazda szemét bántja, és adja a kegyelmét, hogy végig tudjuk járni azt az utat, amit – személy szerint – mindegyikünknek végig kell járnunk ahhoz, hogy a végén büszke lehessen ránk a Gazda, és a mi Urunk, aki meghalt értünk, hogy mi szentek lehessünk. Amen.

Ádvent harmadik szerdája 2004. december 15.

Napi könyörgés

Add meg, kérünk, mindenható Istenünk, hogy Fiad eljövételének közelgő ünnepe orvosolja földi életünk bajait, és eszközölje ki számunkra az örök életet. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

*Szentlecke Iz 45 6b–8. 18. 21b–26.
Evangélium Lk 7, 19–23.*

Testvéreim! Az ókorban, ha egy várost meg akartak ostromolni, a környéken a gyümölcsfák kivételével kivágták a fákat. Részben azért, mert hadianyagként kellett az ostromhoz, részben azért, hogy jelezzék: itt az élet halálra van szánva. A mai ökológusok is hányszor elmondják, hogy nemcsak egy vidéken, az egész Földön veszélybe kerül az élet, ha kipusztulnak az erdők.

Amikor Keresztelő Szent János megszólalt és azt mondta, hogy „tartsatok bűnbánatot, mert a fejsze már a fák gyökerére tétetett és kivágnak minden fát, amelyik gyümölcsöt nem terem" ilyen ostromállapotra hívja föl a figyelmet. És mondja, hogy teremjetez a bűnbánat méltó gyümölcsét mind. Ne hivatkozzatok, és ne mentegetőzzetek és ne igazoljátok magatokat azzal, hogy Ábrahám ivadéka vagytok. Teremjetez a bűnbánat méltó gyümölcsét. Ezt elmondta a királyának is. Heródesnek, meg az ágyasának is. Emiatt kerül János börtönbe. Mert a hatalom és az asszony, az ágyas nem tűri, hogy őt bűnbánatra figyelmeztessék.

Az Egyház végig a történelmében ezt a küldetést teljesíti, hogy hirdeti a bűnbánatot. Hirdeti az örömhírt, hogy a Megváltó eljött. És azoknak, akik bűnbánatot tartanak és hisznek Ben-

ne, azoknak adja az életet. Megkíméli őket, sőt, segít többet teremni. De ahogyan az embernek el kellett menniük Keresztelő Jánoshoz, úgy kell nekünk elmennünk az Üdvözítő Krisztushoz. Mert ha nem, végig lehet élni egy életet, esetleg nagyon sikeresen. Sőt, minél nagyobb a siker, annál nagyobb a veszedelem. Mert a tapasztalat azt mutatja, hogy amíg valaki a hatalomért küzd, sőt, hatalma van, amíg valaki sikeres ember és sikert sikerre halmoz, amíg az ember egészséges és élvezetet élvezetre tud halmozni, nem jut eszébe, hogy baj lesz. Aztán mikor baj lett, és nincs mellette valaki, aki a katolikus Egyházat képviseli és azt mondja neki, hogy „Bajban vagy, persze, de gyere... nincs az a bűn, amire nincs bocsánat, ha megbánod. Gyere, én el tudlak vinni a megbocsátó Krisztushoz...” – ha nincs mellette ilyen valaki, rá nem jön, hogy hol kell keresni a bajra az orvosságot.

Mi akik a katolikus Egyházban élünk, egy évben legalább kétszer, ilyenkor Adventben, aztán Nagyböjtben halljuk a bűnbánatra hívó szót: tekintsünk magunkba, tartsunk bűnbánatot, és ha kell, gyónjunk meg. Mert az Egyház tanítja, hogy a bűnbánatnak a vége a megbocsátás, aminek a rendes útja az, hogy ha halálos bünt követtem el, el kell mennem az Úr Krisztust képviselő, fölszentelt paphoz és meg kell gyónnom. És ebben az az isteni örömhír, hogy nem kell arra várnom, hogy valaki keresetlevelet nyújtson be ellenem és perbe hívjanak, aztán a bíró előtt meg kell vallanom a bűnömet. – Nem kell megvárnom. Hanem ha megszólal a lelkiismeretem, hogy ahogyan vagyok és amit tettem, nem tetszett az Úrnak, elmehetek és rendezhetem Vele a kapcsolatomat. És nem vagyok kiszolgáltatva annak a kétségnek, hogy nem tudhatom, bocsánatot nyertem-e? Mert ha elmentem és őszintén gyónok, hallom az Egyházban a feloldozó Krisztus hangját és szavát: „Én feloldozlak téged bűneidtől... Menj békében.” – És elégtételül kapok egy kis feladatot, hogy ha tényleg jó akarsz lenni, akkor imádkozz és figyelj.

Igen ám, csak ezekben az években, amelyekben mi élünk, eleinte csak hallottuk, hogy paphiány lesz. Statisztikákat kaptunk tíz évvel ezelőtt, öt évvel ezelőtt, hogy előregedik a papság, és úgy látszik, nincs utánpótlás. És én nem tudom, hogy jártak-e már úgy a testvérek, hogy elindulok, mert érzem, hogy gyónnom kellene, és napokon át, heteken át nem találok alkalmat a gyónásra. Vagy zárva van a templom, vagy a pap nincs otthon, üres a gyóntatószék. – Mi lesz ebből?

Voltak már az Egyháznak olyan periódusai, amikor nagyon nagy paphiány volt. De ez nem jelenti azt, hogy az a nemzedék kárhozatra volt ítélve. Mert a szentgyónásban egy lélek és az Isten találkozik – rendes körülmények között. Ha erre nincs mód, az Egyházban vannak rendkívüli módok is. Az egyik ilyen rendkívüli mód a tökéletes bánat. Amikor egy lélekből fölfakad az őszinte ima, hogy Istenem, én tudom, hogy nekem most gyónnom kellene. Mennék is, de nincs hova. Éppen ezért most az irántad való szeretetből bánom, amit tettem. Mert most sejtem már azt, hogy mennyi szeretetet utasítottam el. Mennyi figyelmetlenséggel voltam Irántad, és esetleg évek vannak mögöttem, melyeket a hatalomért, a pénzért, az élvezetekért való küzdelmekben és másokkal való viadalokkal töltöttem – és most már látom, hogy kár volt. És nem tudom meggyónni. De bánom. Bánom, mert most már szeretnék szeretni! – És az Egyház tanítja, hogy ez megtisztítja a lelket és megszabadítja a kárhozat veszedelmétől. – Ugyanakkor megmarad a kötelezettség, hogy amikor módod lesz rá – és halálos bűnöd volt – gyónd meg.

Amíg ilyen körülmények vannak, amilyenek között mi még itt élünk, ne hagyjuk az utolsó napokra a karácsonyi szentgyónást. Akkor se mulasszuk el, ha utoljára két hónappal ezelőtt gyóntam. Mert azt mindegyikünk csak önmagáról tudja, hogy Istenem, mennyi hálával tartozom Neked a megbocsátásaidért! Mi mindent megbocsátottál már nekem, mi minden bajból kiszabadítottál! Adtad a látást, hogy megismerjem magamat. Adtad a mozgási lehetőséget, hogy eljőjnek és eljárjak Hozzád. Adtad a lelkemnek az életet. Hála Neked érte!

Aztán, ha a környezetünkben van valaki, aki már túl van a nagy viadalokon, a hatalomért, a pénzért, az élvezetekért és már megtapasztalta, hogy amíg az ember ezekért viaskodik, mindig valami csillapíthatatlan nyugtalanság marad vissza a szívében, meg a szomorúság, hogy nem ezt kerestem. Ez se az. Megint becsaptak. – Egy ilyen lélek mellett meg lehet szólalni, hogy talán rossz helyen kerested az örömet. Gyere el velem a templomba. Hallgasd meg a tanító Egyházat. Aztán tarts bűnbánatot. S meg fogod látni, hogy az, amit esetleg évtizedek viaskodásaival kerestél, azt ott a templomban, a csöndben, az Úr Krisztusnál, a szentségi Jézusnál megtalálod. A békédet, a reményt, meg azt az örömet, hogy az egyetlen, élő és igaz Isten, Akin kívül nincsen más, üdvözíteni akar. Azt akarja, hogy boldog légy. Te is. Mindenek után. Amen.

Ádvent harmadik csütörtöke 2004. december 16.

Napi könyörgés

Mindenható, irgalmas Istenünk, ki látod, hogy a te szolgálód bánkódnak bűneik miatt, kérünk, megváltást hozó Egyszülötted eljövételével deríts örömeinkre minket. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 54, 1–10.*
Evangélium *Lk 7, 24–30.*

Testvéreim! Amikor a szentek merik használni a szerelem szót Isten és az emberi lélek, az Úr Krisztus és az Egyház kapcsolatára, tudják ám ők is, hogy hitetlen füllel hallgatva, vagy bűnös lélekkel hallgatva ezt a képet, cinikusan és gúnyosan föl lehet kacagni. És az Egyház mégis használja ezt a szót, mert tudja, a tagjaiból tudja, a becsületes, házasságban élő hívekből tudja, hogy a szerelem milyen komoly dolog!

A teremtő Isten a szerelmet nem zátonyra futásnak gondolta el, hanem életnek. Ezért van az, hogy az Ószövetségen – az egészen, sőt, az egész Üdvtörténeten – nemcsak a szőlő képe vonul végig, hanem a menyasszony és a vőlegény kapcsolatának a képe is. A prófétáknál tűnik föl a kép, hogy a Mindenható Ábrahám ivadékait, akiket arra választott ki, hogy bölcsője legyen a mindeneket megváltó Krisztusnak, úgy szereti, mint vőlegény a menyasszonyát. Meg is tesz érte mindent. De – mondják a próféták egybehangzóan – ez a menyasszony mintha nem értené, hogy ki ő. Mert vagy süket és vak, vagy hűtlen és elhagyja a vőlegényét. Elhagyja a menyasszonyi hűségét s nem törődik magával. Ez a kép végigvonul az egész Üdvtörténeten, s az utolsó könyvben, a Jelenések könyvében Szent János leírja a látomását, amelyben látja, hogy ott a végén, amikor minden beteljesedik, az üdvözült emberiség olyan lesz, mint a vőlegényének fölékesített kész és szép menyasszony. – A kép vonul végig az Üdvtörténeten.

Amikor az Egyház használja ezt a képet, és arra tanít, hogy „Ember, téged azért teremtett az Isten, hogy szerethessen; arra teremtett, hogy tanuld meg szeretni a te Uradat, Istenedet

teljes szívedből, teljes lelkedből, mindenestül", akkor azt tanítja, hogy ilyen lelkekből áll az Egyház, mint nagy közösség, mint az emberiség, mint menyasszony. De ehhez bűnbánatra van szükségünk.

A bűnbánó lelkület nem velük születik, hanem lassan alakul ki életünk folyamán. Nem úgy, hogy szerencsés ember, akit 6-7-8 éves korában a szülők, a hitoktató meg a plébános úr elvezetnek az első szentgyónásig, meg az elsőáldozásig és akkor a bűnbánat már rendszerben is van, utána csak néha meg kell gyónni. Még csak nem is úgy, hogy kb. a 18. életévedre magától kialakulna bennünk.

Nem egyforma gyorsasággal érnek a lelkek, mint a gyümölcsök sem. Vannak korán érők, vannak későn érők. A lépések azonban azonosak. A dolog azzal kezdődik, hogy megismerem a törvényt, megismerem az Isten és a felebaráti szeretet alapszabályait, aztán elvétem. A bűnbánó lelkület azzal kezdődik el, hogy elhiszem, hogy elvitettem. És ez rendszerint tanítás hatására történik meg, amit az Egyházban a szülők, hitoktatók, jó barátok közvetítenek. Megtanulom, hogy mi számomra konkrétan a bűn, bánom és elkezdem gyónni a konkrét, elvétett tetteimet. Lassan rájövök, hogy mik az én alapvető bűneim. Megint, tanítás hatására fölfedezem, hogy tulajdonságaim vannak, rosszaságaim vannak, amikre elég nem oda figyelni. Elég egy kicsit elszunnyadnom, és már ki is bújt belőlem a rosszaság. Az a bizonyos vadállat, amelyiknek a természetét örököltem, amelyből szelídülnöm kell.

A bűnbánó lelkület alakulásának a következő fázisa ez, hogy elkezdek gyanakodni magamra, hogy talán még nem is ismerem, hányféle rosszaság lakik bennem. Szembefordulok a rosszaságaimmal és elkezdek küszködni a jóért.

Ezek a rosszaságok nemcsak a konkrét bűneim, hanem a türelmetlenség, s ha fiatalabb vagyok, akkor még a szemtelenség, később a gúny vagy a gyűlölet is téma lesz a szentgyónásomban. Rájövök: könnyebben küszködöm a rosszaságaimmal, ha gyónok. Mert jelet adtam a mennyország felé. Jelet adtam az én Uram felé, hogy kezdem már tudni, hogy mik az én bajaim. Jézusom, segíts! Gyógyíts meg!

Miközben lassan érik a lélek a bűnbánatban, előáll az a helyzet, hogy a lelkiismeretünk kezd előre szólni: „Most vigyázz! Most találkozol valakivel, aki általában föl szokta benned lobbantani ezt vagy azt a rosszaságodat. Vagy most jön egy olyan helyzet, amiben vigyázz, mert általában el szoktál esni.”

Életünk végére érlelődik meg bennünk egészen az a bűnbánó lelkület, amelyik tudja, hogy „Istenem! Jézusom! Ha meg nem gyógyítottál volna, ha meg nem bocsátod a bűneimet és el nem indítasz a szelídülésnek az útján, én elvesztem volna. De elindítottál. Hála Neked érte!”

A rosszaságaink egyébként olyanok, mint a moly. Az Úr mondta is, hogy ne a földön szereztek magatoknak kincset és ne a földbe ássátok el a kincseiteket, mert ott megeszik a férgek..., és akármilyen ládába rakod el a drága ruháidat, megér a meglepetés, hogy megették a molyok... – vagy ellopják.

Nem kis élmény volt magam számára: egyszer csak a szobámban látom, itt is, ott is föltűnik egy molylepke. Tűvé teszem az egész szobát, töviről-hegyire. S hol találom meg a fészket? A nadrágom hajtókájában. Hát, elállt a lélegzetem. – A rosszaságok ilyenek. Ott bújnak meg, ahol az ember nem is gyanítja. S nem is gondolja mindaddig, amíg a bűnbánó lelkület el nem kezd benne növekedni. Mert ha nincs bennem bűnbánat, akkor önmagammal szemben elfogult vagyok, gyanútlan és csodálkozom azon, hogy a többiek nem ünnepelnek.

Ha ellenben a bűnbánó lelkület elkezd valakiben élni, akkor mindent képes föltételezni magáról. És bárki, bármi rosszat mond róla, meg tudja toldani azzal, hogy „Ez semmi. Ha azt tudnád rólam, amit én tudok magamról, ennek a hatványozott változatát mondtad volna. Úgy hogy még keveset tudsz, pedig azt hitted, hogy most a földre döngöltél engem. Nem! Én jobban ismerem magamat, mint te engem.”

Szent János is, mint az összes próféták a bűnbánatra hívtak. És amikor az Úr Krisztus megszólalt, az első mondata ez volt: térjetelek meg. Tartsatok bűnbánatot és higgyetek az Evangéliumnak. Higgyetek az örömhírnak, hogy van bűnbocsánat. Én azért jöttem, s azért halok meg.

A bűnbánat az Advent idején ahhoz a készülődéshez hasonló, amit a Szűzanya és Szent József tett Betlehemben, abban a barlangistállóban, amit nekik ki kellett takarítani. Meg is tették. A jászol, amibe a Szűzanya bele tudta fektetni a kicsi újszülöttet, ki volt bélelve. Puha szövetekkel, amit ő maga szőtt. Kicsi Jézust nem szúrta a szikla, amin feküdt.

Egy bűnbánó, gyónó, jóra törekvő lélek Neki ilyen. Föld ugyan, hiszen porból vagyunk, de nem szúrjuk meg Őt, hanem várjuk. Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, a Szeplőtelen, meg Szent József is bűnbánó lelkületűnek lenni és gyarapodni a bűnbánó lelkületben. Amen.

December 17. péntek 2004.

Napi könyörgés

Istenünk, ki az emberi természet Teremtője és Megváltója vagy, és úgy akartad, hogy örök Igéd a mindenkor Szűz Mária méhében testet öltjön, tekints jóságosan könyörgésünkre és engedd, hogy Egyszülötted, aki magára vette emberségünket, tegyen minket isteni életének részesévé. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

*Szentlecke Ter 49,1–2.8–10.
Evangélium Mt 1,1–17.*

Testvéreim! Amikor halljuk az Evangéliumot, hogy van bűnbocsánat, lehet szelídülni, lehet jóra törekedni, fölmerülhet a kételkedő kérdés: Lehet, hogy ez másokra érvényes, de honnan tudhatom, hogy ez az örömhír nekem is szól?

Az Egyház meri tanítani, hogy onnan tudhatod, hogy ember vagy. S ne azt a kérdést feszegetsd, hogy érvényes-e rád az örömhír, hanem azt a kérdést tedd föl, hogy ember vagy-e? Ezt vizsgálj meg.

Azt pedig, hogy ember vagy-e, azon lehet lemérni, hogy mennyire gondolkodol? Mennyire vannak megfogalmazott vágyaid? Mennyire látsz a jövőbe? Mennyire hiszel? Ezen mérheted le, hogy ember vagy-e, s milyen fokon vagy ember. Mert amilyen mértékben ember vagy, az örömhír annyira szól neked is. Mert az örömhír katolikus. Sem időhöz, sem térhez, sem fajhoz, sem tudáshoz, semmihez nincs kötve. Az embernek szól.

Múlik az idő, s ha a lélek él, lassan rábólint: tényleg, amiket hallok az Egyházban, hacsak egy kicsit is törekszem rá, hogy meghalljam, és küszködöm azért, hogy tegyem, amire indításokat kapok, sorra igaznak bizonyul, amit hallottam. Rám is érvényes az örömhír. Ezek a gondolatok a fiatalokat foglalkoztatják.

Az idősebbeknek a mulandóság jelenthet komoly nehézséget. Ők elmondhatják: „Jó, jó, de én azt látom magam körül, hogy az idő, mint a rozsdá, mindent szétmorzsol. Legyen szó egy szépségkirálynőről: huszonöt év múlva ráncos öregasszony. Legyen szó egy sportolóról, egy olimpiai bajnokról, eltelik 30 év, s aki mint súlyemelő, kilökte a 250 kilogrammot, reszketeg öregember, aki egy háromkilós szatyrot nem tud hazavinni. Az ember megöregszik és az idő kimorzsol belőle szinte mindent. Mi történik akkor, ha az a kicsinyke Fiú, akiről mint örömhírt hallottam, hogy megszeli, mi történik akkor, ha ez a kicsinyke Fiú is megöregszik? Neki sem lesz már se türelme, se ereje, se kedve szelídíteni? Pedig még mennyire szükségem volna Rá! És mi lesz a következő nemzedékekkel?

A korosodó embereknek, magamat is közéjük számolva, minden életállapotban megdöbentő fájdalom, amikor azt látjuk, hogy az utánunk következő, fiatal nemzedék nem ismeri azt, amit mi már megtanultunk, és szétszedik, amit mi fölépítettünk. Azaz az utánunk következő fiatal nemzedékeknek éppen úgy, vagy még inkább szükségük volna a szelídülésre, mint nekünk, és mi történik akkor, ha az a kicsinyke Fiú is megöregszik, és nem fog többet szelídíteni?

Na, fiatalok is, öregek is, meghallhatjuk az örömhírt, hogy az a kicsinyke Fiú nem egyszerűen ember. Őt az idő nem tudja szétmorzsolni. Ő Istenember. A mi Istenünk. Örökkévaló szikla az Úr, aki nem változik. Az ember ideje múlik, Isten pedig örökkévaló. Az ember megöregszik, Isten nem! Az ember el tudja veszíteni az erejét is, meg a kedvét is, Isten nem változik! – És ez nem az Ószövetség Istenére érvényes, hanem az élő, igaz Isten ilyen. Ebből következően a Megváltó Krisztus is ilyen. Annak a kicsinyke Fiúnak a kedvessége, a szelídsége, a játékos kedve, amivel a medvét, az oroszlánt, a tigrist, a kígyót, mindent meg tud szelídíteni, ez a szelídítő szeretete változatlanul megmarad. Örökre. Akkor is megmarad majd, amikor ennek a világnak már vége lesz, és akik megszeliültek, azok már mind ott lesznek – adja Isten, hogy ott legyünk! – Ő körülötte. Ő akkor is ilyen marad. És ez örömhír fiataloknak, öregedőknek egyformán.

Születés ünneplésére készülünk. Egy születésre, amelyik közel kétezer éve már megtörtént és itt van közöttünk Az, Aki megszületett.

A mai nappal az adventi idő az utolsó hetébe fordul. 17-e választóvonal. Hátralé, a két székre, két dobozba újra odatettünk egy imalapot, rajta a Magnificatot, meg hét antifonát. Az Ó-antifonákat. Mert a következő napokban, egészen 24-ig, este, a vesperásban az Egyház fölsóhajt: „Ó, Istenem! Istenünk...!” – és elmondunk róla hét próféciát és hívjuk, hogy Jöjj, Te, Aki megszülettél, s már ezt a földi életet leélted. Ismered, mit jelent embernek lenni. Jöjj és segíts! És elénekeljük Hozzá a Szűzanya hálaénekét, a Magnificatot. A Szűzanyáét, aki mindegyikünknel előbb és jobban, tökéletesebben átélte azt, hogy tényleg örökkévaló Úr az Isten. És ha egyszer Ő valamit kimondott, az úgy marad és megvalósul. – Miközben lejátszódott a nagy dráma, Szent József és közte. És József nem dobta ki. Nem dobta oda martalékul a kíváncsi, rágalmakra rendkívül fogékony embereknek azzal, hogy: kövezzétek meg, mert gyermeket vár és nem tőlem. – Nem. József örzi őt. – Mária pedig Erzsébetnél énekelni kezd a *Magnificat*-ot: Szent az Isten. – És amit Ábrahámnak megígért, történik. Annak ellenére, hogy az ígélet és a mai pillanat között eltelt közel kétezer év. Benne minden emberi gyengeséggel, gyarlósággal, hitetlenséggel, amit az ember rosszat képes megcsinálni, ott van. És az isteni bölcsesség, amelyik uralja a létet, uralja a világot és uralja az embert, - ez az isteni bölcsesség íme itt van – énekl a Szűzanya. És énekl az Egyház.

– Az első antifóna úgy szólítja meg Öt: *Ó, Bölcsesség! Aki a kezdettől a végig mindent átfogsz és elrendezel, jöjj és taníts minket az okosság útjára.* Hogy gondolkodó emberek legyünk. Meghalljuk azt, hogy miféle örömhír hangzik el felénk. És merjük elhinni.

És most, az Oltáriszentség évében ez a hét Ó-antifóna elhangozhat a szívünkben az itt jelenlévő Krisztus felé. Ebből egy nagy felfedezés fakadhat. Mégpedig az, hogy azok az imádságok, amiket az Egyház hoz magával évezredek távlataiból, ezek az imádságok – aktuálisak. Nem arról van szó, hogy idézek egy régi szöveget, ami irodalomtörténetileg rendkívül érdekes és stílusosan nagyon szép, és ragozhatom föl és alá – nem erről van szó. Amiről ezek a szövegek szólnak, az itt van! Az a bölcsesség, Akit szólítunk, az itt jelenlévő Úr Krisztus. Ő az, Aki – mert Isten Fia – kezdettől a végig mindent átlát. A nagy történelmet is és a mi kicsi életünket is. És ezért, amikor Hozzá imádkozunk, furcsa helyzetben vagyunk. Beszélek Valakihez, Aki jobban ismer engem, mint én magamat, és látja az egész életemet. A fogantatásomtól kezdve a halálomig. És még utána is. Ő mindent lát.

És amikor kérjük Öt, Ő mindent azért hallgat meg, hogy a vége, az életünk vége jó legyen. Úgy hallgat meg, hogy a maga részéről megtegye – akár a szelídítő kicsi Fiú szelíd szeretetével, akár a maga mindenható isteni hatalmával – megtegye azt, amire szükségünk van az üdvösségünkhöz.

Ezt fölfedezni óriási pillanat! Nagy kegyelem! De megváltozik tőle az embernek a látása, ha ezt elkezdem érzékelni és egyre többször eszembe jut, hogy Ki az, Akihez ha templomba megyek, ellátogatok? Ki az, Aki – ha megáldozom – jön és a szívemben lakóhelyet vesz magának. – Az Örökkévaló! Akire rábízhatom az életemet, az enyéim életét is, a népemet is, az emberiség életét is. Rá lehet bízni. Mert Ő szeret minket.

Ezért hangzik minden áldott este, mikor egy nap lepergett és újra tapasztalható volt Isten gondoskodó jósága, a Magnificat a Egyház ajkán. Amen.

December 18., szombat 2004.

Napi könyörgés

Engedd kérünk, mindenható Istenünk, hogy akik a bűn igája alatt görnyedünk, Egyszülötted várva várt új születése által a régi rabszolgaságból kiszabaduljunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Jer 23,5–8.*
Evangélium *Mt 1,18–24.*

Testvéreim! Az Angyali üdvözlés evangéliumát hallva, amelyik úgy kezdődik, hogy „A hatodik hónapban Isten elküldte Gábor angyalt...” talán bennünk is felmerül a kérdés, amit hittanórákon kérdeznek a gyerekek, amikor azt mondják: „Atya, itt valami baj van... ha Gábiel a hatodik hónapban jött a Szűzanyához, akkor miért a tizenkettedik hónapban születik a kicsi Jézus?” Ők a kis fölvilágosultak, akik tudják, hogy kilenc hónap a terhesség

ideje és kiszámolják, hogy júniustól decemberig csak hat hónap telik el. Hogyan tudott a kicsi Jézus hat hónap után megszületni?

Úgy, hogy az a hatodik hónap, amikor Gábiel jön, nem a január után a hatodik, hanem a Zakariás-féle történet után a hatodik hónap. Gábiel örömhírt hoz Zakariásnak, az öreg papnak, akinek lassan keserűségbe fordult a lelke. Elmondhatta: „Uram, Istenem! Mindenható Úr! Te, Aki az élő és igaz Isten vagy, megvertél engem. Pedig a lelkiismeretem nem vádol bűnnel. Ujjal mutogatnak rám a kollégáim, a paptestvéreim, a rokonaim is, hogy még csak egy árva kislányt se adott neked az Úr. Hogyan merészelsz egyáltalán belépni a templomba? S vele kesereg a felesége, Erzsébet. – És jön Gábiel és mondja: „Téged nem megvert az Isten, hanem most kezdődik el, amire egész Izrael és Ádám óta az emberiség várt. Fiad születik, és Jánosnak fogod elnevezni.”

Az adventi időben a Szűzanyát és Szent Józsefet szoktuk szemlélni, hogy tanuljunk tőlük. Hát most ez a két öreg, a Zakariás meg az Erzsébet ugyancsak példa. Intő példák.

Első hallásra úgy tűnik, hogy ez az öreg pap nemcsak hogy elkeseredett, hanem talán még a hitét is elvesztette. Mert hallja a hírt, és a kérdése az, hogy „Honnan tudhatom én ezt?” – Valami támaszt kér a hinni akaró ember vágyával, aki azt kérdezi, hogy honnan meríthetem én a bátorságot arra, hogy elhiggyem, amit mondasz? Mert a tények, a természet rendje kizárja azt, amiről te beszélsz.

Ez az első, amiben Zakariás, az öreg pap intő példa. Ő ugyanis tudta, hogy nem is olyan régen, 13–14 évvel ezelőtt egy öreg rokon, Joachim és a sógornője, Anna asszony, öreg korukban kaptak gyermeket. Kaptak egy kislányt, akit Máriának hívnak, és most már 12–13 éves.

Az öreg Zakariás ezt tudta. Nemcsak mint puszta hírt, hanem mint a rokonságban történt eseményt, mert hiszen Erzsébet és Anna édes testvérek voltak, de mintha ezt Zakariás elfelejtette volna. Támpontot keres, honnan vehetné a bátorságot ahhoz, hogy elhihesse a lehetetlent, amit az angyal mond? És Gábiel nem hagyja ott azzal, hogy „Ha benned ennyi a hitetlenség és a kételkedés, akkor tűnj el innen!” – Nem ezt mondja neki, hanem jelet ad: „Nézd, én az Úrtól jöttem, hoztam neked az üzenetet, és onnan fogod tudni, hogy ezt elhiheted, és onnan merítheted a bátorságot, hogy megnémulsz. A jelet a tulajdon testeddel kaphod. Néma leszel addig a napig, amikor majd ez a gyermek, akiről én beszéltem neked, megszületik.”

A másik jel Erzsébet, aki éppen úgy keserűségben él, és egyszer csak megtapasztalja: gyermeket várok! Én, az öregasszony. Aki szintén tudhatott egyet és mást, nemcsak a nővérétől, Annától, hanem az üdvtörténetből ismerhetett néhány asszony-történetet, akikkel az Úr ugyanezt tette. De a férj, Zakariás néma. Nem tudja neki elmondani, hogy igazában miről van szó, és erre Erzsébet úgy értékeli ki a dolgot, hogy „Na végre, elvette az Úr az én szégyenemet! Most már nyugodtan odaállhatok a szomszédasszonyaim elé, hogy ide nézzetek!” Egyelőre nem tudja, hogy nem erről van szó, hanem arról, hogy magzata az az Illés-természetű próféta, aki a Messiás előfutára lesz. Ezt ő még nem tudja. De eljön az óra, amikor megnyílik az öreg Zakariásnak a nyelve, és el tudja mondani – Erzsébetnek is –, hogy honnan jött ez a gyermek. És mi lesz a dolga. De akkor már ott lesz annak a 13-14 éves Máriának a méhében a kicsi Jézus is.

Ezek nagy példák. Mert amikor fiatal korában hallja az ember az örömhírt, hogy szeret az Isten, és arra vagy teremtve, hogy fölfogd ezt, figyelj és halld meg a szót, amit neked az Úr üzen! – fiatal korában felébredhet az emberben a kérdés: „Honnan tudhatom én ezt?” Finomabb változatában így: „Honnan vehetem a bátorságot, hogy föltételezzem, hogy a Mindenható Istennek, a Szentháromságnak gondja van rám és igényei vannak velem

szemben? Ajándékai vannak számomra? Honnan vehetem a bátorságot, hogy ezt elhiggyem?"

Ezért olyan fontos az Egyház. A nagy Egyház is, a kisebb, a családi egyház is; a felebarátok is, akik példaként állnak előttünk, a körülöttünk élők is, és a korábban éltek is. Ezért nagyon fontos, hogy ismerjük az üdvtörténetet és odafigyeljünk a felebarátainkra. Akik minél távolabb vannak az időben, azaz minél öregebbek, annál inkább példái annak, hogy Isten törődik az emberrel.

Az öregedő ember pedig – már visszafelé tekintve – láthatja azt, hogy mennyi szeretettel, micsoda aprólékos gondoskodással törődik velünk – és velem – az Isten! Mert nem a természet logikája szerint tartunk ott, ahol tartunk. Ez főleg ránk, katolikusokra érvényes, akik szentségi életet élhetünk. Akik hétről hétre, esetleg napról napra találkozhatunk a szentségi Jézussal és fogadhatjuk Tőle az aznapra szóló kegyelmeket. Ezt főleg mi mondhatjuk el, és el is kell mondanunk: „Istenem, nem a természet logikájából vagyok az, aki vagyok.” És aki egy kicsit is szelídül, az egyre inkább látja, hogy honnan jöttem? Micsoda természettel indultam el, és hol vagyok most. Nem vagyok ott, ahol kellene. De azért odébb vagyok. Már szelídebb vagyok, mint tíz évvel ezelőtt, vagy húsz évvel ezelőtt. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok. És ezt mindegyikünk elmondja. El kell mondanuk. Hát, ne felejtjük el!

Aztán a mai esti imának az antifónája szólítja a nagy Törvényhozót, aki a Sínai-hegyen szövetséget kötött a népével és törvényt adott. Őt szólítjuk, Aki az Oltáriszentségben itt van közöttünk. – És amikor elmondja az új parancsot – *szerezzétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket* –, ugyanaz az isteni hatalom szólal meg. Ennél nagyobb törvény nincsen.

Készítsünk hát a szívünkben szállást a kicsi Jézusnak! Akit nem zavar az, hogy az a szállítás, ha tiszta, csak olyan, mint egy betlehemi barlang, és egy jászol, ha ki van bélelve. Ha egy emberi szívben ott van a bűnbánat, meg a hinni akarás, meg a szeretet, akkor az Úr Jézus jön és jól érzi magát a szerető, emberi szívekben. Amen.

**Ádvent negyedik vasárnapja „A” évben
2004. december 19.**

Napi könyörgés

Kérünk, Urunk, öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által Szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztyje által a föltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Mik 4,1–4; 5,1–4a.*
Szentlecke Zsid 10,4–11.
Evangélium Lk 1,39–56.

Testvéreim! Mózes, amikor a negyven éves pusztai vándorlás után búcsúzott a népétől, azt mondta nekik: „Gondoljátok meg mi történt velünk ott, a Sínai-hegyen! És véssétek a szívetekbe, el ne felejtsetek, hogy nincs még egy olyan nép, mint mi, amelyikhez az istenei olyan közel volnának, mint mihozzánk az Úr, Aki minket kihozott Egyiptomból és szövetséget kötött velünk. De ne gondoljátok, hogy azért van hozzánk ilyen közel, mert mi olyan kiválóak vagyunk. Épp ellenkezőleg. Azért jött éppen hozzánk ilyen közel, hogy megmutassa micsoda ereje és szeretete van Neki, hogy a legkeményebb nyakú népet is a szolgálátaba tudja hajtani. El ne felejtsetek!” – De elfelejtették.

Amikor Izaiás Ácház királyhoz beszél, éppen egy ilyen nagy feledékes korszakot élt meg Izrael. Háborúzott, szövetségeket kötött, s mint korábban is, megint kiderült, hogy a szövetségkötés nem ér semmit. Az ellenség erősebb. Akkor adta az Úr a jelet: majd *a szűz fogan és Fiút szül*. S az lesz a neve, hogy *Emmanuel*, Velünk az Isten.

Lepergett Izrael történelme, s nemzedékről nemzedékre megmutatkozott, hogy az ember feledékeny és valami ördögi körbe van zárva, mert minden nemzedék ugyanazokat a bűnöket követi el. Először felejt, azután vétkezik.

De amikor Gábrriel jött, köszöntötte Máriát, és Mária igent mondott, ebből az ördögi körből megtörtént a kitorés. Eljött az, Akire nemcsak Izrael, a választott nép, hanem az egész emberiség várt.

Amikor Szent Máté írta az Evangéliumot, akkor már az Egyház már harminc–negyven éve élt. Nagypéntek és Pünkösd után vagyunk, és Máté fontosnak tartotta leírni, hogyan is történt Jézus születése, hogy olvasói felismerhessék, hogy mindez azért történt, hogy beteljesedjék, amit a próféta által az Úr mondott. Hogy a szűz fogan és fiút szül és annak a fiúnak az lesz a neve, hogy *Velünk az Isten*.

Mi most Karácsonyra készülünk, ennek a „Velünk az Isten” Gyermekek születésére. Aki később, amikor már Keresztelő János Őt bemutatta és már tanít, azt mondja majd, hogy: „Boldog, aki nem botránkozik meg bennem.”

Nem könnyű érteni ezt a mondatát. Benne közel jön az Isten az emberhez – lehajol hozzánk és értünk, valóságos emberként –, közel van hozzánk Ő, az Isten. Amin meg lehet botránkozni az az, hogy de ennyire jön közel?! Ennyire, hogy a külsejét tekintve semmiben sem különbözik az emberektől? Sőt. A szolgálta alakját öltötte magára! Úgy volt a tanítvá-

nyai között, a betegek, a leprások, a halottak között, mint aki szolgál. Ennyire tud közel jönni hozzánk az Isten.

Ehhez hozzá kell tennünk: és ez még nem is minden. Mert az Oltáriszentségben, meg a többi szentségekben, de főleg az Oltáriszentségben még közelebb jön. Nem egyszerűen emberként van az emberek között, hanem eledelül adja a tulajdon testét.

Emlékezzünk rá, amikor Jézus erről kezdett beszélni a kafarnaumi zsinagógában, a hallgatóság megbotráncozott. Megütközött, összenéztek, hogy ez egy örült. Hogyan adhatja ez a testét eledelül nekünk? Kemény beszéd ez! És otthagyták.

Nagy titok, amit Ő ott mondott, s még nagyobb, amit megtett, amikor az Utolsó vacsorán kezébe vette a kenyeret, és ránk hagyta az Oltáriszentséget.

A Szűzanya meg a szentek, akik ezt értették, és valóban befogadták Őt, ők mondják el, hogy ez csak akkor érthető, ha elhisszük, hogy bennünket szeret az Isten, mégpedig szerelemmel szeret.

Hogyan is halljuk az Énekek énekében a két szerelmes beszélgetésében? Amikor azt mondja a menyasszony, hogy: „Tégy engem, mint pecsétet a szívedre... A szerelem erősebb, mint az alvilág. És ha az ember minden vagyonát odaadta a szerelméért, úgy ítéli, nem adtam érte igazában semmit, mert a mindent kaptam meg benne.” – Ezért vannak a szerelemnek túlkapásai, ha kívülről nézem. Ezért nevezhetem örültnek a szerelmeseket – kívülről. A szerelem azonban, ha igaz, akkor tudja: mindent érdemes odaadnom azért, akit szeretek.

És a mi Jézusunk nem a vagyonát adta oda, hanem az életét. Először letette a maga isteni dicsőségét, emberként eljött értünk és meghalt értünk. Hogy ez mit jelent, azt csak akkor kezdjük sejteni, ha némi helyes fogalmunk van a szerelemről.

Előttünk van még Advent utolsó hete. A hátsó padra ezért odatettük az Advent utolsó hete vesperásának, esti imájának az antifónáit, meg a Magnificatót. Azokat a sóhajokat, amik úgy kezdődnek, hogy *Ó, bölcsesség, Ó, Adonáj, Ó, Jessze gyökere, Ó, Törvényhozó, Ó, Napkelet...* Ezekben az antifónákban az emberiség nagy vágyai szólalnak meg: „Jöjj el!”

Az Egyház Advent idején ébresztget, hogy ne távollévőként hívd! Már eljött! Itt van! És ha szereted Őt, akkor részed lehet mindabban, ami az Övé. Részed lehet az ő életében.

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, meg Szent József, akik elsőként élték át azt, hogy mit is jelent, hogy közel van hozzánk az Isten! Meg mit jelent az, hogy a szerelemnek a szertelenségével és a túlkapásaival hajol oda a Mindenható, a Szentháromság hozzánk, emberekhez. Ezért tudják tanítani, hogyan lehet erre készülődni, és amikor jön az, Akiért mindent oda lehet adni, akkor hogyan kell Vele bánni. Hogyan kell Neki megadni a szót, vagy hogyan kell körülötte szemlélődve hallgatni, és csak nézni Őt és örülni Neki. Mert Ő azért jön, hogy nekünk életünk legyen. Hát engedjük és akarjuk, hogy az Ő élete a miénk legyen.

**Advent negyedik vasárnap „B” évben
2008. dec. 21.**

Olvasmány 2Sám 7,1–5. 8b–11. 16.

Szentlecke Róm 16,25–27.

Evangélium Lk 1,26–38.

Testvéreim! Akinek van füle, az az ádvent idején egyszer csak meghallja, hogy két nagy találkozásra készülhetünk. Azt mindenki tapasztalja, hogy az idő múlik. Egy-egy életnek az ideje elfogy. De azt már nem mindenki érti meg és fogja föl, hogy ezt az időt visszafelé is lehet számlálni, várakozással és készülődéssel arra a nagy találkozásra, amikor innen a földről a halálban megjelenik az ember az Istene előtt és ítélet hangzik el.

Van egy másik nagy találkozás, amikor az egész emberiség a történelem utolsó napján, a végítéleten ott áll majd Isten előtt és egymás előtt. És ahogy az Úr mondta, ott megtörténik a nagy szétválasztás, véglegesen. Erre is készülni lehet. Várni lehet ezt a nagy találkozást is. És ehhez Ádvent folyamán kapunk két nagy modellt, mintaképet: a Szűzanyát, a Szeplőtelenent és az ószövetség választott népét, Izraelt. Mind a kettő fontos, hiszen az élet mindig személyes, de közösségbe ágyazottan létezik, bontakozik vagy elsorvad.

Az Olvasmányban hallottunk egy nagy ígéretet, ami Dávidnak szólt személy szerint, de a népet érintette. Az ígéret arról szólt, hogy nem te, Dávid fogsz nekem, a te Istenednek, a Mindenhatónak házat építeni, hogy abban lakjam, hanem én építek neked házat. Nem kőből és nem cédrusfából, hanem uralkodó-házzá teszek. Belőled származik majd nemzedékről-nemzedékre az én népem királya, mindaddig, amíg jön majd egy ivadékod, Akinek én az Atyja leszek, Ő meg az én Fiam lesz – mondja a Mindenható – és az Ő országának nem lesz vége. Míg az összes többi, belőled származott Dávid-házi király uralma korlátolt lesz az időben, mindegyiknek el fog fogyni az ideje, annak a végső ivadéknak az ideje nem fog el, mert ő lesz a Krisztus.

A Szentírás elmondja könyvről-könyvre, hogy Dávid házában mi lett ezzel az ígérettel, és a nép, mint közösség hogyan bánt mindazzal, amit az Úr ígért.

A Karácsony történetében ott van a nagy intő példa, hogy amikor ez az ígért ivadék érkezik, Dávid családja, Dávid háza nem fogadja be. Nincs számukra hely. Egy kicsi kis kamra sem, ahol meghúzódhatnának, ahol megszülethetne az az ígért ivadék. Hanem csak kinn, a városon kívül a pásztorok barlangja adatik nekik. És ebben ott van az intő példa, hogy nekünk, embereknek mennyire óvatosoknak kellene lennünk a közvéleményünkkel. Meg a többségi véleményeinkkel. Mert vagy nem ismerjük föl az igazságot, vagy fölismertük és nagy ricsajjal és kiabálással elme gyünk mellette.

De itt van az ellenpélda, a Boldogságos Szűz személyében, meg Szent Józsefben. A Szeplőtelenben, aki hallja, hogy fiad lesz, Jézusnak fogod hívni és Nagy lesz! Ő az az ivadék, aki Dávid házában király lesz, és országának nem lesz vége. – Micsoda örömhír ez! Erről mondja Szent Pál, hogy misztérium ez, amelyre amióta csak az idő létezik, csend borult. És most, most a mi fülünk hallatára hangzik a kinyilatkoztatás, hogy jöjjetek és lássátok és ismerjétek föl!

Persze Szent Pál ezt már úgy tudja mondani: Ismerjétek föl, hogy a Megfeszített az, Aki a halálával vette át azt az örökké tartó uralmat, aminek nincs vége...

De a Szűzanya, meg Szent József ugyancsak intő példa, hogy a tisztaszívű ember veszi észre, hogy egyáltalán hangzik feléje egy üzenet és amikor hallja, nem értelmezni kezdi elemeire szétszedve, lehetőleg közösségben ütköztetve a véleményeket és közben, amiről szó volt, az már réges-régen porrá vált, hanem figyel és engedelmeskedik. Nem azt kutatja, hogy miért most, miért pont én, miért pont így, hanem meghajlik és észreveszi, hogy most, ebben a pillanatban a hallott üzenetért mit lehet és mit kell tennem?!

Ahogy Máriáról tudjuk: az angyal eltávozik tőle, ő pedig útrakel és meglátogatja Erzsébetet, hogy megbizonyosodjon róla: nem álmodott, hanem angyal járt nála. Aztán szolgál, aztán hazatér és világra hozza a Krisztust. És következik mindaz, ami az ő mennybevételéig történt.

A Szűzanya tanít, hogy: emberek, gyermekeim, legyetek halló-fülű emberek! Meg látó-szemű emberek! – Amihez persze tiszta szív kell. Ezért fontos egy jó karácsonyi gyónás azoknak is, akik ritkán szoktak gyónni és áldozni. Hogy itt, ezen az ünnepen, a liturgiában és egy jó szentáldozásban találkozni tudjunk a Megtestesült Igével. Aki, amikor tanít, mondja: Virrasszatok, éberek legyetek, készülődjete a velem való találkozásra. Ugyanakkor Betlehemről a Golgotáig odateszi a szemünk elé, hogy: így szeretlek titeket – és téged! Hidd el nekem, hogy amit mondok, azzal nem vermet ások neked, hanem hívlak téged, titeket, mindnyájatokat az életre! Az én örök életemre.

Hát, segítsen nekünk a Boldogságos Szűz és Szent József, itt, ilyen körülmények között, amikor a világnak megint más dolga van. Nem érdekes, hogy itt van 3 nap múlva a karácsony. Birkózunk és veszekszünk és követelünk és sztrájkolunk és nem érdekes senki... És közben az Úr Krisztus születésnapja jön... De nem érdekes... a nagy közösségnek, látszólag. De személy szerint legyen érdekes! Legyen fontos! Hogy amit az Úr Krisztusban az örök Atya nekünk ajándékozni akar, azt észrevegyük, befogadjuk és amit Érte és Vele tennünk lehet, azt megtegyük. Ámen.

Ádvent negyedik vasárnapja „C” évben 2000. december 24.

Olvasmány: *Mik 3,2–50.*

Szentlecke: *Zsid 10,5–10.*

Evangelium: *Lk 1,39–45.*

Testvéreim!

Végére értünk ennek a nagyon rövid Adventnek, amely azt példázza, hogy a várakozás ideje adott esetben nagyon rövid lehet. Ahogyan az Úr figyelmeztetett minket, hogy: virrasszatok és imádkozzatok, mert nem tudjátok, hogy a ti Uratok mikor jön. Éjfélkor e, vagy kora hajnalban, esetleg reggel vagy esetleg a következő este – legyetek készen.

Ma éjjel fölhangzik a Glória, a dicsőség a mi Istenünknek, aki amikor az Ő tervei szerint betelt az idő, elküldte a Fiút. És az Ige Testté lett, közöttünk lakozott és Betlehemben megszületett. És az esztendő leghosszabb éjszakájában fölragyogott Isten fényessége. Az a világlósság, amely megvilágosít minden embert, aki akarja és engedi.

Krisztus olyan fény, amely láthatóvá teszi a dolgokat, de nem a fizikában, nem a természetben, hanem a lelkekben. Az a fényesség, amit Ő hoz, az emberi értelemnek szól, érthetővé teszi a dolgokat, érthetővé teszi az embert. És – amennyire egyáltalán lehetséges – föltárja előttünk Isten titkait. Az a fényesség, amit az Úr Krisztus hoz, a kinyilatkoztatás fénye.

Az Egyház ezt boldogan tanulja, és amikor már fölismeri, akkor boldogan őrzi minden más utánzáttal szemben. Az ókorban ezen a december 21-22-23-a tájékán, mikor tapasztalható volt, hogy a legsötétebb az éjszaka, a pogány világ a legyőzhetetlen Napot ünnepelte. Mert ők úgy látták, hogy az ősz folyamán az éjszaka lassan fölfalja a nappalt, és sötétség eluralkodik a világosságon. De december végén a dolog megfordul és a Nap újra erősödni kezd – mondta a pogány világ. Ezzel szemben az Egyház megünnepelevén Krisztus születését, nem az éjszaka és a nappal küzdelméről, hanem a bűn és a jóság, az ember és az Isten kapcsolatáról beszélt.

Manapság tele van a média a Hanukka ünnepével. És lassan az a benyomása támad az embernek, hogy akinek nincs az ablakában vagy az asztalán egy menóra, az tulajdonképpen mit is akar karácsonykor csinálni?! – De a világ a menórát igazabannem érti, mert a menórának hét mécsese volt, a plakátokon újabban kilenc a gyertya. Nem értik, miről van szó.

A menóra az ószövetségi jeruzsálemi templom maradványa. Hétágú mécestartó volt, amely a szentélyben állandóan égett. A szentélyben, amelynek nem volt ablaka, és az Ószövetség népének a mindenséget jelképezte. Ott őrizték a frigyládát, ott volt az illatáldozati oltár és ott égett a hét mécses, ami azt jelentette, hogy a hét bolygót és az egész csillagvilágot az az Isten teremtette, akinek a szentélye ez a ház a jeruzsálemi templomban. – Ezt a templomot néhányszor lerombolták. És a hanukka mint ünnep a zsidóságnak a makkabeusi háborúk utáni templomszentelésnek az emlékezete.

De amikor az Úr Krisztus eljött, a szenvedéstörténetben halljuk, amikor Ő a kereszten meghalt és kimondta, hogy: „Beteljesedett”, akkor a templom kárpitja kettéhasadt fölülről az aljáig. Az a nagyon nagy gonddal szőtt, hatalmas kárpit, amely mint az odabenn égő hétágú mécses, a színeivel azt jelezte Izrael népének, hogy a földet, a tengert, a levegőt, a tüzet ugyanaz az Isten teremtette, aki itt lakik közöttünk.

Amikor ez a kárpit kettéhasadt, ott valaminek vége lett, És fölragyogott a Föltámadott Krisztusban teljes fényességében az a Világosság, amelyik azóta minden jóakarátú embert megvilágosít.

Ennek két példáját hallhattuk az Olvasmányokban. Az első a Mikeás féle jóvendülés, amely – ha az Ószövetségben hallgatjuk – arról szól, hogy a király-városban, a Dávid családja az ősi fészkeben születik majd Valaki, aki uralkodója lesz Izraelnek. De nemcsak Izraelnek, hanem a föld határáig fog terjedni a birodalma. Olyan jó király lesz, mint egy jó pásztor a nyájának.

Ha ezt az Ószövetségben hallgatom, akkor a király nélküli Izraelben ébredhetett a remény, hogy visszajön még az az aranykor, amikor Izraelnek királya volt és egy népet alkotott, és hazája volt.

Ez a jóvendülés azonban a megváltó Krisztusról szólt, az Ő királyságáról beszélt. A próféta látta, hogy az ő népe minden ember lesz, napkelettől napnyugatig és északról délig, akik az ő világosságában fognak járni. Akik engedik, hogy a szívüket, a szívük olyan rejtekeit megvilágosítsa ahova az ember senki embert be nem enged, vagy nem tud bevinni, Aki megengedi, hogy ennek a Megváltó Krisztusnak a fénye oda bevilágítson és nyilvánvalóvá

váljék a rossz, meg a jó, meg nyilvánvalóvá váljék, hogy a szívemet én oda akarom adni az Istennek, lakóhelyül.

A másik ilyen példa a Magnificat, amelynek megvannak az ószövetségi előképei, hiszen voltak néhányan az Ószövetségben asszonyok, családok, akik nagyon későn és csak csodával kaptak gyermeket. – És megint: ha az Ószövetségben hallgatjuk a Magnificatot, akkor egy boldog kismamának a hálaéneke. – De ha az Úr Krisztus fénye világít, akkor ez a Boldogságos Szűz hálaéneke, a Megváltó anyja hálaéneke. Aki prófétál. És amiket ő a Magnificatban mond, az az Egyház életében valósul.

A karácsony Krisztus, a mi Világosságunk születésének a napja. A karácsonyra készülve ezért keltegette az Egyház szívünkben a bűnbánatot: Tárd ki a szívedet! Engedd meg, hogy az az értelmeknek szóló fényesség, amit az Úr Krisztus jelent, engedd, hogy megvilágosítson!

Az élő lelkeknek erről tapasztalata van, hogy milyen belátások tudnak megszületni bennünk. Dolgok, amelyekről utólag jövünk rá, hogy jaj, ezt nem lett volna szabad tenni. Vagy éppen ellenkezőleg: dolgok, amiket rutin-szerűen csinálunk, s egyszercsak az Úr Krisztus fényességében fölragyognak, hogy hiszen ez az életem értelme! – Ez az Úr Krisztus nélkül nem világosodik ki. De aki engedi Őt, hogy megvilágosítsa, annak elkezdnek a dolgok érthetővé válni. S mi több!, mi magunk, emberek válunk, érthetővé Őmellette.

Ezért kulcskérdése egy ember életének, hogy karácsonykor el tud-e indulni és a békeesség útját járva odatalál-e Betlehembe?! Tud-e leborulni az újszülött Kisded előtt?! Mert aki ezt megteszi, az tovább járja az élet útját és húsvétkor elkíséri ugyanezt a Jézus Krisztust a Keresztúton és az Ő sírja mellett is leborulunk. Aztán ránk ragyog a Föltámadás a fénye.

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, meg Szent József, akik elsőként látták meg ezt a Fényességet! Segítsenek nekünk bátornak lenni, hogy kitárjuk a szívünket. Aztán maga az Úr Krisztus ízleltessen meg valamit velünk abból az örömből, amit az az ember érez, aki Istenével békeességben tud találkozni. Amen.

**December 20., hétfő
2004.**

Napi könyörgés

Istenünk, ki úgy akartad, hogy Örök Igéd az angyali üdvözetkor a Szeplőtelen Szűz méhében testet öltson, kérünk, segíts, hogy a Boldogságos Mindenkor Szűz Mária példáját követve alázattal ragaszkodhassunk akarathoz. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Iz 7,10–16.*
Evangélium *Lk 1,26–38.*

Testvéreim! Ha a kicsinyek kérdezik: „Soká jön még a Jézuska? Olyan hosszú már az Advent!” – akkor a jó szülők ma mondják, illetve mutatják neki, hogy már nem: „Ide nézz, már egy kezeden elfér, hányat alszunk, már csak négyet alszunk!”.

A kicsinyek örülnek, hogy már csak négyet alszunk. Egy felnőttet pedig elgondolkodtat, hogy jaj, Istenem készen vagyok-e már a Karácsonyra? S a súlyosabb kérdés: készen vagyok-e az Úr Krisztussal való találkozásomra? Arra is, hogy ha jön, amikor áldozom, s főleg arra, amikor maga elé szólít. Mert akkor nem mondhatom Neki, hogy „Jaj, ne haragudj Uram, más dolgom van!” Vagy: „Jaj, még ne, még nem vagyok készen!” Ha szólít, menni kell. Készen vagyok-e? A karácsonyra készülődés tanít arra a nagy találkozásra is készülni.

De most két konkrét mozzanatra szeretném fölhívni a figyelmet. Az egyik, amit a háziaszszonyok a kisujjuk hegyében hordoznak, és tudják, hogy a dolgoknak megvan a sorrendje és a maga ideje. Eszükbe nem jut fölcserélni a sorrendeket. Tudják, hogy egy rántottánál előbb kell feltörni a tojást, és utána tenni a serpenyőbe. Fordítva nem lehet. Mint ahogy a főzés egész rendszerét ismerik. Aki nem vezet háztartást, azt meg tudja kísértetni – különösen ma –, hogy „ne figyelj oda a sorrendekre”. Bármit, bárhol, bármikor el tudsz intézni. Csak fogod a mobiltelefonodat, és az ügy már megy is, leülsz a számítógép elé, ha éjfél van, semmi gond, a számítógépnél nincs idő. Az életben azonban van. S nem lehet dolgokat fölcserélni. Nem lehet bármikor, bármit elintézni.

Jó volna fölfigyelnünk arra, hogy mi a dolgokat ösztönszerűen úgy rakjuk sorba, hogy először azt, ami nekem tetszik, amihez kedvem van, amit hipp-hopp meg tudok csinálni, aztán jöhet, ami nehezebb, azt pedig, amihez nincs kedvem, vagy esetleg utálok, tolom magam előtt... Azután ugye egyik nap hozza a másik után a problémákat, és ez minden áldott nap le tud játszódni és egyszer csak azzal találom magamat szemben, hogy hát én általában csinálom azt, amihez kedvem van, de olykor átbukfencezem az előttem tolt, el nem intézett dolgokon. A hátralékaimon.

Aki éli az Adventet, az meg tudja tanulni azt, hogy – nemcsak az Adventben, és nemcsak a konyhában, hanem általában – amikor rangsorolok, akkor előre veszem azt, ami a nehezebb. Amihez nincs kedvem, amit esetleg nem is tudok annyira, vagy amit netalán utálok, de meg kell csinálni! Előre veszem. Lehet, hogy a rendelkezésre álló időmnek a fele elmegy ezzel, mert vesződöm kell vele. De ott a távolban látom, hogy ha ezt megcsináltam, utána könnyedén fogom csinálni azt, ami még hátravan. És amikor este van, a nap teendői el vannak intézve. Nincs hátralékom.

Ez egy tanuló ember számára rendkívül praktikus és termékeny alapszabály, hogy a tantárgyakat, amiket tanulsz, úgy rangsorold, hogy előre a nehezét, előre, amihez nincs kedved és akkor napról napra végére tudsz járni a feladataidnak. De ez mindennel így van.

Az előttünk álló napokban egyszer-kétszer végiggondolhatnánk, hogy vajon a karácsonyi készülétkben ez a szabály mennyire érvényesül? S az életem egészében mennyire érvényesül? Nincsenek-e hátralékaim, régóta tologatott, elintézetlen dolgaim.

Egy ritkán gyónó ember esetében még annak a kérdésnek is föl kellene merülnie, hogy nincs-e valami, amit már régen, le kellett volna tennem szentgyónásban, meg kellett volna vallanom és bocsánatot kellett volna rá kapnom. Mert ha van, sürgősen, minden teendő elé kellene sorolni. Nem véletlenül hangzik a gyóntatószékben, a szentgyónáskor az Úr Krisztus ajkáról, hogy „Én feloldozlak téged a bűneidtől.” Attól is, amit esetleg évtizedek óta cipelsz magaddal. Feloldozlak. Ami azt jelenti, eddig meg voltál kötözve. Alapjában nagyon fontos dolgok megtételére képtelen voltál, mert meg voltál kötözve. Esetleg hátra volt kötve a kezed. Gyere! Én feloldozlak. Fölszabadulsz és most elkezdhetsz cselekedni. Nemcsak beszélni. Cselekedni!

Gábriel azt mondta a Szűzanyának, hogy a Fiad, Aki nem férfitől születik, mert a Szentlélek árnyékoz be téged, nagy lesz, és Jézusnak fogod hívni. – József ugyanezt hallja: ne féld feleségül venni Máriát, mert a benne fogant élet a Szentlélektől van. És te, Dávid fia, te fogod adni Neki a Jézus nevet. És ők értették, hogy ez a név azt jelenti: *az Istentől jött Szabadító*. Ők tudják, hogy ami ezután következik, az nem emberi mű lesz. Már ott van közöttük a misztérium, hogy az Úr a maga világából, abból a másikból kezdi megvalósítani minden ígértét: az ember szabadítását, az ember feloldozását a bűn kötelékeitől. És mi, emberek nemzedékről nemzedékre megtapasztaljuk, hogy mennyire szükségünk van erre a Szabadítóra, Aki nem egyszerűen közülünk való.

Hányan de hányan meghirdettek már szabadulási programokat, és nem lett belőle semmi. Az Úr Krisztus pedig jön és aki hisz Benne, azt ő feloldozza minden kötelékétől és a lélek szabadságában megtanítja élni, gondolkodni, szeretni. Szerellemmel szeretni. Megtanítja az embert teljes odaadásra. Ő, Akiről az evangélista Szent János elmondja az Utolsó vacsorán, hogy Ő, Aki az Atyától jött és visszatérni készült az Atyához, ott az utolsó órában megmosta a tanítványai lábát és átadta nekik az Oltáriszentséget. Ennek a nagy szabadulásnak a szentségét. Akihez ha mi eljövünk, bármikor, Ő a tabernákulumban úgy vár bennünket, mint az az égi Szabadító, Akit nem kötnek emberi korlátok. Akit nem zavar, hogy harminc éve gyóntam utoljára. Akit nem zavar, hogy micsoda iszonyatos dolgokat kell meggyónnom. Vagy: Jézusom, micsoda süketséget és bénaságot hozok én Eléd! Nem öltem, nem káromkodtam, csak tompító ködben éltem, és eddig eszembe nem jutott, hogy rangsoroljam a dolgaimat, és Téged mindenek fölött szeresselek. És ezzel én talán nagyobb bűnös vagyok, mint akit börtönbe zártak. De az Úrnak van hozzá hatalma, hogy feloldozzon. És Neki öröme minden megszabaduló lélek.

Segítsen nekünk a Boldogságos Szűz, meg Szent József készülődni. És készen lenni most a karácsonyra, aztán az életünk végére, hogy amikor elhangzik felénk a szó, felénk személy szerint, amit senki más nem fog hallani, csak mi magunk: *Gyere!*, akkor örömmel tudjunk indulni erről a földről abba a másik világba. Amen.

**December 21., kedd
2004.**

Napi könyörgés

Kérünk, Istenünk, hallgasd meg kegyesen néped könyörgését, hogy akik örömmel várják a Karácsony ünnepét, elnyerjék az örök élet jutalmát, amikor dicsőségében újra eljön a te Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Én 2,8–14.*
Evangélium *Lk 1,39–45.*

Testvéreim! Ezeken az utolsó roratékon már Betlehemben vagyunk, és a Szűzanyával meg Szent Józseffel várjuk a kicsi Jézus születését. Most megkérjük a Szűzanyát, engedje meg, hogy odakuporodjunk melléje, meg Szent József mellé. Aztán megkérjük, hogy „Szűzanya! Mesélj! Mondd el, hogyan volt ott a kezdetben? Hogyan volt az, amikor Gábiel jött és eltelt az a kilenc hónap, ami már a hátad mögött van?”

Hogy Szent Lukács meg tudta írni evangéliuma elején az Úr Jézus gyermekségtörténetet, ez annak a bizonyosága, hogy erre a kérdésre a Szűzanya megszólal. Megszólalt és megszólal. Elmondta – és elmondja –, hogy mik is történtek azokban a napokban?

Ugye, a tegnapi Evangélium azzal fejeződött be, hogy Erzsébet, amikor észlelte, hogy gyermeket vár, elrejtőzött. Öt hónapig elrejtőzött. És jól rejtőzött el. Mert hat hónappal Gábiel Zakariásnál tett látogatása után nincs hír erről a gyermekről, a leendő Jánosról. Mária nem tudja, mi történt Zakariásékkal, Erzsébettel. Az angyal újdonságként mondja neki, hogy öreg rokonod, a nagynénéd is gyermeket vár, már a hatodik hónapjában van.

És most tájékozódjunk egy kicsit az időben: Gábiel úgy szeptember közepe és október közepe között járt Zakariásnál a templomban. Zakariás megnémult, leteltek szolgálatának napjai és hazatért. A szomszédok észlelték, hogy ez a házaspár gyerektelenül öregszik meg. Látták, hogy a háztartásuk lassan szűkül, ez a két ember egyre csöndesebb, a rossz nyelvek egyre inkább suttogták, hogy mi lehet ezeknek a füle mögött, hogy ezzel veri őket az Isten, hogy gyermektelenek; ők ketten meg szenvedik a gyermektelenséget. Zakariás némán tér haza. A szomszédok összesúgnak, összenéznek: Még ez a csapás is... látjátok? Itt nyilván valami nagy-nagy gonoszság van a háttérben!” Zakariás pedig nem tudja elmondani, mi történt, még Erzsébetnek sem. Így telik el fél év. A szomszédok látják, hogy egyre visszahúzódottabbak, Erzsébet elrejtőzött, már nem is látták az utcán.

Egyszer csak látogatóba jön egy fiatal kis unokahúg. A szomszédok megint összenéznek: „Már el se tudják látni magukat, már külső segítségre szorulnak, ezeket hamarosan eltemetjük. De amikor Mária megérkezik először a két magzat találkozik: az Üdvözítő és az üdvözítendő ember. Erzsébet mondja: „Amint fölhangzott fülemben köszöntésed szava, éreztem megmozdult a szívem alatt... repesett a szívem alatt a gyermek!”

Az Egyház tanítja, hogy ebben a pillanatban az Üdvözítő megszabadította Jánost az eredeti büntől. Erzsébet pedig szintén betelik Szentlélekkel. Mert ha egy lélek megszabadul az eredeti büntől, ott nem légüres tér marad vissza, hanem azt a lelket betölti a kegyelem: Isten szeretete, Isten szerelme átöleli azt az embert.

Erzsébetet is betölti a Szentlélek és ő, aki hat hónap óta azzal a gondolattal él, hogy „Elvette a szégyenemet az Isten! Hála Neki!” – most valamit fölfog. Amikor azt mondja, hogy „Honnan ez nekem, hogy az én Uramnak anyja eljön hozzám?” – a Szentlélek valamit föltárt neki a Megtestesülés titkából. Már nem a saját szégyenéről beszél, amit az Úr elvett, hanem az „Uram édesanyjáról”. Te kicsi Mária! Hogyan lehetséges ez, hogy eljössz hozzám? - s kimond egy alaptörvényt Erzsébet által a Szentlélek: „Boldog, aki hitt, mert beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neki.” De az teljesedik be, amit az Úr mondott. Az Úr pedig igazságokat mond. A törvényében is, akkor is, amikor önmagát tárja föl. És nem azt mondja, amit az ember a maga természete szerint hallani szeretne. De amit az Úr mond, az beteljesedik.

És akkor a Szűzanya elmeséli, hogy ezután következett három hónap. És a szomszédok látták, hogy ez a kis unokahúg tényleg azért jött, hogy ezt a két öreget segítse. Vízért jár, amit be kell szerezni beszerzi. A szomszédok azt mondogatták: „Ha elmegyek a ház előtt, látom, hogy ott benn serénykedik és hol ezt csinál, hol azt csinál, szép tőle.” Erzsébeten, Zakariáson és a kis Márián kívül senki nem tudta, mi történik benn a házban. Hogy készülnek az Előfutár születésére.

Az Egyház bennünk, általunk valahogy így él. Kívülről nézve egészen mást látnak az emberek, mint amit az Egyház belül él. S most emlékezzünk rá, néhány napja volt arról szó, hogy amikor egy mama altatja a kicsi babát, nyelvtanilag nevetségessé tehető szövegeket vagy szövegtöredékeket énekel neki, hogy: tente-tente meg csuj-csuj-csuj, meg bébi-bébi... De ha az a picit kinyitja a szemét és ránevet a mamára, akkor ők ketten tudják, hogy itt egy új életről van szó és a mama éneke azt jelzi, hogy az erősebb ölbe vette a gyengét. És viszi – élni. És teszi érte azt, amire szüksége van.

Mi, akik az Egyházban élünk, nem is tudjuk, amíg meg nem halunk, nem is tudhatjuk pontosan, mi mindent tesz értünk a mennyország. A Szentháromság, meg a Szűzanya, meg a védőszentünk, meg az őrangyalunk, meg azok, akik szeretnek minket és már ott vannak a mennyországban. De kívülről nézve ezt nem lehet érteni.

Mint ahogy a Szentleckében hallott képet is, aki kívül van a kapcsolaton, kinevetheti. Kezdhetsz elemezni, hogy erre a margarétára mondja a vőlegény azt, hogy olyan, mint a lilium vagy erre a mogyoróbokorra mondja a menyasszony, hogy olyan, mint a termő almafa az erdő fái között. De a vőlegény meg a menyasszony tudják egymásról, hogy nekem te vagy a legszebb, és neked én vagyok a legjobb, mindaddig, amíg közöttünk a szerelem megmarad. Az a fajta odaadás, amely örül annak, hogy megtalált valakit, akinek odaajándékozhatja magát.

Aki már nem a gyerekkorát éli és él a lelke, néha meg tud riadni attól, hogy Uram, Istenem, én azt hallom, hogy szereted az embert. Isteni szerelemmel szereted az embert. És néha belém villan, hogy engem is! – És most jön a felnőtt léleknek a riadalma: „De Uram, Istenem, milyen vagyok én?! Mint a bogáncs a margarétához képest, vagy mint egy nem is mogyoróbokor, hanem mint egy csipkebokor tele tüskével az almafához képest. És hallom, hogy Te mégis szeretsz. De nem úgy, hogy „Nem baj, te ugyan csak bogáncs vagy, de én téged liliumként foglak odatenni az asztalomra”, hanem úgy szeretsz, hogy ha én engedem és akarom, akkor Te a bogáncsból előbb ibolyát, aztán margarétát, aztán liliumot tudsz teremteni! Mert Neked mindenható hatalmad van – és szeretsz.

Ez az Egyház élete. Amit az Ádvent elején Izaiásnál úgy hallottunk, hogy a vadakat megszelídíti egy kicsinyke Fiú. Kérjük meg a Szűzanyát, aki elsőként tapasztalta, hogy ez a mindenható isteni szerelem mire képes. Segítsen nekünk, hogy hinni tudjunk. Hogy el tudjuk hinni és el merjük hinni azt, hogy akármilyen van a hátunk mögött, akármilyenek vagyunk pillanatnyilag, ha engedjük és akarjuk, át tud formálni bennünket az isteni szerelem. Jóvá

tud tenni, széppé tud formálni, és a tisztítóútzben egészen szentté tud tenni, hogy beléphessünk a mennyországba. Aminek az első nyoma a betlehemi barlang. Ahol nincs luxus, nincs pompa, de tisztaság van, békesség van és van hit. És van szerelem. Az a mindent odaadó engedelmesség az Isten iránt.

Segítsen nekünk a Szűzanya is, Szent József is, hogy ezen a Karácsonyon ebből valamit meg tudjunk tapasztalni. Illetve az imádságaink, szentgyónásaink, szentáldozásaink azt jelezzék az Úr Krisztus felé, hogy hiszünk Benne, és várjuk Őt. Amen.

December 22., szerda 2004.

Napi könyörgés

Istenünk, ki Egyszülötted eljövetele által akartad megváltani az elbukott embert, kérünk, add, hogy akik alázattal hiszik a Megtestesülés misztériumát, örökösei lehessenek az örök életnek. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke 1Sám 1,24–28.

Evangélium Lk 1,46–56.

Testvéreim! Hallván a Szűzanya hálaénekét, első csodálkozó kérdésünk a Szűzanyához, hogy nem is tudtuk, hogy költő is vagy, mert a Magnificat, amit te itt elénekeltél, költészetileg mestermű.

Erre a Szűzanya visszamosolyog, hogy „Dehogyan vagyok én költő! Nem ismeritek az Ószövetséget?” S ha szégyenkezve azt mondjuk, hogy nem tudom, miért kérdezed ezt, akkor a Szűzanya elkezd tanítani:

Azért kérdezem ezt, mert amit én a Magnificatban elénekelttem, azt én az Ószövetségből hoztam, Izrael lelki örökségéből. Üssétek csak föl az Ószövetséget, azon belül Sámuel első könyvét, keressétek ki benne azt a szakaszt, amit most hallottatok a Szentleckében, a kicsi Sámuel születésének a történetét. De ne álljatok meg ott, ahol a szentleckét befejeztétek, hanem olvassátok el az egész történetet, amelyhez hozzá tartozik Sámuel édesanyjának, Annának a hálaénekét. Olvassátok csak el!

Ha elolvassuk, ámulva kell visszanéznünk a Szűzanyára: „Jé, majdnem szóról-szóra a Magnificat, csak mintegy ezer esztendővel korábban!”

Erre a Szűzanya azt mondja: „Látjátok, amiket az Úr mondott, beteljesülnek és az Úr ígéretét váró ember mindig ugyanaz. A Szentlélek azokat az asszonyokat, akik nem a természet rendje szerint, a maga idejében, hanem öregen szültek, megtanította hálát adni. Én a szöveget hozom az Ószövetségből, de a tartalom az mérhetetlenül több!”

A Magnificat ezért önmagában iskolája annak, hogy az embernek a szeme rányíljon az ígéretek és a beteljesedés közötti különbségekre. Arra, hogy amikor mi emberek ígéretekot kapunk az Úrtól, ha hiszünk, beépítjük a saját kis emberi kategóriáinkba. Azt gondoljuk, de

jó lesz! Minden megoldódik! Mindenre orvosság jön, minden baj elmúlik – és boldog leszek itt.

De az ígéret nem erről szól, hanem ahogyan Izaiás prófétánál halljuk, „amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan magasan van az Úr ígérete az ember elképzelései fölött”. Vagy ahogyan Szent Pál fogalmazza meg ugyanezt: „szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív el nem tudja képzelni azt, amit az Úr azoknak készít, akik szeretik Őt”.

Ez válik láthatóvá a Magnificatban. Amikor teljesedni kezd az ígért üdvösség, amikor az Üdvözítő már ott él a Szűzanya szíve alatt, elkezdődik a szabadítás. De nem úgy, ahogy ezt mi emberek el tudjuk képzelni, hanem úgy, hogy elsőként az előfutár, Keresztelő János megtisztul az eredeti bűntől.

Aztán a két édesanya együtt tölt három hónapot. És eszmét cserélnek. Illetve a fiatalabbik, az Úr édesanyja tanítja az öreget. Hogy nem a szégyened elvételéről van szó. Ez is ott van a háttérben, de nem arról van szó, hanem az előfutáról. Arról az Illés-természetű prófétáról, akit az Úr megmondott Malakiásnál. Az lesz ez a gyermek. Hogy a születendő Jézus ki lesz, ezt mi nem tudhatjuk. De fiú lesz és már most Jézus az Ő neve. – Ezt először Erzsébet hallja, hogy Jézus fog születni, egy Istentől jött Szabadító fog születni.

S ott van az öreg, néma pap Zakariás, aki sokkal jobban érti mindazt, amit Mária mondott, a *Magnificat*-ot is. Sokkal jobban érti, mint a felesége, Erzsébet, hiszen ő pap, sok-sok szolgálati esztendővel. Ismeri az Írást. És amikor hallja a nevet, hogy *Jézus*, ő tudja, hogy ez a Szabadító nem úgy jön királyként Dávid házából, mint ahogyan jöttek Dávid után, Salamontól kezdve a legutolsóig, hogy most majd ő helyrehoz mindent, amit a többiek elvették. Nem. Ez a szabadítás, amit Ő hoz, ez más lesz. Zakariás érti, de egyelőre néma és nem tud beleszólni a két kismama beszélgetéseibe. De formálódik a lelkében az a prófécia, amit, amikor megszólal, a Benedictusban mond el.

Amikor a Szűzanya idézi annak az ezer évvel korábbi idős Annának az énekét, azt idézi, amit ő a saját édesanyjától tanult, akit ugyancsak Annának hívtak. De például hogy mit jelent az a sor, hogy: „az éhezőket betöltötte jókkal”, erről ekkor még a Szűzanyának sincsen fogalma, hogy ez mi. Nem tudhatta, hogy kenyérszaporítás fog történni, amikor a 2-3 napja semmit nem evett emberek számlálatlanul és mérték nélkül kapják a kenyeret és meg fogják tapasztalni, hogy micsoda hatalom van Jézus kezében.

A Szűzanya azt sem tudhatta, hogy az Utolsó vacsorán Jézus kezébe veszi a kenyeret, aztán testévé változtatja. Kezébe veszi a bort, a vérévé változtatja és odaadja az életre éhező és szomjazó embernek, hogy „Vegyétek és egyétek – vegyétek és igyátok. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak élete lesz. És én feltámasztom őt az utolsó napon.” Az éhezőket Ő betölti mindazzal, amire éheznek, a szomjazókat mindazzal, amire szomjaznak.

A Magnificatban a Szűzanya arról énekel, hogy amiket az Úr mondott, az most kezd történni. S nekünk rá kell mondanunk, hogy „Igen. Mert te azt mondtad, Mária, hogy mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetek. Te ezt mondtad. Jövendölésként hangzik, mi pedig úgy hívunk téged, hogy Boldogasszony. Íme, a beteljesedés. Kétezer évvel később is, s mindaddig, amíg ez a világ világ. És még a mennyországban is, Te ott is a Boldogasszony vagy.

Minden, amit mondtál, ilyen. Az Úr irgalmassága is, amelyről te jövendölöd, hogy „az Úr irgalmassága azokon, akik Őt félik”. Igen. Ezért nyerünk mi újra meg újra bocsánatot, mert istenfélelemmel bűnbánatot tartunk.

Még egy apróság. Szent Alfonz a szentséglátogatási imákhoz mindig hozzáteszi a lelki áldozást. Azt a szent vágyat, hogy: Jézusom, én most – ezért... azért... amazért –fizikailag nem tudok megáldozni, de vágyódom Utánad és odaadom Neked a szívemet. Látod? Nem olyan, mint amilyennek szeretnéd látni, nem alkalmas még arra, hogy maradéktalanul szeresd, de oda szeretném magamat Neked adni. Fogadj el! – Ez azoknak volna fontos, akik nem tudnak eljutni éjféli misére. Akár az öregség, akár a fiatalság, bármi miatt. A szentesítést, főleg a magányos emberek nagyon széppé tehetnék azzal, hogy lelki áldozást végeznek. A mennyországnak, az Úr Krisztusnak megvan hozzá a hatalma, megvan a szeretete, meg a Szűzanyának is megvan hozzá a figyelme meg a finom, tapintatos szeretete, hogy egy ilyen lelki áldozásban meg tudja velünk éreztetni a Betlehem örömét. Hogy a kicsi Jézus megszületett és elkezdődött teljesedni minden, amit az Úr ígért, de nem úgy, ahogyan mi azt képzeljük, hanem a maga isteni módján.

Így készülődünk a szentestére. Aztán... már csak kettőt alszanak a kicsinyek és már csak kétszer ébredünk mi. De már köszönjük meg a Szűzanyának is, Szent Józsefnek is mindazt, amit ebben az Ádventben kaptunk. És készítsük a szívünket szállásul – nekik. Amen.

December 23., csütörtök 2004.

Napi könyörgés

Mindenható, örök Isten, Fiad test szerinti születésének napját közeledni látván kérünk, engedd, hogy az Ige, ki minket arra méltatott, hogy a Boldogságos Szűz Máriától testet öltson és közöttünk lakozzék, legyen irgalommal méltatlan szolgálid iránt. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Velel él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *Mal 3,13–24.*
Evangélium *Lk 1,57–66.*

Testvéreim! A kicsinyek már csak egyet alszanak, mi pedig már csak egyszer kelünk korán. Megköszönjük az Úr Krisztusnak, hogy jelét adhattuk a hitünknek, annak, hogy készülődünk a Vele való találkozásra. Arra a találkozásra, amit ez a karácsony hoz, meg arra is, amit az életünk vége majd hoz.

Most itt, az Ádvent végén figyeljünk fel arra, hogy az ördög, aki irigy az emberre, s tudja, hogy nekünk lehetőségünk van az üdvösségre, amije neki nincs, éppen ezért megpróbálja ellopni. Ellopni tőlünk a hitet. Ezért kísért. Az ilyen ünnepi időszakoknak megvannak a maguk sajátos kísértései. Ezekkel nézzünk egy kicsit szembe! Van két alapvető kísértés, és egy harmadik, amelyik speciálisan a karácsonyt próbálja ellopni.

A két alapvető közül az első így hangzik: „Mi hasznod abból, amit csináltál? – A másik: „És ha az egész nem is igaz, akkor mit ért minden erőfeszítésed? – S a harmadik, mely speciálisan a karácsonyt célozza meg: a türelmetlenség.

Malakiásnál hallottuk, hogy az Úr a papoknak, akiket az Ószövetségben a templom szolgálatára szenteltek, azt mondja: „Nehezemre esnek a szavaitok, mert üzletet láttok a szolgálatban. Az egzisztenciátok fontosabb, mint amit nekem tesztek, illetve amit a nép nevében tennetek kellene. Számotokra a fő kérdés, hogy: mi hasznom abból, hogy szolgáltunk az Úrnak, aztán a bünbánati időkben hamut szórtunk a fejünkre és böjtöltünk? Mert íme, a másik, aki gonoszat tett és meggazdagodott, kísértette az Istent, sem az ég nem szakadt rá, sem a föld nem nyílt meg alatta, jobban boldogul, mint én. Ezek után mi haszon van abban, hogy az Úrnak szolgálunk?”

Ez a kísértés általában az Istennel való kapcsolatokban is megjelenik, és teszi kérdéssé: mi értelme van törődni az Istennel, mikor semmi haszna, sőt, nehézségek fakadnak belőle?

Abban a pillanatban, mikor kilép az ember a főparancs hatásköréből, ez a kísértés megtámadja az embert, s ha enged neki, akkor ezen az alapon kezd ideologizálni, hogy miért nem engedelmeskedik az Úrnak. – Mert nincs belőle hasznom. Míg a főparancs hatáskörében megmaradva – amely ugye úgy szól, hogy szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívvedből, teljes lelkedből, minden erődből – értjük a próféták nyelvén a jegyes, a menyasszony-völegény képet, értjük a szőlősgazda meg a szőlő képet és tudjuk, hogy ez a kapcsolat nem üzlet. Ez a szeretetnek, a szerelemnek a kapcsolata. A szeretetben és a szerelemben pedig nem üzleti alapon könyvelnek. Nem az a kérdés, hogy „mi hasznom belőle”, hanem az a kérdés: „mivel ajándékozhatom meg”? És amit üzleti szempontból kárna kell elkönyvelnem, mert odaadtam, már nem az enyém, az nem károm lett, hanem a szeretetnek és a szerelemnek erőterében az életem. Mert viszonzást kap. Sőt, amikor az Isten és az ember kapcsolatában történik ez, akkor a nem üzletelő, hanem a szerető ember egyszer csak azt is fölfogja, hogy engem előbb szerettek. Éppen ezért gonosztevő volnék, ha a haszon alapján értékelném és élném ezt a kapcsolatot.

A másik kísértés: Hátha nem is igaz az egész? És mi van akkor, ha nem igaz? – súgja az ördög. – Erre az Ószövetségnek van egy hatalmas példája. Az a három ifjú, akinek az énekét reggelente itt, a Laudesban énekeltük és énekeljük. A második zsoltár a Laudesban. Az az ének, amelyikkel ez a három ifjú hívja az egész teremtett világot a csillagoktól a bogarakig, meg az erdőktől a tengerig mindent, hogy: jöjjetek és áldjuk az Urat!

Ezt a három ifjút tűzhalálra ítélték, arra, hogy tüzes kemencébe dobják őket. Még csak nem is máglyát raktak alájuk, hanem felfűtött kemencébe kerültek, mert nem voltak hajlandók imádni a bálványt. A bírói ítéletben gúnyosan ez is elhangzott: „Meglátjátok, nincs az az Isten, aki ki tud ragadni benneteket Babilon királyának a kezéből. Ostobaság, amit hisztek!”

Mielőtt bedobták őket a tüzes kemencébe, ez a három ifjú azt mondta: „Lehet, hogy az Úr minket nem szabadít meg, de akkor úgy tetszett Neki, hogy egészen eléggő áldozattá legyünk számára. Legyen meg az Ő akarata. De mi tudjuk, hogy a mi Istenünk, aki miatt ti bennünket elégettek, mindenek fölött áll. Fölöttetek is!”

Bedobják őket a kemencébe ... és ott állnak a tűz közepében sértetlenül, s kezdik énekelni ezt a teremtést hívó hálaéneket. Amiben még az is benn van, hogy: áldjátok tűz és forróság az Urat. Te tűz, amelyik itt lobogsz körülöttünk. Meg kellett volna égetned bennünket – és látod? Az Úr őriz bennünket. Mert még nálad is hatalmasabb Ő. Hát, gyere tűz és áldd velünk együtt az Urat!” – És ez még csak az Ószövetség.

Az Úr, a mi Istenünk tudja, hogy nekünk, embereknek ahhoz, hogy hinni, istenigazából hinni tudjunk, támpontokra van szükségünk, amelyekből tudhatjuk, hogy amit hiszünk, az hihető, nem képtelenség. Megtörténhet, ha az Úr akarja.

Mária hallotta Gábrieltől, hogy „anya leszel és szűz maradsz”, és kapta a jelet: „idős rokonod, az Erzsébet szintén gyermeket vár. Már a hatodik hónapjában van.” – Mária ment és meglátta a jelet. És örült, mert hitte, hogy amit az Úr mondott, az benne is meg fog történni, mert látta a jelet.

Karácsonykor mi is jelet fogunk látni, a betlehemi Kisded jelét, akiről az Egyház elmondhatja: „Nézzétek, így szeret bennünket az Isten! A második Isteni Személy, letéve a maga isteni dicsőségét, emberré lett. Mi haszna Neki belőle? – Semmi. Csak az, hogy az embernek odaajándékozhatja magát. Erről Ő maga mondta, hogy ez úgy megdicsőíti az Atyát, mint semmi más, mert megnyitja az utat a teremtett embernek a Teremtő Isten felé.

És ha nem? És ha mégsem? Sziénai Szent Katalin, amikor az ördög ezzel kísértette: „Semmi hasznod belőle ... és ha az egész nem igaz... és elkárhozol?”, Katalin azt mondta az ördögnek: „Ha én elkárhozom, viszem magammal a Magnificatot, meg a Te Deumot, viszem magammal az imádságokat, és akkor én ott is – egyedül a pokolban is – áldani fogom az Istent!” – amit az ördög nem visel el, és így ezzel Katalin leszerelte az ördögöt.

Mi is le tudjuk ezzel szerelni az „és ha nem?” kísértéseket: „Akkor viszem a hitemet a pokolba. Meg a szeretetemet!” Ezek ugyanis – pokol és hit; pokol és szeretet – kizárják egymást. Mert a pokolba a hitetlenség és a gyűlölet megy, a hit és a szeretet a mennyországba megy.

És akkor jöhet ennek az időnek a harmadik, ezekhez képest kicsi, de nagyon kellemetlen kísértése: a türelmetlenség. Amikor vásárlás közben, utazás közben, otthoni ténykedés közben az ember nem figyel és – elkáromkodja magát. Előfordul. Hogy az ünnepi készület legnagyobb hevében egyszer csak kirobban az emberből valami ocsmányság, vagy elcsattan egy pofon. Akár a gyerekek felé... - talán a házastárs felé ...

Ezért az ünnepet védeni kell. Azt a csendes, imádságos lelkületet, amivel itt vagyunk, próbáljuk meg megőrizni az ünnepre. Holnap estére, holnap éjszakára, holnaputánra, hogy a jelet, amit látni fogunk, értsük. És a szeretetünk, az Isten iránti szeretetünk föl tudjon lobbanni. Vagy még hevesebben tudjon égni, hogy hiszen szeret bennünket az Isten! És a Megtestesülésben megadta a lehetőséget arra, hogy Neki, a kicsi Jézusnak, az Úr Jézusnak odaajándékozzuk magunkat.

Segítsen hát ebben minket a Szűzanya is, meg Szent József is. Hogy meg tudjuk tenni, hogy odaajándékozzuk magunkat a kis Jézusnak; amikor pedig a kísértés jön – az „és ha mégsem?” – talpra tudjunk esni. És a türelmet a következő napokra adja meg nekünk a születendő kicsi Jézus. Amen.

**December 24., péntek
2004.**

Napi könyörgés

Kérünk irgalmas Istenünk, jöjj el és ne késlekedjél, hogy eljöveteled vigasztalásával fölelemeld azokat, akik a te jóvoltodban bíznak. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

*Szentlecke Mik 4,1–4;5,1–4a.
Evangélium Lk 1,67–79.*

Testvéreim! Ezen az utolsó reggelen – hajnalon – először két apró kérdés. Az első: hogy-hogy ennyien együtt vagyunk, hogy Istennek hála, nem fogytunk el? – Az ember Ádvent elején azt gondolhatja, hogy persze, az első Rorátékon a templom tele van, aztán múlnak napok idő és elfáradunk, a végére maradunk tízen. És mit látunk? – Többen vagyunk, mint az elején! Áldott legyen érte az Úr, mert ez azt jelenti, hogy a szívünkben ott él a szeretet Óiránta. Az a figyelmes készség, hogy időben befejezzük a napot, hogy holnap időben kelni tudjunk, és ott tudjunk lenni a Rorátén, ott lehessünk Betlehemben, és a Szűzanyával meg Szent Józseffel együtt várni tudjuk a kicsi Jézus születését. Jel ez a mennyország felé, aminek a mennyország örül. És mi is örülhetünk neki.

A másik a tegnap mondottakra vonatkozik. Megállíthatott volna valaki az utcán, hogy „atya, honnan veszi ezt? – Mit? – Hát, azt a bizonyos konkrét karácsonyt érintő kísértést. Hogy vigyázzak, mert esetleg kapok otthon egy pofont. Honnan veszi ezt?” – Tapasztalatból. Onnan, hogy az ördög tényleg nem alszik. És nem lehet úgy fölkészülni ellene, hogy én már mindent tudok, engem semmi meglepetés nem érhet, én már ki vagyok rafinálva és minden kísértést eleve látok és már le is küzdöttem. Minden évben érik az embert meglepetések, amire nem számítottunk, és amitől az a bizonyos türelmetlenség föl tud lobbanni a szívünkben.

És most megint csak egy apróságot mondok a templumunk ajtóról, amely ezen az Ádventen minden érintésre kezdett csikorogni. Nem tudom, a testvérek hallják-e, nem-e, de engem halálosan zavart, amikor a harmadik, negyedik rorátén kiderült, hogy a későn érkezők minden ajtónyitását csikorgással jelzi az ajtó. És hiába mondanám neki, hogy „Hagyd már abba!” – az ajtó nem érti.

Ilyen helyzetek jöhetnek váratlanul, amik fölött az embernek nincs hatalma, és ha nem figyelek rá, a szívemben elkezdhetem kárhóztatni azt az ismeretlent, aki ezt az ajtót így csinálta meg, hogy ezek szerint félvényként kiszárad és csikorog. – Megőrizni a türelmet újra meg újra figyelmet igényel. Pedig ez csak egy ajtó. Hozzá képest egy vagy több ember hány ilyen lehetőséget hordoz magában?

Ezért kell védeni az ünnepet, amelynek hajnalához érkeztünk. Az Egyház most már Betlehemben van. Persze, meg lehet kérdezni: Mekkora az a betlehemi barlang, hogy az Egyház belefér? – Nem a betlehemi barlangnak kell nagygnak lennie, hanem a szívünknek kell betlehemi barlanggá válnia. És akkor mindegy, hogy az a fizikai barlang mekkora, ha a szívünkben ott van a várakozás, meg a hit, meg a szeretet. És otthont adunk a Szűzanyának, meg Szent Józsefnek, aztán meghalljuk a Szűzanyától azt, amit az öreg Zakariás pap éne-

kelt. Prófétált. Mert ugye, a Szűzanya az Angyali üdvözet után sietve útra kelt, ment és Zakariás házában köszöntötte Erzsébetet és fölfakad a szívéből a Magnificat, amit ő nem felejtett el később sem. Ezt vitte oda a szívében és megtanította azt a két öreget is rá. Amikor pedig három hónappal később elbúcsúzott és elindult haza Názáretbe, vitte magával a Benedictust, az Ószövetségnek ezt a nagy lezárását. Egy áldó imát, amit egy öreg pap fogalmazott meg, aki ismerte a próféciaikat, és minden szava mögött ott van a teljes Ószövetség. Ott van az a tudat, hogy az Úr Dávid házában ígérte a Szabadítót. És ez az öreg Zakariás tudja, hogy József és Mária Dávid-ivadékok. Ő tudja.

Hogy hogyan fog a Gyermeke Betlehemben születni, talán már azt is tudja, mert a császári rendelet már elhangzott, hogy mindenki térjen vissza születési helyére és ott írják össze és számlálják meg a birodalmat. Az öreg Zakariás tudja, hogy Józsefnek vissza kell térnie Betlehembe. Ő tudja, hogy mi mindent ígért az Úr a próféták által.

És ott van a kicsi gyermek, aki megkapta a János nevet. Akiről ő, az öreg pap a Szentlélektől hallja és elmondja, hogy ez a gyermek lesz az a próféta, aki majd Illés lelkével jár az Úr előtt és előkészíti az Úrnak a népet. A bűnbocsánat által. A bűnbánat által. Nem népevezér lesz, nem lesz nagy prédikátor, nem lesz belőle pap se, hanem próféta lesz. Az Úr irgalmának lesz a hírnöke, „amivel meglátogat bennünket a magasságból támadó. Az eskü szerint, amellyel az Úr megesküdött Ábrahámnak ...” – Minden szó mögött az Ószövetségnek nagyon súlyos igazságai, tényei húzódnak meg. És az Egyház, mi, minden reggeli Laudesban ezt imádkozzuk, mert ennek vagyunk részesei, amiről ez a prófécia beszél.

János pedig ezt hirdette: „Hagyjátok abba a hatalomért, a vagyonért, a gyönyörért való viselkedést. Térjétek meg, tartsatok bűnbánatot és fogadjátok az Üdvözítőt. Tartsátok meg a főparancsot! Szeressétek a ti Uratokat, Isteneteket, teljes szívetekből!” és így tovább. Ez a mindenkor embernek, mindegyikünknek szól.

Egy gondolkodó ember, főleg fiatalabb korában spontán fölteszi a kérdést: „Jó, jó! Hallom én a törvényt, lassan értem is, de hol van? Hol van az, Akit úgy kell szeretnem, mint senki mást? Mindenek fölött! Hol van?” – A Karácsony megmutatja, hogy hol van. Betlehemben megszületett – és itt van! Most itt van a szentmisén: a Karácsony az Oltáriszentséghez is odavezet.

Kérjük meg a Szűzanyát arra, hogy őrizze meg a szívünkben, és segítse növekedni a szívünkben az Üdvözítő Krisztus jelenlétébe vetett hitet. Hogy a karácsony ne egy elröppenő este legyen a család örömeivel vagy a magány keserűségével, hanem legyen egy ragyogó óra, egy ragyogó este annak az igazságnak a felismerésétől és ünneplésétől, hogy *szeret bennünket az Isten*. Ennyire szeret, hogy eljött! Letette a maga isteni dicsőségét és a második Isteni Személy emberré lett! Tényleg emberré lett! – Aztán a folytatásban, az ünnep után szeressük Őt! Keressük Őt!

Segítsen nekünk a Szűzanya, hogy bevillanjon, hogy mikor átlépjük a templom küszöbét, bevillanjon, hogy kihez is jöttünk? Hozzá, Aki az emberi szívnek az igazi öröme! Aki egyedül méltó arra, hogy az ember Őt mindenekfölött szeresse.

Megköszönjük ezt az Ádventet. Mindazt, amit tanultunk és megtapasztaltunk, vigyük magunkkal. Aki nem tud éjjel elindulni az éjfél misére, annak jusson eszébe a lelki áldozás. Meg lehet tenni azt, hogy ha éjfélkor fönn vagyok, és mondjuk nézem a televízióban közvetített éjfél misét, amikor a szentmise odaér az áldozáshoz, lehet lelki áldozást végezni.

Megköszönjük a Szűzanyának meg Szent Józsefnek, hogy engedték, hogy a közelükben legyünk. Végül áldjanak meg minket, hogy ez a karácsony az Úr Krisztus iránti szeretetben mindegyikünket erősítsen. Amen.

Éjféli szentmise
1994. december 25.

Könyörgés

Istenünk, ki ezt a szentséges éjszakát Krisztusnak, az igaz Világosságnak fényével ragyogóvá tetted, kérünk, add, hogy akik Fiad misztériumait megismerjük itt a földön az ő örömeit is élvezhessük a mennyben. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Iz 9,1–6.*
Szentlecke *Tit 2,11–14.*
Evangélium *Lk 2,1–14.*

Testvéreim!

Az Egyház ma szerte a földkerekségen mindenütt, ahol katolikus templom van, ujjongva ünnepli Krisztus születését. Krisztusét, akit évszázadokon át vártak és vártak, és szerettek volna látni királyok és próféták – és nem láthatták, mert az idő akkor még nem telt be. De amikor az idő betelt, Isten elküldte a Fiát, aki a mi reménységünk. És ezért ünnepeljük az Ő földi születése napját, mert megszületett a reményünk. Megszületett az, akihez ha valaki odatalál – és engedi, hogy ez a Krisztus megfogja a kezét –, minden bajára orvosságot kap. Megoldást kapnak a legnagyobb emberi problémái. És ha engedi az ember, akkor ez a Krisztus a végső megoldást, az üdvösséget is – akarja és tudja adni.

Hogy milyen reménységünk Ő? – Benne reményünk van arra, hogy megtanulhatunk látni. Reményünk van arra, hogy megtanulhatunk hallani. Reményünk van arra, hogy megtanulhunk járni. – Látni az Isten igazságát, hallani az Isten szavát, járni az Isten útjain – ami esetleg nagyon szűk ösvény –, de haza vezet az atyai házba. És ezek hallatlanul fontosak, mert Krisztus nélkül az emberi tapasztalat mindig azt mutatta – és ma is azt mutatja –, hogy előttünk áll az igazság és mi nem látjuk meg. Hangzik a fülünkbe az igaz szó – Krisztus szava –, és mi képesek vagyunk arra, hogy ne halljuk meg. Mutatja az Egyház az Élet útját és az ember képes rá, hogy elmegy mellette. – És később, amikor az Úr Krisztus már tanított, egyszercsak azt mondta: Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök. Ha tényleg süketek volnátok, nem volna bűnötök. Ha tényleg bénák volnátok, ártatlanok lennétek. – De ti büszkék vagytok arra, hogy: Mi látunk. Ti büszkék vagytok arra, hogy: Mi hallunk. Ti büszkék vagytok arra, hogy: Mi haladunk. És nem azon az úton jártok, ami az Életnek az útja. Ezért megmarad a bűnötök.

Aki nem talál oda Krisztushoz, nincs reménye arra, hogy a bűnéből ki tudjon menekülni. És a mi igazi bajunk tulajdonképpen ez. És hiába csinálunk akármit, hiába jövünk össze és hozunk törvényeket, amivel megpróbáljuk lefedni a bűneinket. Hiába mossuk tisztára egymást, a bűneinktől nem tudunk megszabadulni. Kollektíven sem és egyénileg sem. Mindaddig, amíg az ember oda nem talál ahhoz a Krisztushoz, akinek ma a születésnapját üljük, arra a szentséges éjszakára emlékezünk, amikor a Boldogságos Szűz karjába tudta venni az Újszülöttet. Valószínű hogy a Szűzanya elsírta magát. Nemcsak afeletti örömben, hogy a világra született nemcsak egy emberi élet, hanem *az élet*, hanem azért is, mert Szent Józseffel együtt tudta, hogy ez a Gyermek az égből jön. Istentől jön. Az ég dicsőségéből jön, ahol angyalseregek ezrei szolgálnak Neki és most eljön és mit tudunk Neki

nyújtani mi?! – egy barlangot, egy jászlat, pólyát semmi mást. De Isten nagysága éppen ebben mutatkozik meg, hogy az Ő szeretete micsoda erős ... micsoda irgalmas ... micsoda alázatos. Neki nem palota kell, nem hadseregek kellene, nem bankok kellene – Neki emberszívek kellene.

Ha az ember egy csöppet is ismeri önmagát, akkor egyszer csak a betlehemi barlangban magunkra tudunk ismerni: érdes, kicsit sötét is, de meleg tud lenni. És állatok laknak benne – az ember mellett. Állatok, de ezek szelídek. S aki hisz és engedi magát kézenfogni az Egyháztól, és elhiszi, hogy a bűneinkre bocsánat van Krisztusnál – akár a keresztségben, akár a szentgyónásban –, és engedi elvenni a bűneit, akkor abban a kis barlangban, ami a szívünk, nincsenek vadállatok. És az Úr Jézus eljön oda.

Aki vette a fáradságot, megtöri az éjszakáját, és itt van, illetve bárhol a földön elmegy a templomba az újszülött Krisztust ünnepelni, s ha még áldozni is tud, akkor megtörténik mindegyikünknek a szívében a Betlehem csodája. Ilyenkor az ember valamit megél abból, hogy a reményeink teljesülnek. Tudunk mozdulni Isten felé – azért vagyunk itt. Képesek vagyunk hallani, mert a szívünkig hatol Krisztusnak a szava, az Evangélium; tudunk látni a szentségekben is, egymásban is: meg tudjuk látni Isten csodáit. És élünk. Nem azért, mert nagyon okosak vagyunk, nem azért, mert annyira össze tudunk tartani egymás között, hanem azért, mert mindegyikünkben Krisztus élete él.

Segítsen minket a Szűzanya meg Szent József, akik elsőként az emberiségből a tenyerükön hordhatták az Életet, a kicsi Jézust, segítsenek minket, hogy amikor a mi szívünkbe megérkezik Krisztus egy-egy szentáldozáskor, – a tenyerünkön hordozzuk Őt. És megtapasztalhassuk, hogy a reményeink teljesülnek. Ő éltetni tud, és ami a legfontosabb – a végén – amikor az ember azt éli meg, hogy kicsúszik a talpam alól a föld, amire olyan büszke voltam és oly biztosnak éreztem magam alatt, akkor az Úr Krisztus meg tudja ragadni az ember kezét. És éppen akkor, amikor kívülről nézve és a testet tekintve összedől e földönlakásunknak a sátra – Ő éppen akkor ki tud ragadni minket ebből a világból, Önmagához, és üdvözít. Amen.

**Pásztorok miséje
2004.**

Könyörgés

Mindenható Istenünk, megtestesült Igéd új fénye áraszt el minket. Kérünk add, hogy az a világosság tünődököljön tetteinkben is mely a hit által már lelkünkben ragyog. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Iz 62,11–12.*
Szentlecke Tit 3,1–7.
Evangélium *Lk 2,15–20.*

Testvéreim! Bárcsak a pásztorok hitével tudnánk leborulni mi, mai emberek a Megváltó Krisztus előtt, miközben ünnepeelve emlékezünk arra az istenáldotta éjszakára, a-melyen Betlehemben megszületett az Üdvözítő.

Betelt a várakozás ideje. És ahogyan az Úr megígérte, a Megváltó eljött. A pásztorok az elsők, akik megláthatják Őt, mert a nagy jövendölések megmondták: Betlehemben fog születni és pásztor lesz. Uralkodni fog, de mint Jó Pásztor, aki a bárányaival együtt éli az életet, és az életét adja értük.

A Szűzanya érti, amit a pásztorok mondanak, akik először halálra-rémülnek, látván a mennyei fényességet és hallván az angyalok énekét: *Dicsőség a magasságban Istennek*, azután sietnek látni a jelet. Amikor elmondják, hogy mi-ket mondtak az angyalok erről a Gyermekről, hogy ő az Úr Krisztus, a Fölkent, Aki uralkodni fog, nemcsak Jákob házán, hanem a mindenségen, a Szűzanya érti, hiszen Gábiel ugyanezt mondta neki.

És ott fekszik a jászolban egy újszülött, aki majd életét adja a népéért, és ahogy Mikeás látta, áll majd és legeltet. Körülötte megbékél majd az emberiség, meg a világ, mert ő maga lesz a Béke. De majd a végén. Hiszen eltelt kétezer esztendő az ő születése óta, és a földön háborúk vannak. Fegyvereket gyártunk, hadgyakorlatokat tartunk és egy-szer csak bevetjük a csapatokat meg a fegyvereket.

Betlehemben is, mint halljuk, hadiállapot van ma is. De minden nemzedék és minden egyes ember megkapja a lehetőséget, hogy meghallja az Üdvözítő születésének örömhírét és elinduljon, hogy találkozzon Ővele. Különös, hogy aki nem hisz, s akiben egy csöppnyi szeretet nincs a Megváltó Krisztus iránt – az el se indul. Néha voltak és vannak a történelemnek periódusai, amikor fegyverrel indulnak ellene. Ma, úgy tűnik, nem ilyen periódus van. De aki nem hisz, nem indul el.

Mi elindulhattunk. Itt vagyunk a szentmisén, és az a csodálatos születés, ami Betlehemben történt, megjelenik közöttünk, az oltáron. Amikor mi leborulunk a szentségi Jézus előtt, s főleg, amikor áldozunk, leborulunk Előtte és szemléljük Őt mint a pásztorok, aki ránk mosolyog, azután néha megéreztetni velünk, hogy mit jelent ez: *ő majd áll és legeltet, és ő maga lesz a Béke*. Néha megajándékoz bennünket tapasztalható formában is, érezhető módon az ő békéjével. De nekünk szelídeknek kell lennünk. Hinnünk kell Benne és szeretnünk kell Őt.

Kérjük a Szűzanyát, engedje meg, hogy most ott legyünk az újszülött Jézus körül, a jászolnál. És a hitvallásunkat hódolatul fogadja el ez a kis Újszülött, aki nekünk a

Pásztorunk. És ő maga – aki tudta, hogy mi vár rá, és nem fordult vissza; hanem jött és meghalt értünk –, áldjon meg minket és valóban legyen, a mindennapjainkban legyen a Pásztorunk. Amen.

Ünnepi szentmise
2004. december 25.,

Napi könyörgés

Mindenható, irgalmas Istenünk, ki a teremtésben csodálatosan megalkottad és a megváltásban még csodálatosabban újjáalkottad az embert, kérünk, segíts, hogy részesei lehessünk Fiad istenségének, ki minket arra méltatott, hogy részese lett emberségünknek. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Iz 52,7–10.*

Szentlecke *Zsid 1,1–6.*

Evangélium *Jn 1,1–18.*

Testvéreim! Elérkeztünk a karácsony ünnepéhez. Újra halljuk az Evangéliumot, hogy „Megszületett! Megszületett Az, Aki minden ember Világossága. Akiben élet van, a aki Őt befogadja, annak része lehet az Ő életében.”

Betlehemben született. Gondoljuk meg, mit jelent ez? Népszámlálás zajlik. A Római birodalom inkább érezteti hatalmát. Mert mi azt nem is tudjuk fölfogni, hogy az Ószövetség népének, Izraelnek micsoda megrázkódtatást jelentett a népszámlálás. Előtte egy népszámlálásuk volt, közel 900 évvel korábban, amit Dávid rendezett és keservesen megbánt. Mert ez a nép úgy élt, hogy ők Isten népe. Nem azért nagyok, mert sokan vannak, ezért nem volt fontos a statisztika. Az ő nagyságuk a Mindenhatóval kötött szövetségből eredt. Nem is tartottak népszámlálást. Mindaddig, amíg Augustus császár el nem rendelte, hogy nemcsak Júdeát, nemcsak Palesztinát, hanem az egész földkerekséget, a nagy birodalmat írják össze! Mert őfelsége tudni akarja, hányan vannak az alattvalói, mekkora anyagi erőt és mekkora katonai erőt képviselnek. És ment mindenki, hogy megtegye a vagyonbevallást, megmutassa magát, hogy számba vehessék. Ilyen körülmények között születik meg az, Akire az emberiség vár.

A Szűzanya bepólyálta, jászolba fektette és egyszer csak jönnek a pásztorok. Elkezdődött az, amit János evangélista később mond, hogy „a tulajdonába jött és övéi nem fogadták be”. Dávid házában megszületik az, Akiről az Úr Dávidnak ígéretet adott, sőt, megesküdött rá. Megszületett, és Dávid háza nincs sehol. József személyében jelen van, de a többiek nincsenek sehol. Csak a pásztorok. Akiket egyébként nem vettek semmibe. Ők megkapták az üzenetet, az örömhírt, hogy megszületett! Ő, Aki uralkodni fog.

Karácsonykor az Egyház lélekben Betlehemben van. Az elmúlt napokban – gondolom, még ma is folytatódik –, a bölcsek, az okosak, a tudósok elmagyarázzák, hogy a karácsony ünnepe milyen ősrégi, milyen csillagászati, milyen mítoszbeli összefüggései vannak. A

többiek elmagyarázzák, hogy a betlehemes játékoknak az egyes szereplői tulajdonképpen miket jelentenek, és nem jutnak el a Kisdedhez. Nem hangzik el az, hogy mindez persze volt, mindez részben igaz, de a karácsony titka a Boldogságos Szűz Fia, Isten Fia, Aki előtt, amikor ott vagyunk, egy felnőtt lélek már nem azzal a gyerekes örömmel örül, amelyik tapsikol... és jaj... micsoda ajándék... és alleluja... és hurrá és nem tudom én micsoda kitörő öröm, hanem egy felnőtt lélek tudja, hogy ez a Kisded az, Akinek három hónap múlva, húsvétkor a kinszenvedésére fogunk emlékezni. Ő az, Akit megfeszítettünk. Ő az, Aki végigjárt egy földi életet, verítékezve, fáradva, éhezve, hontalanul. Mert volt idő, amikor nem volt hová lehajtsa a fejét. És akkor elhangozhat feléje a kérdés: Jézusunk, mi emberek, felnőtt fejjel, néha gondolunk arra, hogy Istenem, ha én ezt tudtam volna! Ha tudtam volna, hogy amit elkezdek, abból ez következik, soha el nem kezdem. Bele nem fogok abba, amitől most roskadozom. De mi nem tudtuk előre, hogy ez következik. Te pedig tudtad! Te, mert Isten Fia vagy, Te mindent előre tudtál. Mindent előre láttál. És mégis eljöttél? Hogy-hogy nem fordultál vissza? – Eljöttél!

Ő a tanításában néha beszél erről. Elmondja, hogy én azért jöttem, hogy nektek életetek legyen. Én azért jöttem, mert ti olyanok voltatok, mint a pásztor nélküli juhok, én pedig a Pásztorotok vagyok. Nem azt számláltam, hogy ez nekem mibe kerül, hanem azt néztem, hogy nektek mire van szükségetek. Szeretlek benneteket, azért nem fordultam vissza.

Eszünkbe juthat még az is, hogy: Jézusunk, Veled nemcsak Betlehemben bántak el azzal, hogy nem fogadtak be. Nemcsak Heródes bánt el azzal, hogy az életedre tört, hanem nemzedékről nemzedékre mi, emberek. A világ életedre tör. Nem kellesz neki. És nem fordultál vissza. És ma sem fordulsz vissza.

Most, az Oltáriszentség évében ez külön imádság, elmélkedés tárgya lehet, hogy mindezt az itt jelenlévő Jézusnak mondhatjuk el. Ma sem fordulsz vissza. A szentmiséken, mikor elhangzik a konszekráció szó, jössz. Nem mondd, egy papnak sem mondd azt, hogy ki ne mondd a konszekrációt, mert elegendem van belőletek. – Nem. Itt marad. A tabernákulumban itt marad. És ami még mindezt megtetézi: eljön a szívünkbe. Minden áldozó embernek a szívébe. Amitől néha az ember megremeg: „Istenem, mit csinállok én mikor áldozom? Kivel találkozom?” – És Te nem fordulsz vissza.

A Szűzanya is, Szent József is, meg a tanító Egyház is ezért mondja el újra meg újra, hogy jó tudatosítanunk, ki született ott, Betlehemben? Ki az, Aki itt él közöttünk? Hogy erőfeszítéseket tegyünk azért, hogy a jászol, amibe belefektetjük Őt, ne kemény szikla legyen, hanem ki legyen bélelve. Mennyi szeretettel fonhatta, szóhette a Szűzanya a pólyát! Még Názáretben. Mikor várta a kicsi Jézust. Mennyi szeretettel nyírhatta Szent József a birkát, amiről tudta, hogy ennek a gyapjából már a kicsi Jézus számára készül a kelengye.

Az Egyházban ez a szeretet él tovább. A bűnbánatunkban is, a jóra törekvésünkben is, a szeretetünkben is. Amikor semmi mást nem csinálunk, csak eljövünk és elmondjuk a jelenlévő Jézusnak: „Uram, Jézusom, úgy szeretnék szeretni! Semmi mást nem akarok most mondani. Csak ennyit. Szeretnék szeretni.”

Adja nekünk az Úr ezen a karácsonyon áldásként, kegyelemként, hogy legalább néha föl-villanjon a lelkünkben, hogy Kihez tartozunk? Kinek a születését ünnepeljük? Ki az, Aki megígérte, hogy aki bennem hisz, annak én örök életet adok. Azzal én megosztom a saját életemet.

Köszönjük meg a mi Istenünknek, hogy ennyire szeret minket! És próbáljuk meg viszont szeretni Őt! Amen.

Szentcsalád vasárnapja 2004.

Napi könyörgés

Istenünk, ki arra méltattál minket, hogy a Szentcsalád ragyogó példaképét állítod elénk, engedd kegyesen, hogy erényeikben és a szeretet kötelékében kövessük Máriát, Józsefet és a Gyermeket, hogy egykor atyai házad örök boldogságában örvendhessünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Sir 3,3–17.*
Szentlecke *Kol 3, 12–21*
Evangélium *Lk 2,41–52.*

Testvéreim! Az idei naptár külön mondanivalója, hogy a dolgok kiegyensúlyozzák egymást. Ugye, mögöttünk van a majdnem a leghosszabb Advent: egy nap híján négy teljes hét volt. És most ezek után következik a majdnem lehető legrövidebb karácsonyi időszak, mindössze két hét.

Bizonyára vannak, akik megnézik a naptárt, 26-a van, Szent István napja van, ez nem parancsolt ünnep, akkor ma alszunk. És nem veszik észre, hogy igen ám, csak ma vasárnap van. Mégpedig a Szentcsalád vasárnapja. Ami az ünnepeink közül majdnem a legfiatalabb. A zsinat utáni ajándék.

Az Egyház látta és látja, hogy a család intézménye igen nagy kísértések közé került és válságban van. Az az őssejt, amiből nemzedékről nemzedékre az élet adatik tovább. Különös, hogy a biológiából tudjuk, hogy az élet minősége a sejtek szintjén, sőt, még mélyebben dől el, és ha ott valami baj történik, valami nincs a helyén, vagy valami fölöslegesen van ott, az egész étellel baj lesz. Ugyanakkor reklámok garmadája hirdeti és propagálja a családnak, mint az élet alapvető sejtjének a betegségeit, s ezeket állítja ideálnak. Ebben láthatóvá válik, hogy az Isten nélkül a teremtmény fölbomlik. Úgy jár, mint egy gyapjúszövet, amit megesznek a molyok.

A mai világ arra büszke, hogy túl van a kereszténységen. Az okosak és a bölcsek úgy gondolkodnak, hogy lehet beszélni ilyen gyökerekről, olyan gyökerekről, de mit érdekel az európai embereket? Mi már ezen túl vagyunk! És teljesen evilági módon, figyelmen kívül hagyva azt a másik világot, berendezzük a világot. Előbb Európát, aztán a világot. A családot is így értékeljük.

Ez a szekularizált szemlélet isteníti a gyermeket. Amíg megvan az összefüggés azzal a másik világgal és istenfélelemmel szemléli az ember önmagát is, a párját is, a családot is, addig a gyermek Isten ajándéka. Akit ha Isten ad, akkor jön, ha nem adja, akkor nincs. De attól a család még nem fut zátonyra, ha netalán nem kap gyermeket. Ha azzal a másik világgal megvan az összefüggés. Mert ha ez az összefüggés megvan, akkor a Szentcsalád, a Szűzanya, Szent József és a Megtestesült Ige ott van, mint minta. Ami egy katolikus minta. Ami arról beszél, hogy a család annyira komoly dolog, hogy a Megváltó családi fészekbe jött. De egyetlen gyermekként jött, és amikor felnőtt, Ő maga nem alapított családot. Az édesanyja szűz. A gondviselő apja nem testi atyja, hanem József-házasságban él. Azaz a

szexualitás a Szentcsaládban nincs jelen úgy, mint az összes többi házasságokban és családokban.

Amikor pedig az Úr Jézus kiválasztja apostolait, nem sokgyerekes apákat gyűjti maga köré, hanem ketten-hárman családból jönnek, a többiek legényemberek. És nem kötnek házasságot. És az Egyház nagyon jelentős részét képezik azok a leányok és özvegyasszonyok, akik szüzi életet élnek. Család nélkül. S ettől nem nyomorékok. Hanem a katolikus életnek egy nagyon fontos formáját élik.

Mindez csak akkor van, és csak akkor lehetséges, ha megvan a kapcsolat teremtő Istennel, meg azzal a másik világgal. De ha ez a kapcsolat nem él, akkor a család is jelentőségét veszti. Az idősebbek emlékezhetnek ró, hogy a szocialista embertípusban megjelent az Ember tragédiájából a Falanszter-szín család nélküli társadalma: nincs férj és feleség, az új nemzedéket lombikban állítják elő. Másik változat a gyermeknek alárendelt család. A büszke szülő, aki megtervezte a gyermeket, és a gyermek uralkodik. Mert egy „jó szülőnek” ki kell elégítenie a gyermek minden igényét. Hogy ebbe a szülők – ha vannak – belesnyomorodnak-e, az nem téma. Az sem kérdés, hogy milyen családi háttér van. Van-e édesapa és édesanya együtt? – Nem kell. Különben is minek a férj? Tűnjön fel egy férfi, szülessen meg a gyerek és a férfi tűnjön el. Mert a férfi kell, de a férj nem. Vagy megfordítva. A nő kell, de a feleség nem.

Így bomlik föl az a fészék, amit a teremtő Isten úgy gondolt el, hogy az a szeretetnek és az életnek a fészke és iskola, amelyben meg lehet tanulni egyrészt élni, másrészt meg lehet tanulni, hogy milyen a mennyek országa .

Meg lehet tanulni élni. Meg lehet tanulni azokat az erényeket, amiktől emberivé válik egy élet. Amit itt Szent Pál nekünk felsorolt: a türelmet, a szelídséget, a megbocsátást, a hálát, a közös örömet, az egymásra figyelést, a szolgálatot. – De a mennyek országát is meg lehet ismerni, mert a családi életnek apró teendői, eseményei csupa-csupa kép. Ezt nem mi találtuk ki. Hanem amikor az Üdvözítő tanítani kezdett, akkor az otthonról hozott képekkel modellez. Mert gondoljuk csak meg, hogy amikor Ő azt mondja, hogy: a mennyek országa olyan, mint a kovász. Amit fogott egy asszony és elkeverte három véka lisztben. Ezt ő először a Szűzanyától látta. – Reggelente a Szűzanya korán kelt, s a kicsi Jézus mikor ébredt, nem tudta, hogy mi az a zaj, amit hall, aztán egyszer csak rájött, hogy a mama malommal őröl. Most őrli az árpát vagy a búzát, vagy ami éppen van, aztán belekeveri a kovászt a lisztbe, később megsüti. – És sok-sok, a szőlőmetszéstől kezdve az aratáson át minden, amit Ő abban a családi fészekben ismert meg, ami a Szentcsalád. Ez ma is így van.

A tanító Egyháznak nem kis nehézséget és fájdalmat okoz, hogy látja: a családi életből vett hasonlatok és képek hatástalanok és érthetetlenek azok számára, akik családi háttér nélkül nőttek fel. Mintha süket füleknek beszelnénk. Mondjuk, hogy a Szűzanya mint jó édesanya szereti az embert – aki nem ismeri az anyai szeretetet, néz egyet és elmegy. Tanítjuk, hogy Atyánk az Isten, Miatyánknak szólíthatjuk. Ha valakinek nem adatott meg, hogy valakit apjának szólíthasson, s nem ismerte meg az apai szeretetet, nem érti, miről beszélünk.

Megköszönjük a Szentcsaládot és nem a szekularizált világ a szellemében, hanem a katolikus Egyház gondolkodásával becsüljük és szeretjük a családot. De azokat is, akik nem családban élnek, mert együtt alkotjuk azt a titokzatos testet, ami az Úr Krisztusé.

A Szűzanya is, Szent József is és Ő maga is, Aki nőtt fel a Szentcsaládban, segítsen nekünk! És ennek a szekularizált és egyre inkább szekularizálódó világnak a kísértéseivel szemben óvjanak meg minket, hogy példát tudjunk venni őrölük. Amen.

Szent István vértanú diákonus
2003. december 26.

Napi könyörgés

Mindenható, irgalmas Istenünk, Szent István vértanúd ünnepén kérünk, add, hogy követhessük, amit benne csodálunk és megtanuljuk szeretni ellenségeinket, mert ő tudta, hogy gyilkosaiért is imádkoznia kell. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke ApCsel 6,8–10; 7,54–59.
Evangélium Mt 10, 17–22.

Testvéreim! Karácsony másnapján az első vértanút ünnepelve fölmerülhet az emberben a kérdés, hogy hogy az Ige egyáltalán megtestesült? Azt is lehetne persze kérdezni, hogy hogy nem fordult vissza? Mivel Isten mindent előre lát, ezért ezt a kérdést úgy kell föltenni, hogy hogy az Ige mégis Megtestesült? Mégis eljött?! Pedig tudta, hogy mi vár rá, tudta mi vár mindazokra, akik hinni fognak benne. Tudta, hogy ha Ő úgy érkezne, hogy hadsereg élén diadalmasan bevonul Jeruzsálembe, kiírt mindenkit, aki nem Ábrahám ivadéka, akkor sikere lenne. Akkor ünnepelnék, akkor királynak fogadnák el. Tudta, ha úgy jön, ahogy az Atya akarja, emberként, gyenge újszülöttként és elkezd tanítani az embereknek, hogy ki az Atya, meg fogják érte ölni. Tudta.

Ezért mindjárt, a Hegyi beszédben, mikor tanítani kezd, az általa hozott életet, országot, oda állítja a régi mellé, mondja: „Hallottátok, hogy mondatott a régieknek, hogy ne ölj. Én pedig azt mondom nektek, hogy már aki haragszik, azt bíróság elé kell vinni. Aki meg azt mondja felebarátjára, hogy te bolond, azt a főtanács elé kell vinni. Aki pedig azt mondja a testvérének, hogy te istentelen, az méltó a gehenna tüzére.”

Önmagáról beszél. Ő, Aki tudta – folyamatosan tudta – hogy én elkezdem hirdetni az Isten országát, meg a bűnbocsánatot, meg az életet katolikus módon mindenkinek s megharagszanak rám. – Én elkezdem tanítani a Szentháromság titkát, azt fogják rám mondani: bolond. És amikor majd elmondom, hogy én az Atyától jöttem, az élő Isten Fia vagyok, azt fogjátok rám mondani: te istentelen. Halálra fogtok ítélni.

Önmagáról beszélt, meg mindazokról, akik elfogadják Őt. Akik elfogadják azt az üdvösséget, amit a Szentháromság az embernek és az emberen keresztül a világnak adni akar, és ahogyan adni akarja.

Éppen ezért ma, amikor a Liturgia elvisz bennünket Betlehembe a Szűzanyához, Szent Józsefhez és a kicsi Jézushoz, Aki oly védtelen, olyan szelíd – mikor kinyitja a szemét és elmosolyodik, Isten mosolyog ránk – ott van a jászol mellett István diákonus, az első a vértanúk közül. A protomártír. Akiról az imént Szent Lukács elmondta, hogy látták a cselekedeteit, hallották, hogy arról tanúskodik, hogy a nem régen megfeszített Jézus, az a názáreti, akinek fölírták a keresztyére, hogy Názáreti Jézus, a zsidók királya, Ő a Krisztus. Csodákat művelt s megharagudtak Rá. Olyannyira, hogy elfogták, vitték a főtanács elé. Az elé a főtanács elé, amely nem olyan régen a názáreti Jézus felett ítélkezett. És halálra ítélték, mert azzal vádolták, hogy Mózes ellen beszél.

Dehogy Mózesről beszélt! Föltekintett az égre és látta a megnyílt eget. Látta az Atya jobb-
ján a megdicsőült Krisztust. – Erre „te istentelen káromló” ordítással meg se várják az íté-
letet, megkövezik. Ő pedig imádkozik a gyilkosaiért. Ő, aki a Megfeszített és Föltámadott
Krisztusban megismerte Isten üdvözítő szeretetét, megismerte az igazságot, az új világot,
amelyikben ott van az éppen a keresztre feszített Krisztus imája is: Atyám, bocsáss meg
nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.

Ezt a Krisztushívők, az új életet élők valamennyien tudják, hogy akik haragszanak rájuk,
elítélik, megkövezik őket, azoknak egyetlen mentségük lehet, hogy nem tudják, mit cselek-
szenek. Mert ha tudják, akkor számukra nincs mentség.

A Szentatya amikor a békéről beszél és szinte sírva kéri a világot: „Emberek, ne bántsátok
egymást! És főleg az Istenre hivatkozva ne gyilkoljatok!” ebből az új világból való. Mert
látja, hogy hányszor de hányszor Allah, meg ki tudja milyen isten-névre hivatkozva tud az
ember haragudni, elítélni, ölni.

Amikor valaki életének a döntő pillanataiban odaköti magát Jézushoz, a jászolhoz, a ke-
reszthez, kiteszi magát annak, hogy megharagudnak rá. Elítélik. Ha fizikailag meg nem
ölik, azért gyilkolják. – S ez furcsa dolog, mert az ember azt várná, hogy ha egyszer a
Megváltó eljött és bennünket megváltott a bűntől, akkor ennek vége van. – Nincs vége.
Sőt. Ez a harag, meg ez az elítélés, meg ez a fajta gyilkolás egyre erősödik. A világ végéig.

Jézus mégis esztendőről esztendőre ilyenkor karácsonykor újra meg újra felkínálja azt az
életet, amit csak Ő tudott nekünk elhozni. Azt az új világot, amelyben Isten szeretete, az Is-
ten szeretete előtt meghajló emberi hit, meg szeretet határozza meg a dolgokat.

Imádkozzon értünk ez az első vértanú, hogy amikor azt érezzük, hogy teljesen oktalanul
megharagszanak ránk, meg – tudom – elítélnék, csak azért, mert keresztény vagyok, csak
azért, mert katolikus keresztény vagyok, segítsen nekünk Szent István és imádkozzon ér-
tünk, hogy eszünkbe jusson: most van az a pillanat, amikor megízlelhetem, mit jelent az el-
lenségszeretet. És a betlehemi Kisdéd, Aki mindenek ellenére eljött értünk, emberekért, ad-
jon nekünk erőt, hogy kritikus pillanatokban még imádkozni is tudjunk azokért, akik hara-
gudnak ránk, elítélnék minket, netán még kezet is emelnek ránk. Amen.

Szent János apostol
2004. december 27.

Napi könyörgés

Istenünk, ki Szent János apostol előtt feltártad Igédnek titkait, kérünk add, hogy hittel fogadjuk az Igazságot, akiről ő beszél nekünk, a mi Urunk, Jézus Krisztust, a te Fiadat, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *1Ján 1,1–4.*
Evangélium *Jn 20,2–8.*

Testvéreim! Szent János apostoltól hitet meg szeretetet lehet tanulnunk a Megtestesült Ige iránt. Ő az, aki egészen fiatal, 13-15 éves, mikor a bátyjával, Jakabbal együtt fölfigyel a hírre, hogy a Jordánnál valaki fürdeti a népet. és elmnek Keresztelő Jánoshoz. Tőle hallják, amint rámutat Jézusra: „Ő az. Nézzétek. Az Isten Báránya.” Kevéssel később a genezáreti tó partján hallják a hívó szót: Jöjjetek utánam!

Az Utolsó vacsorán ott van közvetlen az Úr Krisztus mellett, keblére hajtja a fejét. A keresztről pedig hallja: „Íme, a te anyád! Ott a kereszt alatt fölfogja, hogy „nekem Jézus helyébe kell lépnem a Szűzanya oldalán. Övnom és vigyáznom kell rá, mint fiúnak az édesanyjára.”

Aztán évtizedek múlnak el, egyik apostol a másik után vértanú lesz, ez a János pedig Efezusban él a Szűzanyával. Aztán a Szűzanya is elmegey, János pedig marad és megint évtizedek múlnak el. Jeruzsálemet lerombolják, veszi a hírt, hogy Pétert is, Pált is megölték Rómában és látja az Egyház bontakozó életét: az üldöztetést kívülről, a tévtanítókat belülről. Hallja, hogy akik megkeresztelkedtek és egy darabig krisztushívőnek vallották magukat, egyszer csak elkezdenek hazugságokat tanítani. Elkezdtek tanítani, hogy a Megtestesülés rémkép volt, álmkép volt. Isten sokkal magasabban van fölöttünk, semhogy emberként élne, élt volna közöttünk. Elkezdtek tagadni a Megtestesülést.

János pedig fogolyként Rómába hurcolták és arra ítélték, hogy egy hatalmas üstben forraljanak olajat és dobják bele. Meg is történt, de mint a három ifjú a tüzes kemencében a lángok között, úgy a forró olajban ő is sértetlen maradt. Erre számúzték Phatmosz-szigetére ahol az Úr megmutatta neki az Egyház jövőjét és megparancsolta, hogy írja le nekünk. János engedelmeskedett, mi pedig a Jelenések könyvében olvashatjuk, hogy az Egyház élete ilyen lesz: kívülről üldözések, belülről tévedések, sok-sok szenvedés közepette, de az Egyház élni fog! Nem vész el. Ahogy az Úr Péternek mondta: a pokol kapui nem vesznek erőt rajta.

Ezért tudunk Szent Jánostól ma is sok mindent megtanulni. Reményt is, szeretetet is, hitet is. Meg azt a bölcs belátást, hogy mi mindig és mindent a Megtestesült Ige teljességéből merítettünk mindmáig, merítünk ma is, és mindhalálig. Tőle kapunk mindent. A bűnbocsánattól a boldogságig, mindent.

Segítsen nekünk ez a János apostol hinni, meg remélni. És az Egyházban élni a Szűzanya gyermekeként és az Úr Krisztus hűséges követőjeként. Amen.

Aprószentek
2004. december 28.

Napi könyörgés

Istenünk, a te apró szentjeid nem szavukkal, hanem halálukkal lettek Szent Fiad eljövetele-ének hírnökei. Kérünk, segíts minket, hogy a hitet, amit a nyelvünk vall, életünk cselekedetei is hirdessék. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egység-ben, Isten, mindörökkön örökké.

Szentlecke *1Ján 1,5–2,2.*
Evangélium *Mt 2, 13–18.*

Testvéreim! Ezeket az Aprószenteket a vértanúk zsengejeként ünnepeljük. Mert a vértanúk mind, Szent István diákonustól kezdve a legutolsóként, minap megölt vértanúig, mind ártatlanok mint ezek a kicsinyek voltak. Semmi bűnük nincs, amiért halált érdemelnének, de mert a Megfeszített Krisztust vallják, megölik őket, mint az Urat, aki a vértanúknak nem a zsengeje, hanem a Királya.

Mit érezhetett a Szűzanya, amikor József riasztotta az éjszakában: „Mária! Ébredj! Gyorsan! Gyorsan szedjünk össze mindent és meneküljünk!”

Amikor az Úr tanított, akkor azt mondta, hogy ugye, egy király, ha háborút kezd, ha értelmes ember, mielőtt hadba megy, leül és megnézi, hogy van-e esélye a győzelemre? – Az ember, amikor kardot ránt az Isten ellen, esztelen, mert nincs esélye a győzelemre. De egy ideig áltathatja magát, hogy „diadalmasan haladok előre”, mert az Úr időt ad még annak is, aki kardot ránt ellene, hogy észbe kapjon és megtérjen.

Ma, itt a karácsony nyolcadában hálát adunk az Úrnak ezekért az első kis vértanúkért. Meg az oltalomért, amivel Ő védi övéit. Mert miközben menekülnek, a Szűzanyának, Szent Józsefnek is eszébe juthatott Eszter története Meg Eszternek az imája, aki a halálos veszedelem kellős közepén tudott így imádkozott: „Istenem! Én azt hallottam őseimnek könyveiből, a Szentírásból, hogy Te Noétól kezdve végig, végig megoltalmazod azokat, akik a tied.” – A Szűzanya erre emlékezhetett és tudta, hogy ezt a Gyermeket Heródes nem ölheti meg. Mert mindaddig, amíg el nem jön az Ő órája, addig a teljes mennyország vigyáz erre a Gyermekre. Hanem amikor majd az óra jön, akkor áldozattá válik. A vértanúk királyává.

Köszönjük meg az Úrnak a gondoskodó oltalmát, amivel mindmáig vigyázott ránk. Csak ne feledjük, hogy mi a Megfeszített Krisztushoz tartozunk. Éppen ezért a szenvedéseiben is részünk volt, lehet, esetleg van is. Ma is. És lesz. Ő ezeket a kis ártatlanokat magához ölelte, öleljen magához minket is! Amen.

Mária Istenanyasága, Újév napja 2012. Január 1.

Napi könyörgés

Istenünk, ki a Boldogságos Szűz Mária anyasága által adtad az üdvösséget az emberi nemnek, kérünk, engedd, hogy érezhessük annak közbenjárását, aki által eljött hozzánk az élet Szerzője, a mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Szám 6,22–27.*
Szentlecke *Gal 4,4–7.*
Evangélium *Lk 2, 16–21.*

Testvéreim! A december 25-e és február 2-a között lévő hat hetet az Egyház Betlehemben tölti. A kicsi Jézus jászola körül, a Szentcsalád társaságában. És az esztendőnek az Úr 2012. éve első napját a Szűzanyának szenteljük. Az ő Istenanyasága misztériumának.

Gondoljuk meg, mire való Szilveszter este és éjszakáján a petárdázás, meg a tűzijáték? Miért van az, hogy főleg a fiatalok körében olyan népszerű ezen az éjszakán petárdázni, nagy fényességet robbantani, meg mulatni. Ha nem is lerészegedni, de inni. Miért tetszik a felnőtteknek is rendkívüli módon szilveszteri kabaré, amikor nevetségessé teszünk mindent. Nincs szent, nincs komoly dolog, mindennel a leggorombább tréfát is megengedjük magunknak. Miért van ez?

A vallástörténészek, meg a néprajzkutatók azt mondják, hogy ez azért van, mert ezek az akciók – a kabaré, a petárdázás, az ivás – igazában baj elhárító tevékenységek. Amennyire csak visszalátunk a történelemben, megtalálhatók minden kultúrában olyan helyzetekben, amikor az ember fél. például olyan időpontokban, amikor fordul az idő, fordul az esztendő és az ember átéli azt, hogy mennyi bajt hozott nekem az idő, vajon mit hoz a következő esztendő?

A tudósok azt mondják, ezek a tevékenységek olyanok, mint mikor a kicsi gyerekek fennhangon skandálják, hogy „Nem félünk a farkastól!” – azaz: közölni szeretnék a farkassal, hogy nem félünk tőled! De ezt azért mondjuk, mert jaj de félünk Tőled!

Tudósok azt is mondják, hogy a petárdázás, hogy robbantunk és fényt produkálunk az éjszakában, valószínű a vulkánkitörésekkel függ össze, amikor az ember megtapasztalja azt, hogy egyszer csak fölmorajlik alattam a föld, megmozdul és kitör a tűz a földből. És ha idejében el nem menekülünk, akkor végünk van. Éppen ezért védekezésül az ember jelezi a természetnek: „Nem félünk ám tőled! Mi is tudunk fényességet csinálni! Mi is tudunk zajt kelteni!” – de mindezt azért, mert rettenetesen félünk.

És ha mostanában az ember egy kicsit odafigyel, hogy mit is mondanak a természettudósok a Föld, meg a kozmosz jövőjéről?! Azt mondják, hogy hatalmas katasztrófák felé tart a Föld. Vulkánkitörés felé, ami elpusztíthat mindent, vagy szökőárok felé, vagy az égből egyszer csak jön egy asztoreida és eltalálja a Földet. Jaj nekünk! Azaz félünk. Félnünk kellene, ha a jövőbe tekintenénk.

Ezzel szemben az Egyház ilyenkor, a karácsonyi időben kézen fog bennünket és elvisz Betlehembe. És ha volna ajtó a betlehemi barlangon, bekopognánk, de mindenképpen

beszölünk: „Szabad egy kicsit bejönnünk? Mert szeretnénk köszönteni először az Édesanyát. Szeretnénk neki elmondani, hogy: „Üdvözlégy Mária! Te malasztal teljes, az Úr van teveled. Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse, a jászolban fekvő Kisded. Áldottak vagytok! Eljöttünk, mert félünk a jövőtől.”

A Szűzanya pedig ránk mosolyog és a tekintetében ott van a csodálkozó kérdés, hogy: honnan tudjátok ti az Üdvözlégyet, amit nekem Gábriel, meg Erzsébet mondott. Honnan tudjátok?

Mi megvalljuk, hogy a te Fiad Egyháza tanított meg rá. Tőle tudjuk, nem mi találtuk ki, bennünket erre megtanítottak.

A Szűzanya mondja: „Ne féljete! Nem kell zajt csapnotok, láncokat csörgetnetek, petárdákat robbantani, meg a természettel közölni, hogy nem félünk a farkastól! Nézzétek a jászolban fekvő Kisdedet, aki olyan szelíd, mint egy ma született bárány. Ne féljete Tőle!”

Mi folytatjuk: „Asszonyunk, Szűz Mária! Ugye, Te érted, hogy amikor mi, magyarok ezt mondjuk Neked, akkor a Királynőnknek vallunk meg Téged?”

Asszonyunk, Szűz Mária! Istennek szent Anyja! Mert mi hisszük, hogy ez a szelíd báránként ott fekvő Kisded a mi Istenünk! Nem egyszerűen Dávid ivadék, Aki uralkodni fog napkelettől napnyugatig és Északtól Délig, hanem Ő az az Ige, Aki által minden teremtetett, ami lett. Isten anyja vagy, Mária! Így imádkozz értünk most.

Most, az új év kezdetén, hogy a gondokkal és bajokkal meg tudjunk küzdeni! És amikor a Fiad megszólal és tanít, akkor ne petárdázzunk ellene, ne leigyuk magunkat, hanem figyeljünk, virrasszunk és figyelmes füllel hallgassuk, mit is mond, éppen most és éppen nekem. Vagy éppen nekünk, mint közösségnek.

Istennek szent Anyja! Imádkozzál értünk most és akkor, amikor majd meghalunk. A halálunk óráján. Amitől félünk. De itt, nálatok, Betlehemben meg lehet tanulni, hogy jóságos az Isten. Hűséges. Szeret bennünket. Még a haláltól sem kell félnünk. És nem azt kell ordítanunk, hogy nem félünk a haláltól, hanem figyelünk kell, hogy ez a Gyermeke, amikor felnő merre felé megy?

Mária! Istennek szent Anyja! Imádkozz érettünk, hogy el tudjuk Őt kísérni a Golgotára is – hogy aztán harmadnapon elmehessünk az ő üres sírjához megcsodálni, hogy ez a jövő vár ránk! Nem az asztoreidák, nem a naprendszer összeomlása vagy szétrobbanása, nem szökőárok, meg vulkánok, meg végpusztulás, hanem a föltámadás a jövőnk. Annak a Kisdednek köszönhetően, Aki ott fekszik a jászolban.

Amikor áldozunk, a Szűzanya ölünkbe adja a Gyermekeket, Isten Fiát. De imádkozzon értünk Ő, hogy ez az előttünk álló esztendő közelebb vigyen Isten Fiához mindannyiunkat. Amen.

Jézus Szent Neve
2012. január 2.

Napi könyörgés

Urunk, Istenünk, add meg kegyesen, hogy akik Jézus szent nevét tiszteljük, már a földön érezzük vigasztaló erejét, a mennyben pedig beteljük örökké tartó öröme-vel. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Iz 9,1–6.*
Szentlecke *Fil 2,1–5.*
Evangélium *Lk 2,16–21.*

Testvéreim! Ma van a Jézus születése utáni nyolcadik nap. Ez az ünnep két dologról beszél. Az egyik, hogy a Megtestesült Ige valóságos ember lett. Fölvette az emberi élet ritmusát is. Nemcsak testet öltött magára, hiszen Ő isteni természete-vel megtehetette volna, hogy megtestesül, emberteste van, de úgy közlekedik, mint az angyalok, ahogy a föltámadása után. És nem. Ő egy lett közülünk. Ebből következett, hogy az Ószövetség szokása szerint a 8. napon a kisfiúkat a család férfi tagjai jelenlétében körülmetélték és nevet adtak neki.

Ezzel vált az újszülött Isten népének a tagjává. Megkapta Ábrahám jelét a testére, hogy majd 12 évvel később nagykorúsítsák és tudatosan vállalja mindazokat a kötelezettségeket, amelyek a Szövetségből folynak. Hogy aztán 30 éves korában úgy szólalhatson meg a közösségben, mint akinek a szavára már odafigyelnek. És ha megéli az 50-es, 60-as éveket, akkor a vének között, a bölcsék között foglalhatson helyet. Jézus ezt is vállalta.

De ahogyan Zakariás, meg János történetében halljuk, a hagyomány az volt, hogy az elsőszülött fiú az apa nevét öröklí. János esetében – Lukács elmondja, hogy jöttek a férfi-rokonok és az apjáról Zakariásnak akarták nevezni. Nagy volt a megdöbbenés, amikor először a mama, Erzsébet, majd a papa, Zakariás közli, hogy „Nem! János az ő neve!”

Mekkorát nézett a rokonság, akik összejöttek, hogy nevet adunk ennek a gyermeknek és természetesen József lesz a neve, de József közli, Mária is közli: „Nem! Jézus az ő neve!”

A *Jézus* névnek jelentése van: héberül/arámul azt jelenti: az égből jött Szabadító, Üdvözítő.

Ne feledjük, hogy az Úr Jézus koráig ez a név nagyon megbecsült volt Izraelben. Mózes utóda Józse lett, a 40 éves vándorlás után az Ígéret földjére ő vezette be Izrael népét, és a neve, Józse azonos a Jézus névvel. Ezért ennek a névnek rendkívül nagy becsülete volt. Használták is. De miután a Názáreti Jézust halálra ítélték és megfeszítették Pilátussal, a Jézus nevet Izrael törölte a névjegyzékéből. Nem használja ezt a nevet. Jelöl annak, hogy itt valamit az egyház örökölt. Az Egyház pedig tiszteletből nem adja, általában nem adjuk fiúknak ezt a nevet, kivéve a spanyolokat. A jó spanyol testvéreink bizony használják a Jézus nevet is keresztnévként. És ez nem baj.

Nekünk a Jézus név – minden, az Üdvözítő. S hogy mimindent jelent, azt a Jézus Neve litániában mondjuk el, amit a szentmise után el is imádkozunk. Ebben a litániában – mint a Lorettói litániában – elmondjuk a Szűzanyának: „Hallgasd csak, elmondjuk az Úr Jézusnak: Hallgasd csak, mi mindent tud Rólad az Egyház mondani. Ez mind Te vagy!

Illetve Te légy! Légy nekünk! Légy az Üdvözítőnk! És engedd, hogy ha már megadtad nekünk azt a kegyelmet, hogy Isten gyermekei lehetünk és Atyánknak szólíthatjuk a Mindenhatót, akkor engedd meg, hogy a testvérünknek szólíthassunk Téged! Az Üdvözítőt!” Amen.

Január 3.

Testvéreim! Az Úr Jézus születése után csöndes hetek és hónapok következtek. A pásztorok elmondták mindenkinek, akik meghallgatták őket, hogy mi történt velük azon az éjszakán. De ki hitt a pásztoroknak? – A kicsinyek. A szegények. Azoknak megdobbant a szíve, hogy itt valami történt! Valami, amire vártunk. Aztán csönd lett. Egészen addig, amíg majd jönnek a Napkeleti bölcsek, a Háromkirályok. Addig csönd van.

József munkát keresett. Minden valószínűség szerint Jeruzsálemben, a templomépítésnél talált munkát, ahova napról-napra be kell járnia. A Szűzanya ott marad egyedül a kised Jézussal Betlehemben.

Ma elgondolkodhatunk azon, hogy a Betlehem, amit a templomainkban látunk, az ószövetség népének a Betleheme: pásztorok, bárányok, egy ökör, meg egy szamár. - Ha magyar betlehemet csinálnánk, akkor bizony volnának itt olyan állatok is, amelyeket Izrael nem engedett a maga közelébe. Akkor volnának itt kiscsibék, kiskacsák, kotlóssal, kismalacok, disznó is volna itt, meg lovak. Mindenesetre lovak. Meg volnánk mi, magyarok. Akiknek el kellene szemlélődnünk a betlehemi barlangon. Azon, hogy Aki ott a jászolban fekszik, miért jött és mi vár rá? Nem azért, mert szerencsétlen, hanem mi vár rá azért, mert mi, emberek olyanok vagyunk amilyenek vagyunk: az eredeti bűnnel megsebzett, megfertőzött lelkek. Mind.

Ahogy a katolikus Egyházban más időt él az ember, más a naptárunk, ettől a tételtől vagy igazságtól, hogy az eredeti bűn sebeit hordozzuk mind, ettől válik érthetővé a történelmünk. Ettől válik érthetővé az, hogy miért van az, hogy nemzedék elmúlik, új nemzedék jön és ugyanazokat a hibákat követi el, ugyanazokkal a bűnökkel gyötrik egymást az emberek. Miért van ez?

Aki az Egyházon kívül van, talán föl se teszi ezt a kérdést. Hanem onnan indul ki, hogy ez így van, aki bírja, marja, az erősebb legyen erőszakos, boldoguljon, amíg tud. Amíg nem jön egy nálánál erősebb és kezdődik előlről az egész.

Mi pedig, Betlehemben látjuk, hogy megszületett az, Aki ebből a meg nem szakadó láncolatból ki tudja emelni *az embert*. És ez még csak hagyján! De ki tud emelni *minket*. Itt, a harmadik évezred elején. Azáltal, hogy félve ugyan, meg nagyon csöndesen, el merjük mondani, hogy próbálunk a katolikus hitben vallásosak lenni, tapasztalhatjuk, hogy annak a Kisednek, Aki végigjárta azt az utat, ami a föltámadásba vitte Őt, tényleg van hatalma arra, hogy aki Benne hisz, annak megadja, hogy Isten gyermekévé legyen és a Miatyánk erőterében éljen. Hogy elmondhassa: Mindenható Isten, Aki mindeneket teremtettél, megváltottál és Atyánknak szólíthatunk Téged!

A tegnapi Szentleckében hallottuk, hogy amikor elérkezett az idők teljessége Isten elküldte a Fiát, Aki a Lelkét adta nekünk, aki így kiált bennünk: Abba! Atya! Szent Ágoston mondja, hogy Szent Pál azért dupláz, hogy Abba és Atya, mert ez a zsidókra és a pogányokra egyformán érvényes. A zsidók mondhatják azt, hogy *Abba*, a pogányok pedig,

mindenki a saját nyelvén mondhatja hogy *Atyám! Mi atyánk!* Ez a megváltás csodája, ami Betlehemben kezdődött el.

Engedje meg a Szűzanya, meg Szent József, hogy ezeken a reggeleken bepillanthassunk hozzájuk a betlehemi barlangba. Kérjük számunkra, hogy ne csak nézzünk, hanem lássunk is; ne csak halljuk, de meg is értsük, hogy mit jelent az a jászolban fekvő Kisded. Amen.

Január 4.

Testvéreim!

A karácsonyi időben az Egyház mindazoknak, akiknek a szívében fölmerül a kérdés: „Hol lakik az Üdvözítő?” – azt mondja: gyere velem Betlehembe és lásd, hol vett szállást először az Üdvözítő. A betlehemi barlangban.

Így kezdi oktatni az Egyház az istenkereső embert. És amikor a templomi betlehem előtt áll az ember, akkor pásztorokat lát, állatokat lát. Bárányokat. A mi esetünkben tevét és szamarat. Aki már többször látott betlehemet, megkérdehetné: És hol az ökör? – Az ökör bent van a barlangban. Részben azért, amit a jó Gárdonyi Géza megköltött nekünk, hogy: Rá meleget, az isteni Kisdedre meleget a marha lehel. Fütőtest az ökör. Akinek még volt módja falun istállót látni, az talán emlékszik rá, hogy az istállókban – minálunk, mifelénk – nem fütöttek. A fütést a nagy állatok teste adta. Marhák, lovak, borjak befütötték az istállót.

De itt, a Betlehemben ezeknek az állatoknak valami egészen más jelentése van, amit Izaiástól tanulhatunk meg.

Felütjük a Szentírást, és Izaiás könyvének első fejezetének elején ezt olvassuk: „Halljátok, egek, vedd füledbe föld, az ökör megismeri a gazdáját, a szamár megismeri urának jászolát. Az én népem pedig nem ismert meg engem – mondja az Úr.”

Persze, hogy az ökör meg a szamár megismeri a gazdáját valószínű nem mindenkinek ismerős, de hogy egy kutya megismeri a gazdáját, azt látjuk. Vagy egy akármilyen, lakásban tartott állat ráismer a gazdájára. És a modern a modern ember miért nem ismer rá a karácsonykor született Krisztusra?

Izajásnál van még más példa is ugyanilyen értelemben, amikor azt mondja hogy a vándormadarak mind tudják a költözésük idejét, és óraműpontossággal indulnak. Az én népem pedig konokul mozdulatlan – mondja az Úr.

Mi, modern emberek iderakhatnánk a Betlehemhez az egész technikánkat, a gépeinket, a számítógépeinket, a mobiltelefonjainkat, az egész technikát azzal, hogy: mi emberek elvárjuk azt, hogy amit megalkottunk, a gépeink működjenek és szolgáljanak. És ha én egyszer valakitől kaptam egy mobil-telefonszámot, akkor elvárom, hogy ha hívom, válaszoljon. A teremtő Isten miért nem kapja tőlünk a választ. Pedig magának teremtett. Arra teremtett, hogy Ő szólít, mi pedig halljuk a szót és válaszolunk Neki. Arra teremtett, hogy éltetni akar, és nekünk ez az élet nem kell.

A bárányok Betlehemben annak a képei, hogy ott benn, a jászolban az fekszik, aki a Jó Pásztor lett. És elmondta, hogy az én bárányaim és az én juhaim hallgatnak az én szómrá. Szólítom őket és ők megismerik a hangomat. És követnek. Én előttük megyek, ők pedig jönnek utánam. Örööm őket és az élet vizéhez és az élet kenyéréhez vezetem őket.

Törekednünk kell arra, hogy a fülünk halljon, a szemünk lásson és amit az Úr nekünk mond, azzal ne perlekedjünk, hanem örömmel értsük meg és kövessük, amit mond. Amen.

Január 5.

Testvéreim!

Amilyen hosszú volt az adventünk, olyan rövid a karácsonyi időnk. Vasárnapal vége is van. Ezért hallottuk még egyszer Mikeástól az egyik nagy próféciát arról, hogy hol fog születni a Krisztus, és ki lesz Ő. Lukácstól pedig újra hallottuk a karácsonyi történetet. De jó lenne ha megérintené a szívünket, hogy a hallottak mellett nem szabad úgy elmenni, mintha nem történt volna semmi.

Hányszor hallunk mostanában arról, hogy az internetnek, általában ennek az információs társadalomnak óriási veszedelme, hogy a valós világból átemeli az embert egy virtuális világba. Amiről az ember úgy gondolja: mintha ..., de a dolgok valósága nem az, amit hallunk vagy látunk.

Gyerekkorunkból emlékezhetünk rá, hogy néha játékból behunytuk a szemünket mintha nem látnánk semmit, befogtuk a fülünket, mintha nem hallanánk semmit, jeleztük, hogy mondhatnak nekünk bármit, én nem hallom. Azonban nem csak játékból, komolyan is be tudunk zárkózni belső világunkba, teljesen el tudunk szakadni a külső, tárgyi valóságtól, amiből persze baj lesz. Mert ha egy iskolás gyerek nem hall, nem lát és úgy viselkedik, mintha nem kapott volna házi feladatot, végig játssza a délutánt. Másnap ebből baj lesz, év végén bukás lesz belőle. Vagy ha valaki, házasságkötés után elkezd úgy viselkedni, mintha nem történt volna semmi: szórakozik, kocsmába jár, verekszik. Nagyon rövid idő alatt tönkre megy a házassága.

Ugyanígy bajt hoz ránk egyenként is, közösségekben is ha úgy viselkedünk, mintha nem történt volna semmi abból, amit az Úr a prófétákon keresztül előre megmondott.

Éppen ezért, itt, a karácsonyi idő végén, még egyszer bepillantva a betlehemi barlangba, elsóhajthatnánk: „Istenünk, nyisd meg a szememet, hogy lássam, amit értünk és értem tettel és teszel folyamatosan. Nyisd meg a fületem, hogy halljam, amit mondasz nekem, hogy meghalljam a hívó szavadat. És a rám bízottakat is tudjam Hozzád teregetni.

Segítsen nekünk a Szűzanya meg Szent József, akik előttünk jártak a hitben. Láttak és hallottak. Meglátták a valóságot és megértették, amit az Úr nekik mondott. Meg ezek a szent pásztorok, akiről az evangélista ezt mondja: dicsőítették és dicsérték az Istent mindazért, amit hallottak és láttak. És hittek. Amen.

Vízkereszt Január 6.

Napi könyörgés

Istenünk, ki Egyszülöttedet e napon a csillag által kinyilatkoztattad a nemzeteknek, kérünk, vezess el fölséges arcod színelátására minket is, kik a hitben már megismertünk Téged. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány *Iz 60,1–6.*
Szentlecke Ef 3,2–6.
Evangélium *Mt 2,1–12.*

Testvéreim! Nagy lehetett ennek a három Napkeleti bölcsnek a csodálkozása, akik – a mi fogalmaink szerint a természetet ismerő tudósok, csillagászok. Mekkora nézhetek, mikor kiderül, hogy ott, ahol a csillag útmutatása szerint király született, senki nem tud semmit. – Hogy lehet ez?

A legtermészetesebb, hogy a trónörökös a királyi családban születik. Ezért mennek Jeruzsálembe és bebocsátást kérnek öfelségéhez, Heródeshez és keresik a született királyt. És kiderül, hogy öfelsége, Heródes nem tud semmiről. – A híret már ismerték ezek a bölcsek. Ezért nyilván összenéztek, hogy hát... mi van itt?

Aztán mikor Heródes kéretti a zsidók tudósait és azok mondják, hogy meg van írva: Betlehembben születik – mondják ők, majd. Nem tudjuk, mikor. De Betlehembben. – A bölcsek megint összenéznek. Hogy... hogy van ez? A királyi család nem tud a trónörököséről. A nép, a népnek a tudósai nem tudják, hogy megszületett. Mi, az idegenek tudjuk. Mi van itt?

És amikor álmukban kapják az intést, miután megtalálták a Gyermeket... ők megtalálták... és hódoltak előtte. – Nyilván megint összenéztek, hogy... micsoda dolog ez... Betlehembben – a mi fogalmaink szerint – egy faluban, egy picike házban egy édesanya és egy kisgyermek. Semmi pompa, semmi királyi ház, semmi... Hát mi van itt? Ezek úgy élnek, mintha nem történt volna semmi. Holott mi a csillagokból – és abból az egyből, amelyik bennünket ide vezetett, mi a csillagtól tudjuk, hogy a világ Királya született meg... Hát mi van itt?

És ha ez a három napkeleti bölcs ma végigjárna a világot, főként Európát, ugyan így összenéznenek és a tekintetükben ott volna a kérdés, hogy: mi van itt?

Kétezer év telt el azóta, hogy a világ Királya megszületett és itt – mintha nem történt volna semmi! Persze, az égből látták az eddigi történelmünket és tudják, hogy milyen üldözések zajlottak le és az utóbbi évszázadokban és évtizedekben micsoda istentagadás söpört végig a világnak ezen a részén... Mi van itt? – Mintha nem történt volna semmi.

Az Egyház, a katolikus Egyház, a kereszténység nem úgy viselkedik, mintha nem történt volna semmi. Hanem emlékezünk. És ünneplünk. Emlékezünk arra, hogy az Ige testté lett, ahogy az Úr a próféták által megmondta. És a megtestesülés olyan igazi, hogyha jeleket nem kapott volna az ember, nem vettük volna észre, hogy itt jár közöttünk az Isten. És ha nem mutatta volna meg az Atya a Fiút, ha a Fiú nem nyilatkoztatta volna ki nekünk az

Atyát - és Ők ketten el nem küldik nekünk a Szentlelket, hogy elkezdje összegyűjteni itt a földön az Isten igazi népét, - akkor volna mentségünk. Akkor alibink volna, hogy mi úgy viselkedünk, mintha nem történt volna semmi, mert nem vettük észre. Hát ki gondolta volna ezt?

Jeleket kaptunk. És milyen különös, hogy a jelekre is, mi emberek tudunk kételkedve, olykor csúfolódva, gúnyolódva reagálni. Azzal, hogy: na, ne mondd!... hát csak nem képzeled...

Ilyen a betlehemi csillag is. Hányan de hányan csúfolták már Mátét, az evangelistát, hogy micsoda meséirői képességei vannak! ... hát csak nem képzeli, hogy én elhiszem ezt... - Ki az – és ez már a modern embernek a gúnyolódása - ... hát, csak azt ne mondd nekem, hogy a kozmosznak a törvényei ellenére, mikor megszületett – állítólag – ez a gyermek, - akkor jön egy csillag és végigballag az égen. Hát... csak ne mondd ezt nekem.

Az Egyház nem is ezt mondja. Máté sem ezt mondja. Hanem az Egyház azt tanítja, hogy az Atya, a Fiú, meg a Szentlélek, mint teremtő, megváltó, megszentelő Isten abszolút ura a mindenségnek. És nem a kozmosz törvényei ellenére egyszer csak elindítanak egy csillagot, hogy vigyék a Napkeleti bölcseket Betlehembe, hanem a Megtestesülés úgy volt időzítve, hogy amikor a kicsi Jézus megszületett, akkor a kozmosz törvényei szerint az a csillag megjelent. És akinek volt szeme, meglátta. Akit nem érdekelt az égbolt, az nyugodtan ment tovább, mintha nem történt volna semmi.

S ugyanígy van ma is. Hogy a jelek, amiket az Egyházban a mi Istenünk ad, láthatók. A tanításában hallható, hogy mi történt 2000 évvel ezelőtt. S akinek van füle, az meghallja. Akinek van szeme, meglátja az Egyházat, mint nagy jelet és az Egyház jeleit. A szentségeket, meg a szentelményeket.

Ilyenkor, Vízkereszt környékén a régi hagyományban a plébánosok elindultak és megszentelték a házakat. A lakásokat. És aki engedte, hogy a lakásában az ajtóra vagy a szemöldökfára fölírják az évszámot, amit éppen írtak, meg a 3 napkeleti bölcsek kezdetét. És engedték, hogy szenteltvíz hulljon arra a térre, amiben élnek, - azok annak adták jelét, hogy: én hallottam, tanítottak rá, elhiszem, hogy a Szentélyből az az éltető víz, amiről Ezekiel próféta jövendölt, az a forrás fölfakadt. A kereszten. Krisztus átszűrt szívéből. De ez a forrás él! És én engedem és akarom, hogy ez az éltető és tisztító víz eljusson hozzánk. És mindarra, ami az enyém.

Tehát a házszentelés jel. Ha erről az ember nem vesz tudomást, és kineveti és mondja: „Ugyan, kérem... Először is: azt sem tudjuk hányan voltak a bölcsek, azt sem tudjuk honnan jöttek, azt sem tudjuk jöttek-e, azt sem tudjuk, hogy hoztak-e valamit, nem tudunk semmit!”

A bölcsek ránk csodálkoznak az égből, hogy mi van itt? – Mintha nem történt volna semmi...

A baj csak az, hogy a hitetlen ember azt nem tudja, hogy amikor ő úgy viselkedik, mintha nem történt volna semmi, nem a kicsi Jézusnak okoz vele kárt, nem az Egyháznak okoz vele kárt, hanem önmagának. Mert az a betlehemi csillag azt jelezte, amit Bálám próféta által az Úr mondott, hogy csillag támad majd Jákobból. Aki nem hisz, ezt a csillagot nem veszi észre. Magát az Üdvözítőt. És sötétben marad. Bajt csinál az ember önmagának, ha nem hisz és úgy viselkedik, mintha nem történt volna semmi.

Bennünket az Egyház pedig, amikor ezen az ünnepen összegyűjt, odavisz az Úr Krisztus jászolához, meg oltárához, és ha figyelünk, meghallhatjuk, hogy az Egyházban úgy imádkozunk: Istenünk, nekünk igazából aranyunk, tömjénünk, mirhánk nincs is. Szegények vagyunk, de helyette van hitünk, reményünk, meg szeretetünk. És ezt a hármat,

mint Istennek szóló ajándékot adjuk a Fiúnak! A Megtestesült Igének. Aztán mikor a szentmisén vagyunk, akkor már nem aranyat, tömjént és mirhát ajánlunk föl Neked, a Mindenható Atyának, hanem azt Akinek a Bölcsök ajándékai szóltak. A Fiút, a Megtestesült Igét, Aki a kereszten olyan igazán föláldozta magát, hogy el lehet menni mellette, mintha nem történt volna semmi. Mi pedig, a katolikus Egyházban tudjuk, hogy mi minden történt meg ott, kétezer évvel ezelőtt az Ige megtestesülésétől a mennybemeneteléig.

Ha ezt az ember meggondolja, akkor először megremeg, hogy micsoda életbevágóan fontos dolog a hit! Aztán meg tud születni a szívünkben az öröm, hogy közünk van ahhoz a csillaghoz, Aki életet tud adni mindazoknak, akik hisznek Benne. Amen.

FÜGGELÉK

Részlet

Liguori Szent Alfonz
Szentséglátogatások egy hónapra
c. művéből

BEVEZETÉS

A lelki áldozás

Tekintettel arra, hogy minden szentséglátogatáskor buzdítunk a lelki áldozásra, jó lesz elmagyarázni, mi a lelki áldozás és mennyi gyümölcse van.

Aquinói Szent Tamás szerint a lelki áldozás erős vágyakozás a szentségi Jézus fogadására, és szeretetteljes ölelés, mintha a lélek magához vette volna őt. Hogy mennyire kedvesek e lelki áldozások Istennek és mennyi kegyelmet ad általuk, azt maga az Úr mondta el Paula Maresca nővérnek, aki Nápolyban megalapította a Sziénai Szent Katalin kolostort. Paula nővér elmondja, hogy az Úr két drága edényt mutatott neki, az egyik aranyból volt, a másik ezüsből; és azt mondta, hogy az arany edényben őrzi a szentségi áldozásait, az ezüstben pedig a lelki áldozásait. A Szent Keresztről nevezett Boldog Johanna¹ nővérnek pedig azt mondta, hogy valahányszor lelkileg áldozott, olyan kegyelmet kapott, mintha szentségileg áldozott volna. Maga a nővér pedig azt mondta, hogy a lelki áldozást el lehet végezni anélkül, hogy bárki észrevenné, nem szükséges hozzá sem böjt, sem a lelki vezető engedélye: megtehető abban az órában, amikor csak akarjuk, és a szeretet aktusával az ember mindent megtett.

ISMÉTLŐDŐ IMÁDSÁGOK

A szentséglátogatás kezdetén

Uram Jézus Krisztus, aki az emberek iránti szeretetből itt vagy, éjjel és nappal, e jósággal és szeretettel teljes Szentségben. Várod, hívod és fogadod mindazokat, akik eljönnek meglátogatni téged. Hiszem, hogy jelen vagy az Oltáriszentségben. Semmiségem mélyéből imádlak, és hálát adok neked minden eddigi kegyelemért, különösen azért, hogy e Szentségben nekem ajándékoztad magadat, s hogy szószólómul adtad szentséges anyádat, Máriát. Köszönöm a hívást, hogy meglátogassalak ebben a templomban.

Köszöntöm szerelmes Szívedet háromszoros szándékkal: először hálát szeretnék adni e nagy ajándékért; másodszer ellensúlyozni szeretném azokat a sértéseket, melyeket ellenségeidtől kaptál e Szentségben; harmadszor e látogatással szeretnék imádni a föld

---

¹Ferences harmadrendi nővér volt, 1534-ben halt meg.

minden pontján, ahol szentségileg jelen vagy, de nem vesznek rólad tudomást és elhagyatott vagy.

Jézusom, szeretlek teljes szívemmel. Bánom, hogy a múltban annyiszor megbántottam végtelen jószágodat. Kegyelmed segítségével megígérem, hogy többé nem foglak megbántani; s nyomorúságomban, úgy, ahogy vagyok, egészen neked szentelem magam, neked adom egész akaratomat, érzelmeimet, vágyaimat és mindenemet, és lemondok róluk.

Mostantól fogva tégy velem és mindenemmel tetszésed szerint. Csak téged kereslek és a te szent szerelmedet, a végső állhatatosságot és a te akarodod tökéletes teljesítését akarom.

Neked ajánlom a tisztító tűzben szenvedő lelkeket, s különösen azokat, akik nagyon tisztelik az Oltáriszentséget és a Szent Szüzet. Neked ajánlom az összes szegény bűnösöket is. Végül, drága Üdvözítóm, szándékaimat egyesítem szerelmes Szíved szándékaival, és így veled egyesülve ajánlom föl azokat örök Atyádnak, és kérem Őt a te Nevedben, hogy a te szerelmedért fogadja el és teljesítse azokat. Amen.

I

Imádságok a lelki áldozáshoz

Például ezek közül válassz:

Jézusom, én hiszem, hogy jelen vagy az Oltáriszentségben. Mindennél jobban szeretlek téged, és a lelkem vágyódik utánad. Mivel most nem vehetlek magamhoz szentségi módon, jöjj legalább lelkileg a szívembe. És ha már eljöttél, átölellek és egészen egyesülök veled. Ne engedd, hogy valaha is elszakadjak tőled.

Jóságos Jézusom, édes szerelmem, sebezsd meg, gyújtsd lángra a szívemet, hogy mindig csak érted égjen. Éljen Jézus szerelme, aki a mi életünk és mindenünk, és éljen Mária, a mi reménységünk! Amen.

Jézusom, én hiszem, hogy jelen vagy az Oltáriszentségben, szeretlek téged és vágyódom utánad. Jöjj a szívembe. Átölellek és ne távozz tőlem el.

Assisi Szent Ferenctől:

„Kérlek, Uram Jézus Krisztus, ragadja magához a lelkemet a te szerelmed lángoló és édes ereje, hogy meghaljak szerelmed szerelméért, aki arra méltattál, hogy meghalj az én szerelmem szerelméért.”

Pazzi Szent Mária Magdolna szavaival:

„Ó nem szeretett Szerelem, nem ismert Szerelem! Mily kevésbé ismerünk és szeretünk téged! Ha nem találsz pihenőhelyet, jöjj, ó Szerelem, jöjj hozzám, és én befogadlak!”

Alcantarai Szent Péter szavaival:

„Ó jegyesem, mikor ragadsz végre magadhoz engem?”

Imádság a szentséglátogatás végén

Szeplőtelen Szent Szűz és anyám, Mária, aki az én Üdvözítóm anyja, a világ királynője, a bűnösök szószólója, reménye és menedéke vagy, ma én is hozzád menekülök, aki mindenkinél nyomorultabb vagyok. Leborulok előtted, ó nagy Királynő, és megköszönöm

eddiggi kegyelmeidet, különösen azt, hogy megszabadítottál a pokoltól, amit annyiszor kiérdemeltem.

Szeretlek, szeretetreméltó Úrnóm, s az irántad való szerelemből ígérem, hogy mindig neked akarok szolgálni, és amennyire képes vagyok, másokban is föl akarom ébreszteni szerelmedet. Beléd vetem minden reményemet, rád bízom egész üdvösségemet; fogadj szolgálóddá és boríts be palástoddal, irgalmasság Anyja! És mert Istennel együtt oly hatalmas vagy, szabadíts meg minden kísértéstől; vagy legalábbis szerezd meg nekem az erőt, hogy halálomig le tudjam azokat győzni. Tőled kérem a Jézus Krisztus iránti igaz szerelmet. Tőled remélem, hogy jól tudok majd meghalni. Anyám, Isten iránti szerelmedre kérlek, légy mindig segítségemre, de leginkább életem utolsó pillanatában. El ne hagyj mindaddig, míg csak nem látsz az üdvözültek között az égben, hogy áldjalak téged és énekeljem a te irgalmasságodat az örökkévalóságon át. Amen. Ebben remélek, így legyen. Amen.

ELSŐ LÁTOGATÁS

Íme, itt van minden jónak a forrása, Jézus az Oltáriszentségben, és mondja: „Aki szomjazik, jöjjön hozzám” (*Jn 7,37*). Ó, milyen bőségesen merítették a kegyelem vizét a szentek mindig az Oltáriszentség e forrásából, melyből Jézus nyújtja nekünk szenvedésének minden érdemét, ahogy a Próféta előre megmondta: „Merítsetek vizet az Üdvözítő forrásaiból” (*Iz 12,3*). Feria grófnője – aki Avila János atya lelki leánya volt, klarissza lett, és oly gyakran és hosszasan időzött az Oltáriszentség előtt, hogy az Oltáriszentség menyasszonyának hívták –, amikor megkérdezték, mit tud csinálni olyan hosszan az Oltáriszentség előtt, ezt válaszolta: „Ha rajtam múlna, örökké ott lennék. Hát nincs ott maga Isten, aki a boldog szentek tápláléka? Jóságos Isten, mit csinál előtte az ember? Mit nem csinál?! Szereti, dicséri, hálát ad neki, kéri. Mit csinál egy szegény a gazdag előtt? Mit tesz a beteg az orvos előtt? Mit csinál a szomjazó a tiszta forrásnál? Mit tesz egy éhező a terített asztalnál?”²

Ó szeretetreméltó, édes, szeretett Jézusom, lelkem élete, reménye, kincse, egyetlen szerelme, mibe került neked, hogy velünk maradj ebben a Szentségben! Meg kellett halnod, hogy e Szentségben itt maradhass oltárainkon. És azután mennyi bánást kellett elszenvedned e Szentségben, hogy jelen légy számunkra! De mindezt legyőzte szerelmed és vágyad, hogy mi szeressünk téged.

Jöjj tehát, Uram, jöjj és szállj a szívembe; zárd be a kapuját örökre: többé be ne jöhessen oda semmiféle teremtmény, hogy elvegyen valamit abból a szerelemből, amellyel neked tartozom, és amelyben egészen neked akarom adni magamat. Drága Megváltóm, egyedül te uralkodj rajtam, csak te birtokolj engem; s ha olykor nem tökéletesen engedelmességek, szigorúan fenyíts meg, hogy utána figyeljek arra, ami neked kedves, és amit te akarsz. Add, hogy ezután ne vágyódjak másra, és ne keressem másban a kedvemet, csak abban, ami neked tetszik; gyakran látogassalak meg az oltáron, időzzem nálad és vegyelek magamhoz a szentáldozásban. Nem szeretek és nem akarok mást, csak a te szerelmed kincsét. És ezt az oltárnál akarom keresni. Add, hogy megfeledkezzem magamról, és a te jóságodra emlékezzem.

---

²Feria grófnője Anna Ponce de León Andalúziában, Marcenában született 1527. V. 3-án. 1601. IV. 26-án halt meg. Porto Mauriziói szent Lénárd mondta róla: „Cellájának volt egy ablaka, melyen át rálátott a szentségi oltárra, s idejének legnagyobb részét a szentségi Jézus jelenlétében töltötte.”

Boldog szeráfok, nem a dicsőséget irigylem tőletek, hanem a szerelmet, mellyel a ti Istenetek és az én Istenemet szeretitek: ti tanítatok arra, mit kell tennem, hogy szeressem Őt és a kedvében járjak.

Röpima: Jézusom, csak téged akarlak szeretni, csak neked akarok tetszeni.

Végezz lelki áldozást. Ezután látogasd meg a Szűzanyát egy képe előtt.

Látogatás a Szűzanyánál

Szent Bernát³ mondja, hogy nekünk van egy másik forrásunk is, Anyánk, a Boldogságos Szűz, aki javakban és kegyelmekben oly gazdag, hogy nincs ember a földön, aki ne részesedne belőle: Az ő teljességéből merítettünk mindnyájan (vö. *Jn 1,16*). A szentséges Szűz Istentől a kegyelem teljességét kapta ajándékkul, miként az Angyal üdvözölte: „Üdvözlégy, malasztal teljes...” Azonban nemcsak önmaga számára, hanem számunkra is megkapta a kegyelem e nagy mélységét – fűzi hozzá Aranyszavú Szent Péter –, hogy később az őt tisztelőket mind részesítse belőle: ugyanis ezt a kegyelmet Szűz Mária a világ üdvösségéért kapta.⁴

Röpima: Örömnünknek oka, könyörögj érettünk!

Szír Szent Efrém⁵ imádsága: „Ő szeplőtelen és sértetlen tisztaságú Szűz Mária, Isten Anyja, nagyobb vagy az összes szenteknél; az ősatyák egyetlen reménysége, az igazak öröme vagy. Általad engesztelődöttünk ki Istennel, ó nagy Királynő, Isten anyja, boríts be minket irgalmasságod szárnyaival, és könyörülj meg rajtunk. Neked adtak minket, a szolgálatodra vagyunk szentelve: a szolgálóidnak hívnak minket, ne engedd, hogy Lucifer a pokolba ragadjon bennünket. Ó szeplőtelen Szűz, oltalmazz minket, hogy csak nálad keressünk menedéket, s könyörögve kérünk, akadályozd meg, hogy Fiad, akit bűneink megbántottak, az ördög hatalmába adjon minket.”

---

³Amikor Szent Alfonz Szent Bernátot idézi, mindig Clairvaux-i Szent Bernátról (1090–1153) van szó, aki a Szűzanya nagy tisztelője és teológusa.

⁴„Üdvözlégy kegyelemmel teljes. Ez az a kegyelem, mely megadta az égnek a dicsőséget, a földnek Istent, a pogányoknak a hitet, véget vetett a viciumoknak, elhozta az élet rendjét és az erkölcsi fegyelmet. Ezt a kegyelmet az Angyal elhozta és a szűz a világ üdvösségéért befogadta.” (PL 52, 582)

⁵Szír Szent Efrém (306–373) szír egyházatya, akit szép énekei miatt a Szentlélek hárfájának neveztek.